

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Křížová 25, 225 08 Praha 5

Zpráva o činnosti České správy sociálního zabezpečení za rok 2012

OBSAH

A. ÚVOD	5
1. PRIORITNÍ ÚKOLY A STRATEGICKÉ CÍLE	5
1.1. PRIORITNÍ ÚKOLY	5
1.1.1. <i>Klientský přístup</i>	5
1.1.2. <i>Kvalita rozhodování</i>	5
1.1.3. <i>Exekuční agenda</i>	5
1.1.4. <i>Stabilizace ČSSZ</i>	6
1.1.5. <i>Úrazové pojištění</i>	7
1.2. STRATEGICKÉ CÍLE	8
1.2.1. <i>Klientský přístup</i>	8
1.2.2. <i>Centralizace dat</i>	8
1.2.3. <i>Racionalizace a efektivita provádění</i>	8
1.2.4. <i>Kvalita rozhodování</i>	8
2. ROZVOJOVÉ PROJEKTY	9
B. HLAVNÍ ČINNOSTI	12
1. DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ	12
1.1. PRIORITNÍ ÚKOLY (PLNĚNÍ)	13
1.1.1. <i>Stabilizace ČSSZ</i>	13
1.1.1.1. <i>Důchodové řízení</i>	13
1.1.1.2. <i>Rozhodování o námitkách</i>	13
1.1.2. <i>Exekuční agenda</i>	13
1.2. DŮCHODOVÉ ŘÍZENÍ	13
1.2.1. <i>Důchody vyřizované podle vnitrostátních předpisů</i>	14
1.2.2. <i>Důchody s mezinárodním prvkem</i>	16
1.2.3. <i>Výplata dávek důchodového pojištění</i>	17
1.3. ZPRACOVÁNÍ DŮCHODŮ S EXEKUČNÍMI SRÁŽKAMI	22
1.3.1. <i>Přehled opatření ke stabilizaci exekuční agendy</i>	22
1.3.2. <i>Rozsah agendy</i>	22
1.3.3. <i>Způsob plnění prioritního úkolu</i>	22
1.3.4. <i>Technologická podpora exekuční agendy</i>	23
1.4. ROZHODOVACÍ ČINNOST	25
1.4.1. <i>Rozhodování v prvním stupni</i>	25
1.4.2. <i>Rozhodování o námitkách</i>	25
1.4.3. <i>Řízení soudní</i>	29
1.5. DOBROVOLNÉ DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ	29
2. NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ	30
2.1. PRIORITNÍ ÚKOLY (PLNĚNÍ)	30
2.1.1. <i>Stabilizace ČSSZ</i>	30
2.1.2. <i>Klientský přístup</i>	31
2.2. ŘÍZENÍ O DÁVKÁCH NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ	31
2.2.1. <i>Zpracování dávek nemocenského pojištění s exekuční srážkou</i>	32
2.3. ROZHODOVACÍ ČINNOST	33
2.4. VÝVOJ DOČASNÉ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI	34
2.5. URČOVÁNÍ PŘÍSLUŠNOSTI K PRÁVNÍM PŘEDPISŮM SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ	36
2.6. REGISTR POJIŠTĚNČŮ A ZAMĚSTNAVATELŮ	37
3. NEMOCENSKÉ A DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ OSVČ	38
3.1. PRIORITNÍ ÚKOLY (PLNĚNÍ)	39
3.1.1. <i>Klientský přístup</i>	39

3.2. DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ OSVČ.....	39
3.3. NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ OSVČ.....	39
4. VÝBĚR POJIŠTNĚHO NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ	40
4.1. STAV VÝBĚRU POJIŠTNĚHO	40
4.2. SPRÁVA POHLEDÁVEK, JEJICH VYMÁHÁNÍ A PRÁVNÍ ZAJIŠTĚNÍ.....	40
4.2.1. Vymáhání a právní zajištění pohledávek na pojistném a příslušenství.....	41
4.2.2. Vymáhání pohledávek s mezinárodním prvkem	42
5. KONTROLNÍ ČINNOST	44
5.1. KOORDINOVANÉ RESORTNÍ KONTROLY	44
5.2. VNĚJŠÍ KONTROLA (ZAMĚŠTNAVATELÉ, OSVČ).....	45
5.2.1. Kontroly dodržování režimu dočasně praceneschopných.....	46
5.2.2. Kontrola posuzování dočasné pracovní neschopnosti.....	47
5.3. VNITŘNÍ KONTROLA, AUDIT A STÍŽNOSTI	48
5.3.1. Vnitřní kontrola	48
5.3.2. Interní audit.....	48
5.3.3. Vyřizování stížností.....	48
6. LÉKAŘSKÁ POSUDKOVÁ ČINNOST	49
6.1. PRIORITYNÍ ÚKOLY (PLNĚNÍ).....	49
6.1.1. Stabilizace ČSSZ.....	49
6.1.2. Klientský přístup.....	50
6.2. ŘÍZENÍ V PRVNÍM STUPNI	50
6.2.1. Posuzování invalidity.....	50
6.2.1.1. Zjišťovací lékařské prohlídky	50
6.2.1.2. Kontrolní lékařské prohlídky	50
6.2.1.3. Posouzení na základě žádosti o změnu výše invalidního důchodu.....	50
6.2.2. Ostatní posudky pro ČSSZ	51
6.2.2.1. Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pro účely řízení o poskytování nemocenského po uplynutí podpůrní doby	51
6.2.2.2. Posuzování bezmocnosti.....	51
6.2.2.3. Posuzování dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dítěte.....	51
6.2.3. Posudky pro jiné subjekty.....	51
6.2.3.1. Posuzování stupně závislosti pro přiznání příspěvku na péči.....	51
6.2.3.2. Posuzování zdravotního stavu pro poskytování mimořádných výhod.....	51
6.2.3.3. Jiné posudky pro účely poskytování dávek a služeb sociální péče.....	51
6.2.3.4. Posudky pro účely poskytování dávek státní sociální podpory.....	52
6.2.3.5. Ostatní posudky.....	52
6.3. ŘÍZENÍ VE DRUHÉM STUPNI	54
6.3.1. Řízení o námitkách (oblast důchodového pojištění).....	54
6.3.2. Odvolací řízení (oblast nemocenského pojištění).....	54
7. SPRÁVA ÚDAJOVÉ ZÁKLADNY	55
7.1. PRIORITYNÍ ÚKOLY (PLNĚNÍ).....	55
7.2. STAV ÚDAJOVÉ ZÁKLADNY	55
7.3. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ Z REGISTRŮ ČSSZ	56
8. ODŠKODŇOVÁNÍ DLE ZVLÁŠTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ.....	58
C. EKONOMICKÁ, PROVOZNÍ A PERSONÁLNÍ ČINNOST	59
1. PLNĚNÍ ROZPOČTU.....	59
2. PŘÍJMY A VÝDAJE NA DŮCHODOVÉ A NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ	61
2.1. PŘÍJMY	61
2.2. VÝDAJE.....	61

3. PROVOZNÍ ČINNOST	63
3.1. PROGRAMOVÉ FINANCOVÁNÍ	63
3.2. MZDOVÉ PROSTŘEDKY	64
3.3. VĚCNÉ VÝDAJE	64
4. SPRÁVA MAJETKU	65
5. PERSONÁLNÍ OBLAST	66
5.1. VĚKOVÁ A KVALIFIKAČNÍ STRUKTURA	66
5.2. SYSTEMIZACE A ANALÝZA PERSONÁLNÍ SITUACE	66
5.3. VZDĚLÁVÁNÍ, PROFESNÍ ROZVOJ ZAMĚSTNANCŮ A JAZYKOVÉ PROGRAMY	67
5.4. SOCIÁLNÍ OBLAST	69
D. KOMUNIKACE	70
1. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ	70
1.1. KLIENTSKÉ CENTRUM PRO DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ PŘI ÚSTŘEDÍ ČSSZ	70
1.2. CALL CENTRUM PRO DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ	70
1.3. CALL CENTRUM PRO NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ	71
1.4. CALL CENTRUM PRO TECHNICKOU POMOC E - PODÁNÍ	71
1.5. WEBOVÉ STRÁNKY	73
1.6. KONZULTAČNÍ DNY	73
2. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	74
3. EDIČNÍ ČINNOST	75
E. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	76
1. PRIORITYNÍ ÚKOLY (PLNĚNÍ)	77
1.1. STABILIZACE ČSSZ	77
1.2. KLIENTSKÝ PŘÍSTUP	77
2. INFRASTRUKTURA	78
3. CENTRÁLNÍ VÝPOČETNÍ SYSTÉMY (CVS)	79
4. APLIKAČNÍ SW PODPORA	81
5. CENTRALIZACE DAT A APLIKACÍ	86
6. ZABEZPEČENÍ PROVOZU	87
F. OSTATNÍ ČINNOSTI	89
1. ORGANIZACE A SYSTÉM ŘÍZENÍ	89
2. BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA	90
G. PRIORITYNÍ ÚKOLY NA ROK 2013	91
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	92
SEZNAM ZKRATEK	94

Česká správa sociálního zabezpečení je největší a v rámci státní správy České republiky zcela výjimečnou finančně správní institucí s celkovým objemem příjmů a výdajů za rok 2012 ve výši 761 miliard Kč.

Česká správa sociálního zabezpečení spravuje záležitosti zhruba 8,5 milionu klientů, z toho 2,9 milionu důchodců. Vyplácí 3,5 milionu důchodů a 200 tisíc dávek nemocenského pojištění měsíčně.

Do státního rozpočtu Česká správa sociálního zabezpečení přispívá více než 1/3 příjmů, a to výběrem pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a dobrovolného důchodového pojištění.

Součástí České správy sociálního zabezpečení je i lékařská posudková služba, která pro účely důchodového pojištění posuzuje stupně invalidity, které mají vliv na pracovní schopnost občanů. Vypracovává posudky pro účely poskytnutí nepojistných dávek a pro další systémy sociálního zabezpečení. Posuzuje zdravotní stav pro účely nemocenského pojištění a provádí také kontrolu posuzování dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícími lékaři.

Česká správa sociálního zabezpečení provádí ve své působnosti mezinárodní agendu podle nařízení EP a Rady (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009 a mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení, kdy zejména přiznává a vyplácí důchody, peněžité dávky v nemoci a mateřství, peněžité dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání vyplývající z důchodového a nemocenského pojištění v případech s mezinárodním prvkem a posuzuje příslušnost k pojištění vůči ostatním státům EU, EHP, Švýcarsku a ostatním státům, se kterými má ČR uzavřenu smlouvu o sociálním zabezpečení. V oblasti důchodového a nemocenského pojištění a při posuzování příslušných právních předpisů je Česká správa sociálního zabezpečení rovněž styčným místem pro celou Českou republiku.

Trvalým krédem České správy sociálního zabezpečení je být moderní, rychlou a klientsky orientovanou institucí, která plní definované prioritní úkoly.

A. Úvod

1. Prioritní úkoly a strategické cíle

1.1. Prioritní úkoly

V roce 2012 se činnost ČSSZ zaměřila na plnění čtyř z pěti základních prioritních úkolů:

- Klientský přístup,
- Kvalita rozhodování,
- Exekuční agenda,
- Stabilizace ČSSZ,
- Úrazové pojištění.

ČSSZ splnila či průběžně plní definované prioritní úkoly, které si stanovila na období od ledna do prosince 2012. Prioritní úkoly pro rok 2012 byly promítnuty do cílů jednotlivých organizačních jednotek a útvarů ČSSZ a jsou součástí hodnocení vedoucích zaměstnanců.

1.1.1. Klientský přístup

Důležitým nástrojem, který vytváří podporu pro práci klientských pracovišť, je elektronizace a centralizace agend. Tento proces pokračoval také v roce 2012, kdy došlo k vývoji nových centrálních systémů, z nichž část byla v průběhu roku nasazena a využívána v produkčním prostředí. Jednalo se například o systémy pro zpracování a tisk platebních výměrů OSVČ, pro zpracování mezinárodní agendy v oblasti vymáhání pohledávek a pro správu vymáhaných pohledávek, pro sledování statistik důchodového pojištění a pro Informační systém základních registrů. Rovněž postupovaly práce na dalších projektech, které souvisejí s naplňováním principů klientského přístupu, jako je projekt konsolidace kont pojištěnců, jehož účelem je připravit konta dob pojištění pro jejich budoucí zpřístupnění veřejnosti.

Klientské centrum pro důchodové pojištění v ústředí ČSSZ zavedlo možnost telefonického objednávání návštěv klientů na konkrétní termín pro řešení zvláště složitých případů nebo pro informativní výpočet důchodu. Vysoká kvalita poskytovaných služeb ze strany klientských center vyžadovala rozšiřování odborných znalostí zaměstnanců ČSSZ zejména v souvislosti se zaváděním II. a III. pilíře důchodové reformy. Se vstřícností k problémům klientů postupovala ČSSZ rovněž při vyřizování jejich stížností a dalších podání.

1.1.2. Kvalita rozhodování

Měřítkem kvality rozhodování ve správních agendách náležejících do působnosti ČSSZ je dodržování správních lhůt a dále věcná správnost vydávaných rozhodnutí. Posledně uvedené kritérium se objektivizuje především v rámci vyřizování agendy opravných prostředků podaných proti rozhodnutím ČSSZ. Metrikou pro hodnocení kvality je v tomto případě počet prohraných soudních sporů. Prioritním úkolem stanoveným pro rok 2012 bylo vysokou kvalitu rozhodování dosaženou v předchozím období, kdy se začaly účinně využívat nástroje řízení (nastavení metrik, monitoring), udržet a současně dále snižovat dobu potřebnou pro vydávání rozhodnutí.

Prostřednictvím řízení o námitkách se zvyšuje kvalita rozhodování v oblasti důchodového pojištění. V roce 2012 bylo 66,5 % prvoinstančních rozhodnutí ČSSZ v řízení o námitkách potvrzeno a 28,3 % změněno či zrušeno.

Nedílnou součástí kvality rozhodování je metodická a konzultační činnost a zejména pak činnost kontrolní. Pravidelné interní audity ověřovaly funkčnost kontrolních a řídicích mechanismů, shodu pracovních postupů s právními předpisy a vnitřními organizačními směrnici, dodržování správních lhůt a také spolehlivost statistických systémů vyhodnocujících průběh procesů.

1.1.3. Exekuční agenda

Cílem plnění prioritního úkolu bylo procesně zvládnout strmý nárůst případů exekučních srážek z dávek důchodového pojištění. Proto byla již na počátku roku 2012 provedena decentralizace činností s prováděním exekučních srážek z důchodů na územní organizační jednotky ČSSZ. Od února 2012 bylo zahájeno zpracování těchto případů podle místní a věcné příslušnosti. Využívání elektronické spisové dokumentace přispělo významným způsobem k nastartování trendu postupného snižování počtu dlouhodobě nevyřízených případů (starších 3 měsíců), které byly v květnu 2012 vyřízeny. V polovině

roku 2012 byla situace v exekuční agendě ustálená a na konci roku se již nová podání nebo podněty vyřizovaly průběžně. Je proto možné konstatovat, že prioritní úkol týkající se dokončení převodu zpracování exekuční agendy podle místní příslušnosti a její stabilizace byl splněn. ČSSZ nadále sleduje zvyšující se stav počtu důchodů zatížených exekuční srážkou a také počtu podání v této oblasti.

1.1.4. Stabilizace ČSSZ

K 1. 1. 2012 byla provedena decentralizace činností v agendě provádění exekučních srážek z důchodů na územní organizační jednotky, resp. OSSZ, což významně přispělo ke stabilizaci výkonu této agendy. Na OSSZ dále v souvislosti se změnou právní úpravy přešla agenda vymáhání přeplatek na dávkách důchodového pojištění. V souladu se změnami agendy LPS byla organizační struktura pracovišť ČSSZ doplněna o oddělení LPS. Od 1. 1. 2012 přešla první instance z přímé podřízenosti lékařů úseku LPS ústředí ČSSZ na OSSZ. Tímto způsobem bylo zajištěno dvoustupňové řízení v rámci ČSSZ. Dosud nebyla provedena restrukturalizace PSSZ ani MSSZ Brno, jejímž předpokladem je provedení úpravy příslušných lokálních aplikací IKT. V průběhu roku 2012 pak docházelo již jen k dílčím korekcím nového systému organizace. Organizační změny se promítly do systemizace a personálních schémat ústředí ČSSZ a územních organizačních jednotek ČSSZ.

K zajištění dalšího rozvoje digitalizace agend v ČSSZ byli v průběhu roku 2012 vybráni dodavatelé pro vývoj a údržbu aplikačního programového vybavení. Byly provedeny úpravy stávajícího programového vybavení. V průběhu roku 2012 se připravovala pravidla pro uplatňování požadavků na technologickou podporu. Na přípravě se ve vzájemné součinnosti významně podílely věcné úseky, tj. úseky sociálního pojištění, provádění důchodového pojištění a řízení a správy údajové základny na jedné straně a úseky ekonomicko-správní a IKT na straně druhé. Kooperace mezi jednotlivými úseky fungovala a ověřilo se funkční nastavení horizontálních řídicích vazeb mezi jednotlivými vrchními řediteli, což je nezbytným předpokladem pro zajištění optimálního průběhu všech procesů v působnosti ČSSZ.

Byla aktivně využívána možnost měnit v závislosti na dosahovaných výsledcích práce a přístupu k práci výši platu v rámci platové třídy (oběma směry).

K podpoře role vedoucích zaměstnanců byl zahájen vzdělávací program Manažerské dovednosti pro vedoucí zaměstnance ČSSZ.

Součástí prioritního úkolu se stalo řešení nedodělků v oblasti LPS – snížení celkového počtu nevyřízených žádostí o posudek, zejména nevyřízených v zákonem stanovené lhůtě. Pro snížení celkového počtu nevyřízených žádostí o posudek byla přijata operativní opatření a nastaven doporučený počet vypracovaných posudků a provedených kontrol dočasné pracovní neschopnosti (DPN). Pro 1. instanci byla stanovena norma vypracování 1 180 posudků a provedení 240 kontrol DPN na 1 lékařské místo za rok. Pro 2. instanci byla stanovena norma vypracování 450 posudků na 1 lékařské místo a provedení 2 % recenzí všech posudků vypracovaných na 1. instanci. Jako klíčový ukazatel výkonů byl pro LPS v pojistných systémech stanoven počet 110 posudků za měsíc pro 1. instanci a 40 posudků za měsíc pro 2. instanci, což se podařilo naplnit.

Pro rok 2012 byly stanoveny jako klíčové ukazatele výkonnosti, podle kterých měly být při zjišťovacích lékařských prohlídkách invalidity vypracovány posudky ve lhůtě 44 dnů a v případě řízení o námitkách ve lhůtě do 55 dnů. Tyto lhůty byly v průběhu celého roku dodržovány na druhé posudkové instanci ČSSZ. Během roku 2012 se podařilo stabilizovat situaci na první posudkové instanci, takže ve druhé polovině roku se dařilo ve většině případů dodržet lhůtu pro vypracování posudku, a to i včetně součinnosti ošetřujícího lékaře.

V agendě dávek důchodového pojištění se v roce 2012 průměrná doba řízení u starobních důchodů zkrátila o 17 dnů, u invalidních důchodů o 40 dnů a u pozůstalostních důchodů o 8 dnů oproti roku 2011. Na konci prvního čtvrtletí roku 2012 byl nástroj na sledování dob pojištění doplněn o všechny funkcionality, které umožnily další optimalizaci a řízení zpracování žádostí o důchod. Proces byl důsledně řízen a ve čtvrtém čtvrtletí sledovaného roku bylo žádostí o starobní důchod vyřízených po lhůtě jen 1,3 %. Klíčové ukazatele výkonnosti (KPI's) stanovené pro rok 2012, které se týkaly rychlosti rozhodování, byly u všech druhů důchodů splněny, nebyl splněn parametr 1 % pro počet žádostí o důchod vyřízených po lhůtě.

Oblast námitkového řízení byla v průběhu roku stabilní. Správní lhůty byly dodržovány. Průměrná délka řízení se pohybovala v rozmezí 26 až 30 dnů u případů bez posouzení zdravotního stavu a v rozmezí 53 až 65 dnů u rozhodnutí, která vyžadovala posouzení zdravotního stavu. Klíčové ukazatele výkonnosti stanovené na rok 2012 pro oblast řízení o námitkách byly splněny.

Rozhodování o dávkách nemocenského pojištění ve zkráceném řízení probíhá ve stanovených lhůtách. V roce 2012 bylo zpracováno téměř 2,4 milionu dávek. Ve lhůtě do 30 dnů bylo zpracováno 99,96 % a ve lhůtě do 10 dnů to bylo 91,79 %. Oproti roku 2011 se zvýšil podíl dávek zpracovaných ve lhůtě do 10 dnů o 5,54 %. Metodická opatření přijatá na počátku roku 2012 významně ovlivnila kvalitu rozhodování o dávkách nemocenského pojištění ve zkráceném řízení.

1.1.5. Úrazové pojištění

Jedním z prioritních úkolů stanovených na rok 2012 bylo zajistit implementaci úrazového pojištění do prostředí ČSSZ k 1. 1. 2013. Práce na zajištění této implementace probíhaly do března 2012. Účinnost zákona o úrazovém pojištění byla posunuta na 1. 1. 2015, proto byl úkol pro rok 2012 zrušen.

1.2. Strategické cíle

ČSSZ je strategicky řízená instituce, která má jasně definovaný rámec své existence a budoucího směřování. Strategické cíle ČSSZ pro období 2009 – 2013 jsou stanoveny takto:

- Klientský přístup,
- Centralizace dat,
- Racionalizace a efektivita provádění,
- Kvalita rozhodování.

Strategické cíle ČSSZ jsou dlouhodobě rozpracovávány a zařazovány do cílů jednotlivých útvarů ČSSZ.

1.2.1. Klientský přístup

Klientský přístup se uplatňuje v celém spektru činností ČSSZ, především se však v průběhu roku uplatňoval v oblasti přímého poskytování informací klientům prostřednictvím klientských pracovišť, která měla po celý sledovaný rok úřední hodiny každý pracovní den. Kromě klientských center byla klientům k dispozici specializovaná call centra pro vyřizování telefonických dotazů. Potřebné informace nabízely občanům také webové stránky. ČSSZ soustavně působila především na zaměstnavatele s cílem zvýšit podíl elektronické komunikace, která je operativnější, rychlejší, jednodušší a úspornější. Klientský přístup se stal trvalou součástí práce všech zaměstnanců ČSSZ.

1.2.2. Centralizace dat

Předpokladem je provést postupnou transformaci základních lokálních databází, týkající se např. agendy sociálního pojištění osob samostatně výdělečně činných, dobrovolného důchodového pojištění nebo lékařské posudkové služby na územních organizačních jednotkách ČSSZ. Provedená centralizace bude znamenat zjednodušení správy dat, snížení objemu investičních prostředků vynakládaných na obnovu technických prostředků na územních organizačních jednotkách ČSSZ a umožní decentralizovanou obsluhu klientů. Centralizace dat se týká rovněž elektronické výměny dat s členskými státy Evropské unie, konkrétně systému EESSI, jehož prostřednictvím si budou orgány sociálního zabezpečení v celé Evropě vyměňovat informace z oblasti sociálního zabezpečení. S oblastí centralizace dat úzce souvisí povinnost ČSSZ zajistit propojitelnost jejího informačního systému se systémem základních registrů. V průběhu roku 2012 byla učiněna celá řada kroků pro naplnění strategického cíle, aby mohlo dojít k dalším posunům v této oblasti.

1.2.3. Racionalizace a efektivita provádění

ČSSZ zajistila výkon všech činností ve své působnosti tak, že se v daném čase snažila co nejlépe využít materiální, finanční a pracovní zdroje ČSSZ. Pozornost ČSSZ zaměřila především na udržení vysoké účinnosti výběru pojistného a dále na vytváření podmínek pro optimální poměr rychlosti zavedení jednorázových legislativních změn k výši nákladů spojených s jejich zavedením. Byly optimalizovány pracovní postupy a zvýšila se účinnost řídicí a metodické práce. Návrhy právní úpravy týkající se svěřené oblasti ČSSZ byly připomínkovány především z hlediska možných praktických dopadů. Byly uplatňovány i vlastní náměty na změny právní úpravy směřující k racionalizaci a vyšší efektivitě provádění. Při použití uvedených a dalších nástrojů je ČSSZ schopna udržovat stanovenou provozní nákladovost na úrovni 1,6 (podíl provozních nákladů k celkovým příjmům) a účinnost výběru pojistného na úrovni 99 %, což je výsledek, který je v souladu s nastavenými klíčovými ukazateli výkonnosti i s ohledem na probíhající globální ekonomickou krizi, zvyšování počtu dlužníků, insolvenčních řízení a v neposlední řadě snížení solventnosti plátců.

1.2.4. Kvalita rozhodování

ČSSZ sledovala kvalitu rozhodování v kontextu nastavených metrik a konala potřebné aktivity, které tuto kvalitu příznivě ovlivňují. Jde především o zefektivnění procesu rozhodování o dávkách přiznávaných ČSSZ a využívání zdokonalované programové podpory, včetně standardizovaných modulů. K zachování vysoké kvality rozhodování napomáhal v uplynulém roce také nastavený kontrolní systém rozhodování a interní audity zaměřené na kontrolu jeho fungování.

2. Rozvojové projekty

K naplňování strategických cílů a prioritních úkolů částečně přispěla i realizace projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů EU, a to z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) a Integrovaného operačního programu (IOP). V průběhu roku 2012 docházelo k přehodnocování těchto projektů tak, aby byly v souladu s resortní strategií MPSV.

V rámci Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost se jednalo o 5 projektů:

- **Personální zajištění procesů vytěžení informací pro vytváření a konsolidaci kmenových evidencí pojištěnců a jejich individuálních kont v návaznosti na základní registry veřejné správy – 1. část (projekt č. 156 - 1. č.)**

Projekt především urychlí proces posuzování zdravotního stavu občanů v návaznosti na provedenou digitalizaci dat. Cílem první části projektu je vytvořit předpoklady a podmínky pro naplňování poslání ČSSZ v návaznosti na základní registry veřejné správy. To představuje realizaci souhrnu činností, a to zpracování architektury popisu procesů potřeb vytěžení a konsolidace dat pro účely elektronizace agend ČSSZ, vytěžení a konsolidace dat v rámci lékařské posudkové služby, vzdělávání a proškolení zaměstnanců v oblasti LPS ve vazbě na implementaci legislativních změn do informačních systémů veřejné správy.

V průběhu roku bylo schváleno prodloužení realizace projektu na 1. 7. 2010 – 30. 6. 2013, a to vzhledem k přehodnocení celého projektu. Projekt v omezené míře pokračoval v realizaci svých klíčových aktivit, konkrétně probíhalo vytěžení a konsolidace dat v rámci LPS. Celková hodnota projektu je 75 978 502 Kč, ke konci prosince 2012 bylo čerpáno 19 548 145 Kč, z toho národní podíl činil 2 932 222 Kč a evropský podíl 16 615 923 Kč. Největší položkou čerpání finančních prostředků za rok 2012 byly mzdové výdaje a tvořily 100 % celkového čerpání.

- **Personální zajištění procesů vytěžení informací pro vytváření a konsolidaci kmenových evidencí pojištěnců a jejich individuálních kont v návaznosti na základní registry veřejné správy – 2. část (projekt č. 156 - 2. č.)**

Projekt zkvalitní evidenci dat v oblasti nemocenského pojištění, sledování průběhu pracovní neschopnosti a posílí kontrolní činnost. Cílem projektu je procesní a personální zajištění pro vytěžení a konsolidaci dat v rámci agend ČSSZ, které budou sloužit jako podklad agendových informačních systémů, ze kterých se budou čerpat informace do soustavy základních registrů veřejné správy. V rámci projektu dochází k aktualizaci kont pojištěnců, která zabezpečuje důslednou kontrolu identifikačních údajů pojištěnců a jejich aktualizaci v registru pojištěnců, čímž bude datová základna připravena na konfrontaci s údaji v informačním systému základních registrů.

Realizace tohoto projektu se úzce vázala na realizaci projektu č. 155 - Konsolidace kmenových evidencí pojištěnců a jejich individuálních kont v návaznosti na ROB a další základní registry veřejné správy.

Realizace projektu se předpokládá od 1. 4. 2011 – 31. 3. 2014.

V roce 2012 proběhlo přehodnocení aktivit projektu s ohledem na odstoupení od realizace projektu 155. Hlavní náplní projektu se stala konsolidace individuálních kont pojištěnců a s ní související veřejná zakázka na vytvoření registru IKP, která byla vyhlášena v listopadu 2012. Realizace zakázky proběhne v roce 2013.

Celková hodnota projektu je 142 796 800 Kč, ke konci prosince 2012 bylo čerpáno 30 251 222 Kč, z toho národní podíl činil 4 537 684 Kč a evropský podíl 25 713 538 Kč. Největší položkou čerpání finančních prostředků za rok 2012 byly mzdové výdaje a tvořily 100 % celkového čerpání.

- **Vyřešení nezbytných kroků k realizaci podpory mezinárodního prvku v důchodové agendě ČSSZ (projekt č. 59/28)**

Cílem projektu bylo zefektivnit proces řízení o důchodových dávkách prostřednictvím jeho automatizace a rovněž přizpůsobit systém platné legislativě ČR a EU, konkrétně nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009. Význam projektu spočíval v tom, že se v průběhu roku 2012 upravilo aplikační vybavení, a to tak, že je schopné odesílat, přijímat a zpracovávat strukturovaný elektronický dokument nového formátu, kterým si jednotlivé členské státy EU vyměňují

informace o dobách pojištění. Aplikace rovněž umožňuje automatizovaně provádět výpočty důchodů s mezinárodním prvkem (srovnávací výpočty důchodů, přepočty zahraničních dob pojištění).

Projekt byl ukončen 31. 12. 2012.

Celková hodnota projektu je 21 423 072 Kč. K 31. 12. 2012 byly čerpány finanční prostředky v celkové výši 9 351 372 Kč, z toho činil národní podíl 1 402 706 Kč a evropský podíl 7 948 666 Kč.

- **Vytvoření implementace systému provozního monitoringu (projekt č. 59/29)**

Projekt je zaměřen na posílení kontrolní a bezpečnostní situace při správě jednotlivých aplikací a vytvoření operativního monitoringu nad činností jednotlivých aplikací. Cílem projektu je vytvořit analýzu současného stavu prostředí informačních a komunikačních technologií ČSSZ a na základě toho vybudovat komplexní systém pro dohled provozovaných aplikací i hardwarové infrastruktury včetně vzájemných vazeb. Důvodem k realizaci projektu je absence takového systému a z toho plynoucí hrozba možných nepředvídaných výpadků některé z kritických aplikací, které by znamenaly značné omezení dostupnosti a kvality poskytovaných služeb směrem k veřejnosti.

Doba realizace projektu je 1. 2. 2011 – 31. 1. 2014. V roce 2012 probíhaly analýzy systémů ze strany ČSSZ a opakovaně byla vyhlášena veřejná zakázka na vybudování dohledového systému. Realizace zakázky se předpokládá v roce 2013.

Celková hodnota projektu je 13 000 000 Kč. V roce 2012 byly finanční prostředky čerpány pouze na mzdy, a to v celkové výši 139 024 Kč, z toho činil národní podíl 20 854 Kč a evropský podíl 118 170 Kč.

- **Projektová kancelář České správy sociálního zabezpečení (projekt č. 59/42)**

Pro zajištění efektivního výkonu veřejné správy v působnosti ČSSZ je nezbytná aplikace a zavedení moderních metod zvyšování výkonnosti, kvality a transparentnosti fungování. S ohledem na význam ČSSZ je nanejvýš vhodné zavést koncepční řízení rozvoje i obnovy v oblasti aktualizace stávajících i nových povinností kladených na ČSSZ především zákonnými povinnostmi. Přínosem projektu je nastavení takového projektového prostředí ČSSZ, které bude i po skončení projektu trvale udržitelné, bude se dále rozvíjet a bude disponovat dostatečnou kapacitou pracovníků, vybavených dostatečnými znalostmi a zkušenostmi pro jeho udržení.

Doba realizace projektu byla schválením změny prodloužena do 30. 9. 2013. V průběhu roku probíhaly práce nutné pro nastavení projektového prostředí na ČSSZ.

Celková hodnota projektu je 14 950 606 Kč. K 31. 12. 2012 byly čerpány finanční prostředky v celkové výši 1 507 722 Kč, z toho činil národní podíl 226 159 Kč a evropský podíl 1 281 563 Kč.

V rámci Integrovaného operačního programu pokračovaly 3 projekty:

- **Konsolidace kmenových evidencí pojištěnců a jejich individuálních kont v návaznosti na ROB a další základní registry veřejné správy (projekt č. 155)**

Cílem projektu je vytěžování, kontrola a konsolidace dat, což významnou měrou přispěje k zapojení ČSSZ do vytváření centrálních registrů veřejné správy tak, aby bylo možné bezpečné sdílení dat orgány veřejné moci a zároveň byl občanům umožněn přístup k údajům vedeným v těchto registrech. Projekt byl ke dni 10. 5. 2012 zrušen na pokyn MPSV z důvodu jeho nesouladu s resortní strategií. Poskytnutá dotace ve výši 309 295 Kč byla vrácena do státního rozpočtu.

- **Elektronická podatelna a výpravna ČSSZ v návaznosti na systém datových schránek (projekt č. 157)**

Realizace projektu znamená zvýšení evidenční a kontrolní činnosti nad spisovou a archivní službou a také tvorbu jednotného vedení spisové služby. Cílem tohoto projektu bylo vytvoření jednotné elektronické spisové služby a elektronicky řízeného oběhu dokumentů, sjednocení práce s dokumenty přicházejícími do ČSSZ různými komunikačními kanály.

V průběhu roku 2012 byla provedena implementace elektronické spisové služby na 83 územních organizačních jednotkách ČSSZ, konkrétně se jednalo o listinnou podatelnu a výpravnu, přijímání a odesílání zpráv z datových schránek a elektronické podání. Byla zavedena jednotná evidence dokumentů. Během roku postupně provoz přecházel do rutinního provozu a k 30. 11. 2012 byla elektronická spisová služba na 83 územních organizačních jednotkách ČSSZ využívána na 100 %.

Implementace na PSSZ a v ústředí ČSSZ byla z důvodu složité organizační struktury a zpracovávaných agend posunuta do roku 2013.

Projekt byl ukončen k 30. 11. 2012.

Celková hodnota projektu je 32 173 400 Kč. V roce 2012 byly čerpány finanční prostředky v celkové výši 24 067 446 Kč, z toho činil národní podíl 3 610 117 Kč a evropský podíl 20 457 329 Kč.

- Vytvoření informačního a komunikačního rozhraní ČSSZ za účelem poskytování informací klientům (projekt č. 159)

Přínosem projektu je vytvoření informačního a komunikačního rozhraní, které ČSSZ umožní přímou elektronickou komunikaci s klienty a dalšími oprávněnými osobami, operativnější a komfortnější výměnu dat s orgány státní moci s využitím základních a dalších relevantních registrů veřejné správy. Projekt mj. zajistí integraci služeb do/z existujících informačních kanálů veřejné správy (např. PVS, Czech POINT, ISDS) a vytvoří podmínky pro nové komunikační kanály (např. Access Point) s cílem zvýšit podíl elektronizace úkonů a snížení nároků na klasické administrativní úkony.

Doba realizace projektu je 1. 12. 2010 - 30. 11. 2013. V roce 2012 bylo realizováno otevřené výběrové řízení zakázky na školení a technicko-poradenské služby a zahájeno její plnění. Dále byla kompletně realizována zakázka na rozšíření datového úložiště a bylo realizováno otevřené výběrové řízení zakázky na dodávku a implementaci prostředí rozhraní. Do konce roku byla realizována analýza prostředí ČSSZ a dodávka HW a standardního SW pro potřeby prototypu. Koncem roku byla vyhlášena výběrová řízení na zakázky na rozšíření související síťové infrastruktury a na publicitu.

Celková hodnota projektu je 221 942 154 Kč. Do konce roku 2012 bylo čerpáno 98 992 297 Kč, z toho činil národní podíl 14 848 845 Kč a evropský podíl 84 143 452 Kč.

Kromě zmíněných rozvojových projektů se ČSSZ rovněž podílí významně na projektu, jehož příjemcem je MPSV:

- Vybudování Access Points – přístupových míst ČR do Evropské architektury sociálního zabezpečení („EESSI“) (projekt č. 154)

Cílem projektu je vybudování plně fungujících přístupových míst na ČSSZ a na MPSV k datům pojištěnců v EU, které zajistí potřebnou interoperabilitu s ostatními zahraničními orgány v rámci EESSI.

Ve sledovaném roce se ČSSZ dále účastnila 4 mezinárodních projektů, hrazených přímými granty EU. ČSSZ vystupovala jako vedoucí partner a příjemce grantu nebo jako jeden z partnerů. Projekty byly zaměřeny na zvyšování kapacity ČSSZ a mezinárodní spolupráci v oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení členských států EU.

B. Hlavní činnosti

1. Důchodové pojištění

V roce 2012 ČSSZ pokračovala ve spolupráci s MPSV na přípravě návrhů zákonů týkajících se důchodového pojištění a zákonů souvisejících s prováděním důchodového pojištění, vyjadřovala se k zásadním koncepčním materiálům vztahujícím se k důchodové reformě a zaujímalá stanoviska k jednotlivým dílčím návrhům na změny v důchodových předpisech. Konkrétně se ČSSZ aktivně podílela zejména na přípravě:

- zákona č. 399/2012 Sb., kterým byly novelizovány zákony přijaté v souvislosti s přijetím zákona o pojistném na důchodové spoření,
- zákona č. 403/2012 Sb., kterým došlo k novelizaci zákona o důchodovém pojištění ve vazbě na pobírání dávek z doplňkového penzijního spoření,
- návrhů na změny právní úpravy v oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s přípravou na zavedení jednoho inkasního místa,
- změny právní úpravy zakotvující nově tzv. dorovnávací přídavek pro poživatele českých a slovenských starobních důchodů, kteří získali doby pojištění před rozdělením ČSFR a v součtu jsou jejich důchody z obou nástupnických států nižší, než kdyby se i za federální doby vyplácel pouze důchod český.

V roce 2012 se ČSSZ v součinnosti s MPSV opakovaně zabývala problematikou důchodových nároků zaměstnanců některých bývalých federálních podniků. Na pozvání slovenské strany se dne 17. 5. uskutečnilo v Bratislavě česko-slovenské expertní jednání MPSV ČR a Ministerstva práce, sociálních věcí a rodiny SR za účasti zástupců ČSSZ a slovenské Sociální pojišťovny. Obě strany se dohodly na prozatímním řešení příslušnosti k hodnocení dob zaměstnání před 1. 1. 1993 pro zaměstnance Tranzitního plynovodu, Kompresorové stanice Nitra. U zaměstnanců ČSD, Správy přepravních tržeb, Bratislava, nedošlo ke shodnému stanovisku a tato otázka zůstává nadále otevřená.

Pokud jde o přípravu a realizaci bilaterálních smluv,

- ve dnech 21. – 25. 5. se v Praze na MPSV, za účasti zástupců ČSSZ, uskutečnilo 1. kolo expertního jednání o přípravě smlouvy s Albánií. Bylo to informativní jednání sloužící k podrobnému seznámení obou delegací se systémy sociálního zabezpečení v obou státech a k vymezení věcného a osobního rozsahu budoucí smlouvy ve vazbě na získané informace o těchto systémech. Součástí jednání byla i návštěva albánské delegace na ČSSZ, v jejímž průběhu byli zástupci albánské strany seznámeni s působností a činností ČSSZ a zástupci příslušných útvarů ČSSZ poskytli základní informace praktického charakteru o posuzování příslušnosti k právním předpisům a provádění důchodového a nemocenského pojištění se zaměřením na případy s mezinárodním prvkem;
- ve dnech 5. – 8. 6. se v Praze na MPSV za účasti zástupců ČSSZ uskutečnilo 3. kolo expertního jednání o přípravě smlouvy s Ázerbájdžánem. Jednání se soustředilo především na část III návrhu smlouvy a podle návrhu ázerbájdžánské strany byly provedeny změny v ustanovení upravujícím výpočet důchodů. Část otázek zůstává nadále otevřená. V rámci jednání se ázerbájdžánská delegace seznámila s praktickým prováděním důchodového zabezpečení v ČR na regionální úrovni na OSSZ Karlovy Vary a s archivací dokumentů v ČSSZ;
- ve dnech 19. – 21. 6. se v Minsku za účasti zástupce ČSSZ uskutečnilo 2. kolo expertního jednání k přípravě nové smlouvy o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Běloruskem. Na jednání v Minsku vymezily obě strany věcný a osobní rozsah smlouvy – bude upravovat pouze oblast důchodů a obsahovat pravidla pro určení příslušnosti k právním předpisům. Na české straně bude provádění budoucí smlouvy zcela v kompetenci ČSSZ;
- ve dnech 9. – 12. 10. se v Tunisu za účasti zástupce ČSSZ uskutečnilo 6. kolo jednání k přípravě nové smlouvy o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Tuniskem, na kterém se na expertní úrovni podařilo dohodnout výsledný text smlouvy. Z oblastí spadajících do věcného rozsahu smlouvy se bude ČSSZ týkat určení příslušnosti k právním předpisům, peněžité dávky v nemoci a mateřství a dávky důchodového pojištění;

- ve dnech 29. 10. – 2. 11. se v Sarajevu za účasti zástupce ČSSZ uskutečnilo 2. kolo expertního jednání k přípravě nové smlouvy o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Bosnou a Hercegovinou. Obě strany upřesnily věcný rozsah s tím, že smlouva bude upravovat oblast důchodového pojištění, nemocenského pojištění, zdravotní péči, pracovní úrazy, přídavky na děti a dávky v nezaměstnanosti. Podařilo se odsouhlasit podstatnou část budoucí smlouvy;
- dne 1. 10. vstoupila v platnost Smlouva mezi Českou republikou a Moldávií o sociálním zabezpečení publikovaná pod číslem 85/2012 Sb. m. s.

1.1. Prioritní úkoly (plnění)

1.1.1. Stabilizace ČSSZ

Klíčové pro plnění tohoto úkolu bylo zajištění manažerských nástrojů pro řízení a organizaci zpracování důchodové agendy, tj. důsledný monitoring dob řízení a sledování zpracování jednotlivých případů na všech útvarech, které se na vyřízení žádostí podílejí.

1.1.1.1. Důchodové řízení

Doba řízení, resp. doba kompletního vyřízení žádosti o důchodovou dávku, činila v roce 2012 v průměru u starobních důchodů 36 dnů, u invalidních důchodů 70 dnů a u pozůstalostních důchodů 30 dnů. V porovnání s rokem 2011 došlo k výraznému faktickému zkrácení doby řízení, a to u starobních důchodů o 17 dnů a u invalidních důchodů o 40 dnů.

Klíčové ukazatele výkonu organizace (tzv. KPI´s) byly pro rok 2012 stanoveny na 50 dnů u starobních důchodů, 88 dnů u invalidních důchodů a 35 dnů u pozůstalostních důchodů. Ukazatele výkonu byly u všech druhů důchodů splněny. Manažerský nástroj umožňující monitoring délky řízení včetně doby, o kterou lze řízení prodloužit, byl produkčně využíván od 1. 1. 2012.

V roce 2012 bylo po lhůtě vyřízeno 3,9 % starobních důchodů a 2,8 % pozůstalostních důchodů. Vždy se jednalo o případy složité, kde bylo nutné např. právní posouzení nebo rozsáhlé došetřování některých skutečností. Invalidních důchodů bylo po lhůtě vyřízeno 20 %, což je ovlivněno skutečností, že do doby řízení se včítá také posouzení zdravotního stavu, které mohlo činit až 45 dnů, a v prvním čtvrtletí roku 2012 se promítá také závislost rozhodovacího procesu na informaci o ukončení dočasné pracovní neschopnosti.

1.1.1.2. Rozhodování o námitkách

Agenda námitkového řízení je stabilizována od roku 2011. V roce 2012 byly lhůty pro vydání rozhodnutí dodržovány a u sledovaných ukazatelů nedošlo k žádné výraznější změně. Průměrná délka řízení se v průběhu roku pohybovala v rozmezí 53 až 65 dnů v případech, kdy bylo nutné vypracovat lékařský posudek, a 26 až 30 dnů v případech bez posouzení zdravotního stavu.

1.1.2. Exekuční agenda

Od poloviny roku 2012 lze agendu realizace exekučních srážek z dávek důchodového pojištění považovat za stabilizovanou, tj. naprostá většina případů je vyřizována v zákonných lhůtách. Na konci roku 2012 činil počet případů určených ke zpracování 16 201. Po začlenění agendy exekučních srážek z dávek důchodového pojištění i do působnosti OSSZ jsou exekuční srážky prováděny pracovníky odborných útvarů OSSZ a ústředí ČSSZ.

1.2. Důchodové řízení

V roce 2012 bylo evidováno 183 721 nových žádostí o důchod a cca 320 tisíc dalších žádostí a podání. Počet nových žádostí podle očekávání poklesl, neboť enormní množství žádostí, zejména o předčasné starobní důchody, bylo uplatněno v roce 2011 jako určitá reakce pojištěnců na novou legislativu. Naopak se v roce 2012 zvýšil počet doručených dalších žádostí a podnětů. Téměř 73 tisíc žádostí bylo uplatněno na základě legislativy účinné od roku 2010 umožňující klientům od 1. 1. 2012 požádat o zvýšení důchodu za dobu výdělečné činnosti při pobírání starobního důchodu, která trvala nepřetržitě alespoň 2 roky. Tyto žádosti o přepočtení byly v průběhu roku 2012 kontinuálně vyřizovány, k čemuž přispělo i nově vytvořené aplikační programové vybavení.

V souladu se stanovenými strategickými cíli ČSSZ pro rok 2012, které spočívaly ve zkrácení doby řízení u všech druhů důchodů, byla průměrná doba řízení u nových žádostí zkrácena ve všech útvarech, které se podílejí na jejich zpracování. Tyto zkrácené doby řízení a stabilizace agendy jsou výsledkem působení několika faktorů, kterými jsou především nižší počet uplatněných žádostí o důchod v roce 2012, zavedení nástroje na monitoring délky řízení, optimalizace zpracování a dílčí úpravy technologické podpory.

Další činnosti důchodového řízení probíhaly na OSSZ. Jednalo se především o:

- sepisování žádostí o změnu výše invalidního důchodu, kterých bylo v roce 2012 sepsáno 12 720,
- sepisování žádostí o zastavení výplaty/uvolnění/úpravu starobního důchodu, kterých bylo sepsáno 82 482,
- sepisování námitek proti rozhodnutí ČSSZ, v roce 2012 jich bylo sepsáno 5 572,
- provádění informativních výpočtů důchodů,
- sepisování žádostí o opětovné přiznání/uvolnění vdovského nebo sirotčího důchodu, aj.

Oproti roku 2011 došlo k markantnímu nárůstu sepisování tzv. malých žádostí, což bylo způsobeno jednak žádostmi o zvýšení o 0,4 % u nepřetržitě pracujících důchodců a dále žádostmi o zastavení/přerušování výplaty podávané před koncem roku 2012. V roce 2011 bylo sepsáno 9 786 žádostí, v roce 2012 pak 82 482 žádostí. Další významnou činností v oblasti důchodového řízení na OSSZ představuje rozhodování o době a rozsahu péče o dítě do 4 let věku (ukončené do 30. 6. 2007), o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené, o osobu bezmocnou (do 31. 12. 2006) a o osobu závislou. Těchto rozhodnutí bylo v roce 2012 vydáno 5 070. Od roku 2011 jsou evidována též všechna čestná prohlášení o době péče o dítě do 4 let věku ukončené po 30. 6. 2007, učiněná v souvislosti s podáním žádosti o důchod pečujícími osobami, aby bylo zabráněno zápočtu téže péče více osobám. V roce 2012 bylo celkem zaevidováno 3 196 čestných prohlášení.

1.2.1. Důchody vyřizované podle vnitrostátních předpisů

Situace v agendě rozhodování o důchodech podle vnitrostátních předpisů je v současné době stabilizována, o čemž svědčí výrazně kratší doby řízení u všech druhů důchodů oproti roku 2011.

V průběhu roku 2012 ČSSZ vyřizovala kromě žádostí o dávku důchodového pojištění také další podání klientů, která se týkala již zmíněného přepočtu důchodů při dalším zaměstnání, dále žádosti patřící do odškodňovací agendy a žádosti o odstranění tvrdosti zákona, včetně hornických důchodů, jejichž vyřizováním byla ministrem práce a sociálních věcí ČSSZ pověřena. Za období od 1. 1. do 31. 12. 2012 bylo ve vnitrostátní agendě rozhodnuto nebo jinak zpracováno 417 357 případů.

Tabulka č. 1: Doby řízení o dávkách důchodového pojištění vyřizovaných podle vnitrostátních předpisů

Stav za období	Starobní důchody	Invalidní důchody			Pozůstalostní důchody			Celkem
		1.stupeň	2.stupeň	3.stupeň	vdovecké	vdovské	sirotčí	
2010	72	126	126	119	40	38	61	80
2011	53	111	113	108	37	36	49	59
2012 leden	55	92	101	96	41	40	49	59
únor	44	88	94	89	33	33	37	52
březen	48	82	83	80	33	32	40	50
1. čtvrtletí 2012	49	87	93	88	36	35	42	54
duben	43	73	76	75	32	33	36	48
květen	31	69	69	70	28	26	35	39
červen	27	66	67	64	25	25	29	35
2. čtvrtletí 2012	33	68	70	69	28	28	35	40
1. a 2. Q 2012	41	78	82	79	32	32	38	47
červenec	30	65	72	65	28	26	36	38
srpen	28	64	66	62	25	25	33	35
září	28	66	69	60	25	24	30	34
3. čtvrtletí 2012	29	65	69	62	26	25	33	36
1. - 3. Q 2012	37	73	77	73	30	29	37	43
říjen	28	61	63	60	23	24	30	34
listopad	28	57	56	55	22	22	28	34
prosinec	36	57	53	53	33	35	31	39
4. čtvrtletí 2012	31	58	57	56	26	27	30	36
2012	36	70	72	69	29	29	35	42

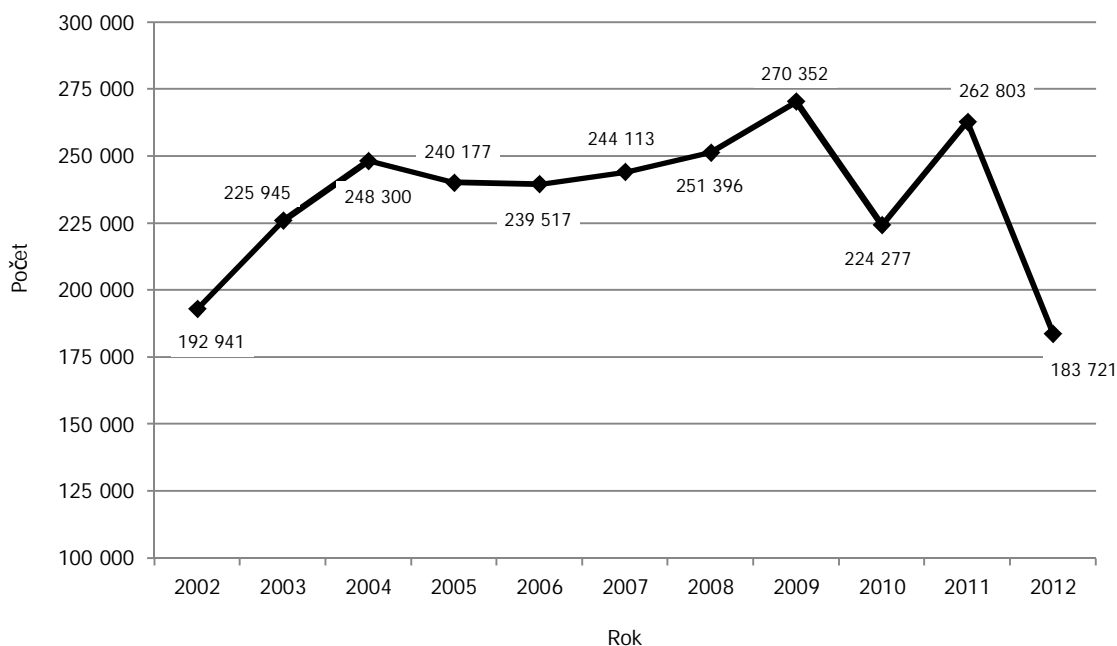
Pozn.: V 1. čtvrtletí byly vyřizovány kromě nově docházejících žádostí též žádosti o důchod podané na konci předchozího roku a doba řízení se vzhledem k velkému počtu těchto žádostí pohybovala kolem 50 dnů u starobních důchodů, 90 dnů u invalidních důchodů a 37 dnů u pozůstalostních důchodů. Následovalo postupné zkracování dob řízení i s ohledem na nižší počet nově uplatněných žádostí a u invalidních důchodů v důsledku nové legislativy, která umožňuje rozhodnutí o žádosti bez vyčkávání na ukončení dočasné pracovní neschopnosti. K nejmenšímu zkrácení došlo u pozůstalostních důchodů, kde je dlouhodobě dosahována příznivá doba řízení, která se pohybuje okolo 30 dnů a další zkrácení již není technicky možné.

Vlastní rozhodování v oblasti důchodové agendy je meritorně i provozně složitý a časově náročný proces, který klade vysoké nároky na odbornost a precizní práci zaměstnanců. Pro důchodové pojištění jsou například typické časté legislativní změny, které je nutné zohlednit při zpětných přepočtech důchodů, a velký rozsah dat v nárokových podkladech, jež je nutné zhodnotit a zpracovat. Mimořádně složitá, bez dlouhodobé praxe těžko aplikovatelná, je také právní úprava hornických důchodů s řadou výjimek řešených cestou odstranění tvrdosti zákona.

Tabulka č. 2: Charakteristika zpracovaných případů k 31. 12.

Typ zpracování	2011	2012
Rozhodnutí o nových žádostech	264 847	176 902
Ostatní způsoby zpracování	302 274	355 922
Celkem	567 121	532 824
z toho mezinárodní prvek	121 699	115 467

Graf č. 1: Vývoj počtu podaných žádostí o důchod k 31. 12.

1.2.2. Důchody s mezinárodním prvkem

V rozhodovacím procesu o dávkách důchodového pojištění zaujímá podstatný podíl i důchodová agenda s mezinárodním prvkem. Mezinárodní prvek (aplikace Koordinačních nařízení a mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení) činí tuto agendu složitější a časově náročnější než případy řešené pouze v kontextu vnitrostátního práva. Je zde zapotřebí komunikace s cizími nositeli pojištění, zpravidla prostřednictvím evropských formulářů, a došetřování řady skutečností.

Agenda s mezinárodním prvkem se neustále vyvíjí a jsou uzavírány nové smlouvy o sociálním zabezpečení. Přesto se tuto agendu v roce 2012 podařilo stabilizovat a zkrátit dobu řízení, a to především personálním posílením na úkor vnitrostátních agend. V roce 2012 bylo do ČSSZ doručeno 15 258 žádostí o důchodovou dávku s mezinárodním prvkem a dále bylo vyřízeno 86 716 podání klientů vztahujících se k mezinárodnímu důchodovému řízení. Celkovou dobu řízení o žádostech s mezinárodním prvkem se podařilo v roce 2012 výrazně zkrátit na 161 dnů, tj. o 27 dnů oproti předchozímu roku.

Napjatá pracovní situace zůstává u důchodů se slovenským prvkem, kde bylo za loňský rok přijato ke zpracování 5 574 žádostí. Optimistický výhled nelze očekávat ani v roce 2013, neboť v současné době probíhá schvalovací proces nových legislativních opatření, která se týkají dorovnání slovenských důchodů. Tento nový předpis, který by měl vejít v účinnost v druhém pololetí 2013, bude pro agendu se slovenským prvkem znamenat značný nárůst složité ruční práce. Nárůst mezinárodní důchodové agendy lze v roce 2013 očekávat rovněž v souvislosti s předpokládaným vstupem v platnost nové dvoustranné smlouvy o sociálním zabezpečení mezi ČR a Ruskou federací.

Tabulka č. 3: Počet nových žádostí o důchod s přihlednutím k mezinárodnímu prvku k 31. 12.

Počet nových žádostí o důchod	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vnitrostátní předpisy	216 657	239 274	229 495	227 139	230 946	237 622	254 357	208 584	244 770	168 463
Mezinárodní prvek	9 288	9 026	10 682	12 378	13 167	13 744	15 995	15 693	18 033	15 258
z toho: slovenský prvek	2 317	1 995	2 742	3 112	3 019	3 160	4 761	5 335	5 983	5 574
Celkem	225 945	248 300	240 177	239 517	244 113	251 396	270 352	224 277	262 803	183 721

1.2.3. Výplata dávek důchodového pojištění

Součástí důchodového řízení je též realizace výplat dávek důchodového pojištění v příslušné výši. Výplaty důchodů v ČR jsou prováděny zejména dvěma základními způsoby podle požadavků klientů, a to v hotovosti prostřednictvím České pošty nebo převodem na účty prostřednictvím České národní banky. ČSSZ zajišťuje i výplaty do zařízení sociálních služeb, psychiatrických léčeben a do věznic v případě, že se klient nachází v některém z těchto zařízení. Prostřednictvím důchodové služby České pošty bylo k 31. 12. 2012 evidováno celkem 1 395 479 výplat. Tento způsob výplaty vykazuje v posledních letech trvalý pokles. Každoročně se zvyšuje počet bezhotovostních výplat. K 31. 12. 2012 bylo evidováno 1 402 715 bezhotovostních výplat a poprvé v historii převýšily počet výplat v hotovosti. Zvyšuje se rovněž celkový počet měsíčních výplat důchodů do ČR, k 31. 12. 2012 bylo v hlavní evidenci důchodů evidováno celkem 2 841 583 výplat.

V průběhu roku 2012 byla připravovaná úprava technologické podpory, která urychlí zpracování výplat důchodů do ciziny. Zpracování případů, které se vyplácejí do ciziny, lze vytipovat jako problematickou oblast výplat důchodů. Jejich permanentní nárůst a vysoký podíl manuální práce při jejich zajišťování vedl k tomu, že některé výplaty byly realizovány opožděně.

Od ledna 2012 byla výše všech vyplácených důchodů upravena vyhláškou MPSV č. 286/2011 Sb. o příslušné částky valorizačního zvýšení a dále byly upraveny výše příplatků k důchodu podle nařízení vlády č. 287/2011 Sb. o příslušné částky valorizačního zvýšení.

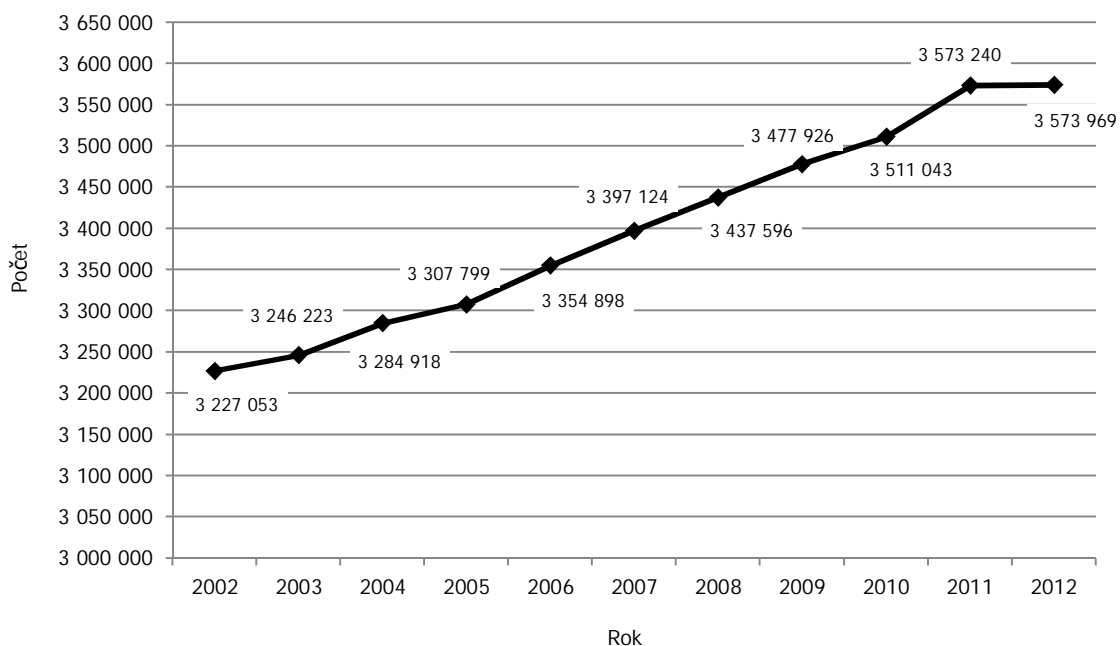
Tabulka č. 4: Statistické údaje výplat důchodů k 31. 12.

Typ agendy	2011	2012
Počet důchodů vyplácených (včetně výplat do ciziny)	3 573 240	3 573 969
Počet příjemců důchodů (včetně výplat do ciziny)	2 941 795	2 943 712
Počet výplat důchodů v hotovosti prostřednictvím České pošty, s. p.	1 466 175	1 395 479
Počet výplat důchodů na účty u bank v České republice	1 337 605	1 402 715
Počet výplat důchodů do ústavů sociální péče	43 944	43 389
Počet výplat příplatků k důchodům podle vl. nař. č. 622/2004 Sb.	6 294	6 029
Počet výplat příplatků a zvláštních příspěvků k důchodům podle z. č. 357/2005 Sb.	31 791	29 734

Pozn.: Poměr výplat na účet a výplat v hotovosti – zde se výrazně projevuje skutečnost, že do důchodu jdou ročníky, pro které jsou již bezhotovostní výplaty samozřejmostí. Nárůst bezhotovostních výplat sleduje ČSSZ již od roku 2003, v roce 2012 poprvé celkový počet výplat na účty překročil počet výplat v hotovosti.

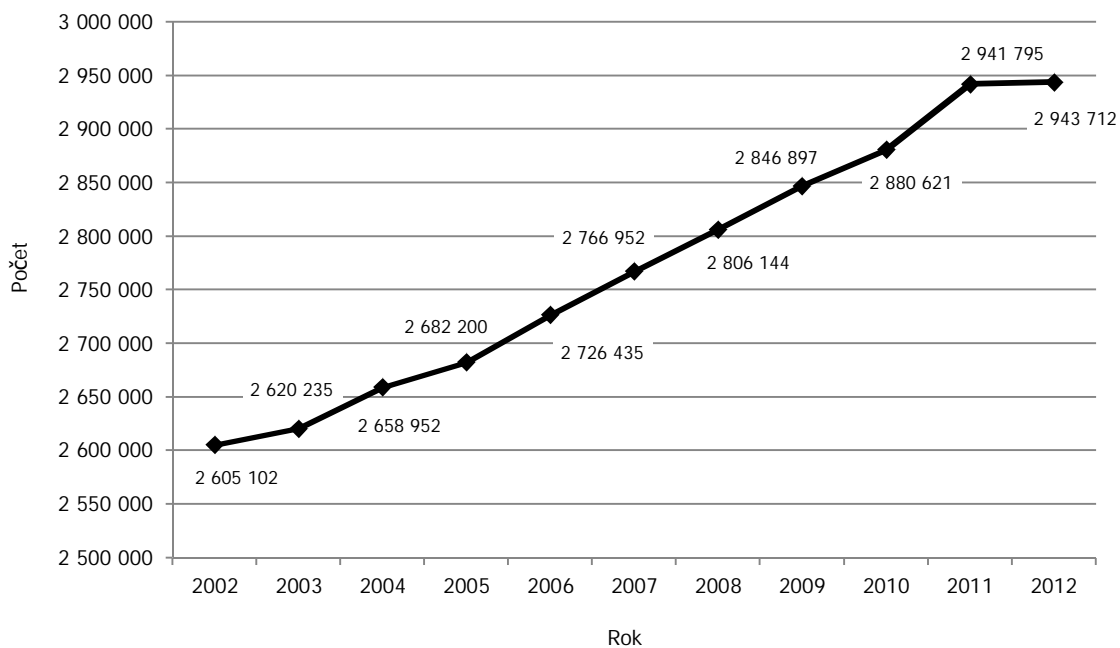
Výplaty příplatků podle zvláštních zákonů – snížení počtu úzce souvisí s věkovou hranicí poživatelů. Největší počet příplatků vyplácí ČSSZ klientům narozeným v letech 1921 – 1940.

Graf č. 2: Vývoj počtu vyplacených důchodů^{*)} k 31. 12.

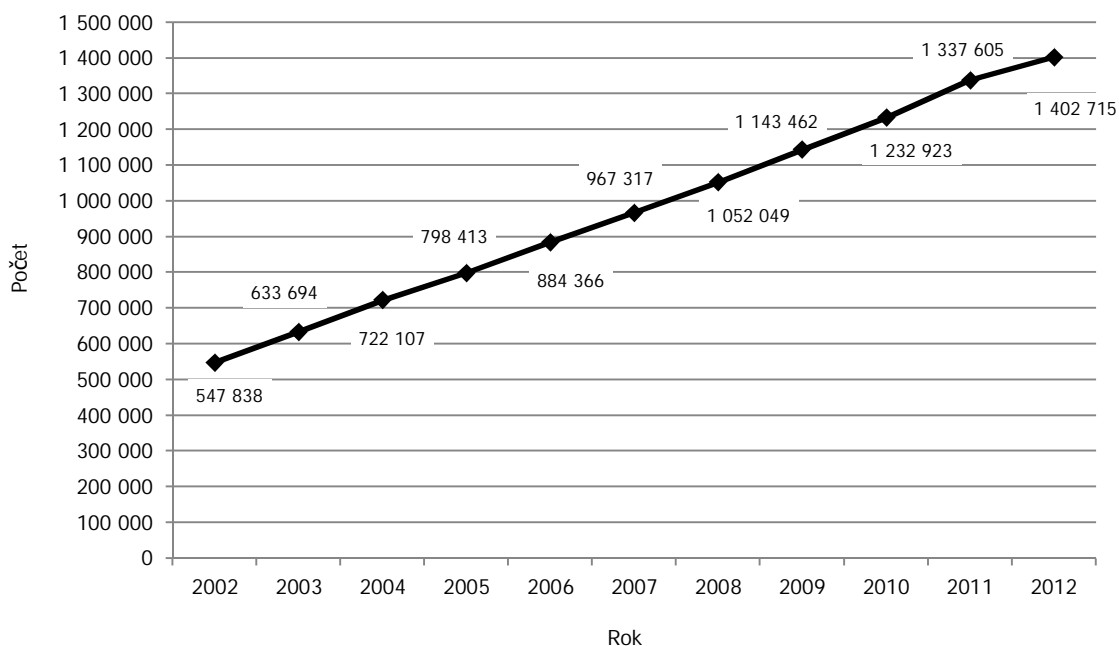
Pozn.: ^{*)} včetně 80 425 výplat nestandardních a do ciziny

Graf č. 3: Vývoj počtu důchodců^{*)} k 31. 12.

Pozn.: ^{*)} včetně 77 656 případů výplat nestandardních a do ciziny

Graf č. 4: Vývoj počtu výplat důchodů na osobní účty k 31. 12.

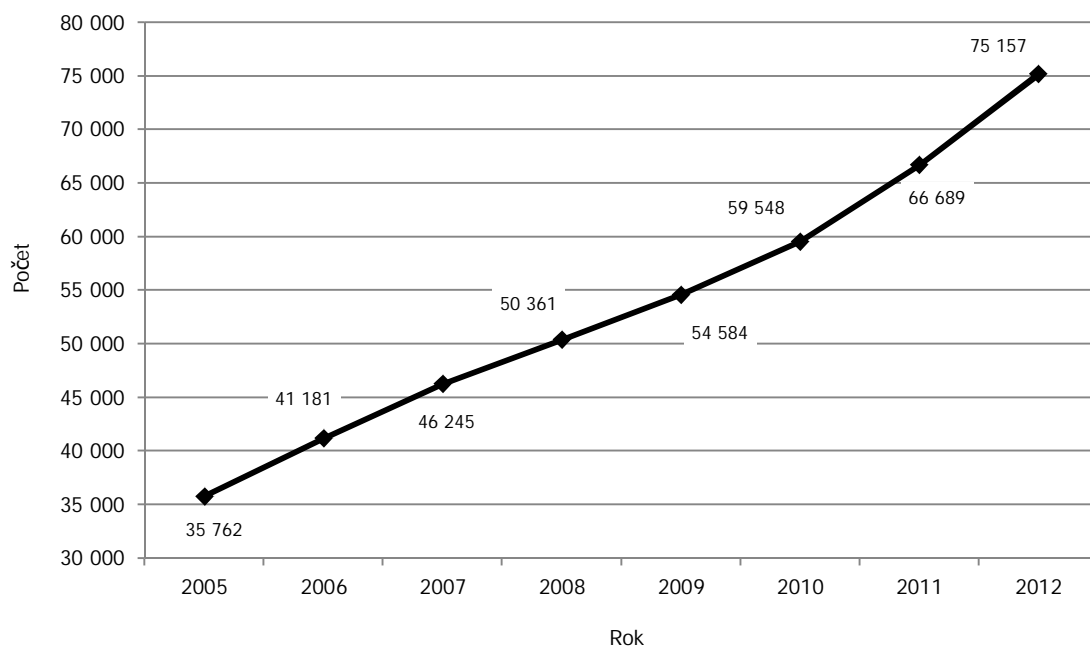

Tabulka č. 5: Statistické údaje zpracování důchodových agend k 31. 12.

Typ agendy	2011	2012
Počet došlých žádostí o důchod	262 803	183 721
Nových žádostí o důchod včetně nedodělků z minulého roku vyřízeno	264 847	176 902
Opisů úmrtních listů, údajů o úmrtí z žádostí a ze souborů z CRO zpracováno	143 554	142 160
Počet změn výplat důchodů zaslaných v souborech České pošty	365 281	392 108
Žádostí o výplatu důchodu na osobní účet mimo nové žádosti vyřízeno	101 890	111 115
Potvrzení o výši důchodu pro účely státní sociální podpory vydáno	13 414	9 084
Rozhodnutí při změnách a zániku invalidních důchodů vydáno	33 277	22 882
Rozhodnutí o přiznání důchodů vydáno	200 620	130 009
Rozhodnutí mimo nové žádosti vydáno	10 587	10 590
Manuálně vyhotovených rozhodnutí všech typů vydáno	189 691	151 425
Celkem rozhodnutí vydáno	434 175	314 906
Počet výplat důchodů se zavedenou exekuční srážkou	60 874	67 614
Podání a interních podnětů v oblasti exekučních srážek z důchodu evidováno	777 683	863 536
z toho nových exekučních příkazů	271 300	194 488
Požadavků vznesených prostřednictvím clientského centra při ústředí vyřízeno	65 520	40 457
Telefonických hovorů a faxových požadavků v call centru vyřízeno	193 979	189 399

Pozn.: Snížení počtu vydaných rozhodnutí o přiznání důchodu proti roku 2011 souvisí s extrémním nárůstem žádostí v roce 2011 v důsledku legislativní změny účinné k 30. 9. 2011, které znamenaly mírně nevýhodný výpočet důchodu pro občany s nižšími příjmy.

Graf č. 5: Vývoj počtu výplat do ciziny k 31. 12.

Tabulka č. 6: Výplata důchodů s mezinárodním prvkem k 31. 12.

Stát	Počet důchodců		Stát	Počet důchodců	
	2011	2012		2011	2012
Alžír	2	2	Maďarsko	154	168
Andorra	2	2	Makedonie	426	419
Argentina	5	5	Mali	1	1
Austrálie	541	1 876	Malta	4	4
Belgie	107	117	Maroko	3	2
Bělorusko	3	3	Mexiko	8	9
Bolívie	3	3	Monako	0	1
Bosna a Hercegovina	123	124	Namibie	0	1
Brazílie	13	14	Nizozemí	390	445
Bulharsko	1 837	1 963	Norsko	77	83
Černá Hora	43	42	Nový Zéland	19	19
Dánsko	91	100	Paraguay	2	3
Dominikánská republika	4	5	Peru	0	1
Egypt	1	2	Polsko	12 724	13 310
Estonsko	0	1	Portoriko	2	2
Filipíny	6	10	Portugalsko	8	8
Finsko	16	18	Rakousko	2 231	2 414
Francie	622	658	Republika Kosovo	0	1
Chile	3	5	Rumunsko	6	13
Chorvatsko	264	281	Rusko	6	7
Indie	1	1	Rwanda	1	0
Indonésie	8	9	Řecko	1 798	1 859
Irák	1	1	Seychely	0	1
Irán	3	3	Slovenská republika	20 279	23 024
Irsko	9	26	Slovinsko	142	149
Island	1	2	Spojené arabské emiráty	1	1
Itálie	197	232	SRN	13 789	15 794
Izrael	133	125	Srbsko	312	314
Japonsko	6	11	Sýrie	1	1
Jihoafrická republika	53	57	Španělsko	96	129
Kanada	3 131	3 408	Švédsko	1 146	1 268
Kazachstán	1	0	Švýcarsko	3 030	3 160
Kolumbie	1	0	Tanzanie	1	1
Kostarika	3	5	Thajsko	4	7
Kuba	2	5	Ukrajina	223	346
Kuvajt	2	2	Uruguay	1	1
Kypr	10	13	USA	2 060	2 470
Lichtenštejnsko	2	3	Velká Británie	452	541
Litva	5	8	Venezuela	7	6
Lotyšsko	4	4	Vietnam	3	4
Lucembursko	23	24	Celkem	66 689	75 157

Pozn.: Pokračuje nárůst počtu výplat do ciziny; meziročně o 7 tisíc. Nejvíce výplat přibylo tradičně na Slovensko a do SRN. Po podpisu bilaterální smlouvy se výrazně projevil nárůst u výplat do Austrálie.

1.3. Zpracování důchodů s exekučními srážkami

ČSSZ je jako plátce důchodů povinna provádět exekuční srážky z důchodů v případech, u kterých byl nařízen výkon rozhodnutí soudem, ve správním řízení, exekučním příkazem soudního exekutora, v konkurzním nebo insolvenčním řízení. Výkon agendy exekučních srážek v oblasti výplat důchodů spočívá v rozhodování po věcné stránce (zjištění zabavitelné částky, stanovení výše exekučních srážek), v účetním zpracování, kontrole a evidenci všech případů. Vlivem hospodářské recese, spotřebních trendů ve společnosti, včetně vlivu agresivních kampaní leasingových a dalších společností, prudce narůstá počet občanů, kteří mají exekuční srážku/srážky z důchodu. Od roku 2004 se jejich počet téměř ztrojnásobil a růstový trend pokračuje. Řešení této situace se stalo jedním z prioritních úkolů ČSSZ. Byla přijata radikální opatření ve smyslu personálního posílení této agendy a změny organizace práce.

1.3.1. Přehled opatření ke stabilizaci exekuční agendy

Konkrétní opatření, která byla v roce 2012 realizována:

- ukončení organizačních změn souvisejících s dislokací části exekuční agendy včetně formalizace změn v organizačním řádu ČSSZ,
- vydání definitivních pracovních postupů a zakotvení principů metodické podpory,
- dokončení procesu zavedení elektronické formy spisové dokumentace,
- komplexní naplnění databáze údaji o exekučních případech,
- vývojové práce aplikačního programového vybavení pro podporu exekuční agendy,
- posílení databází a síťových propojení, které přispěly k technologické stabilitě aplikace.

1.3.2. Rozsah agendy

V rámci agendy exekučních srážek z dávek důchodového pojištění je stále sledován růstový trend – ČSSZ vyplácela k 31. 12. 2012 celkem 67 614 důchodů se zařízenou exekuční srážkou, v roce 2011 šlo o 60 874 důchodů se zařízenou exekucí. Celkem ČSSZ eviduje téměř 220 tisíc případů, u nichž v minulosti byla nebo stále je řešena problematika spojená s exekuční agendou.

Nadále pokračuje trend růstu počtu podání, která jsou v souvislosti s exekuční agendou doručena do ČSSZ, nebo jiných podnětů ke zpracování, jako např. dospění lhůty při splacení pohledávky. V průběhu roku 2012 bylo na ČSSZ doručeno celkem 863 536 podání nebo podnětů, v roce 2011 celkem 777 683 podání nebo podnětů, což je nárůst o 85 853 podání. Vyřízeno bylo v roce 2012 celkem 1 070 621 podání nebo podnětů. Celkový počet nevyřízených případů byl díky dislokaci části exekuční agendy, permanentnímu zapojení většího počtu zaměstnanců do jejího zpracování a vysokému pracovnímu nasazení snížen o 52 793 na 11 384 případů.

Nezanedbatelnou částí exekuční agendy je také poskytování informací exekutorům a jiným pověřeným osobám. V roce 2010 byla uzavřena s Exekutorskou komorou dohoda o elektronické výměně dat za účelem razantního snížení administrativní zátěže ČSSZ při vyřizování požadavků soudních exekutorů na součinnost. V roce 2012 bylo tímto způsobem přijato 789 tisíc podání, v roce 2011 to bylo 661 tisíc podání.

1.3.3. Způsob plnění prioritního úkolu

Nově přijatá opatření, ustálení pracovních postupů, elektronizace agendy a především vysoké pracovní nasazení všech zaměstnanců ČSSZ vedlo ke stabilizaci této agendy. Bylo nutné zaevidovat statisíce podání, přidělit je ke zpracování, provést výpočet exekučních srážek, došetřit chybějící skutečnosti, zavést výplatu důchodu ve správné výši povinným a poukázat exekuční srážky oprávněným, vyřídit dotazy a urgencye, vložit příslušné údaje do evidence, oznámit nové skutečnosti ohledně výplat exekučních srážek oprávněným i povinným a provést kontrolu zpracování. Souběžně probíhala permanentní metodická podpora zaměstnancům, kteří byli pověřeni výkonem agendy. Velice náročná byla v průběhu roku 2012 organizace všech činností na územních organizačních jednotkách, které při zpracování exekučních srážek z důchodu zajišťovaly i své ostatní úkoly. Udržení vysoké výkonnosti ve všech agendách i práce nad rámec pracovní doby byly předpokladem splnění prioritního úkolu.

1.3.4. Technologická podpora exekuční agendy

V roce 2012 se významně změnila aplikační podpora, na konci roku byla zprovozněna funkce automatizovaného přepočtu exekučních srážek při valorizaci důchodu a při změně částek životního minima a nákladů na bydlení. Proběhl automatický přepočet exekučních srážek u 100 tisíc případů.

Dále proběhly další analytické práce a testování funkcionality pro přípravu kvalitních statistik, které zohlední dislokaci zpracování exekučních srážek a budou plnit funkci manažerského nástroje pro řízení celého procesu zpracování i jeho dílčích částí.

Připravována je také aplikační podpora pro odesílání informací externím subjektům do datových schránek. Další pozornost se věnuje rozvoji aplikačního vybavení ve smyslu novely ustanovení § 49 zákona č. 120/2001 Sb., exekuční řád, které definuje zákonnou povinnost ČSSZ komunikovat s jednotlivými exekutory elektronicky, a to pomocí tzv. datového souboru, jehož náležitosti (formát a struktura) jsou stanoveny prováděcí vyhláškou Ministerstva spravedlnosti.

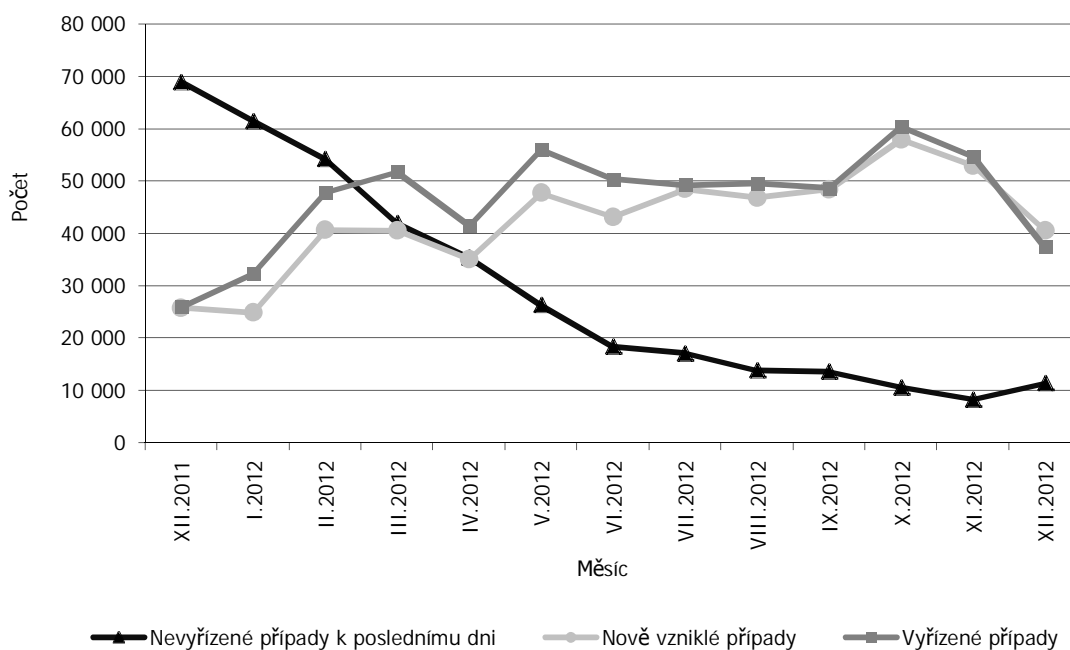
Tabulka č. 7: Údaje o stavu provádění exekučních srážek z důchodů

Měsíc	Případy ^{*)} (fyzické osoby, u kterých je aktuálně řešena exekuce)			Podněty ^{**)}		
	Nevyřízené k poslednímu dni	V měsíci		Nevyřízené k poslednímu dni	V měsíci	
		nově vzniklé	vyřízené		nově vzniklé	vyřízené
prosinec 2010	89 206	5 584	4 456	511 629	29 515	17 718
prosinec 2011	68 994	25 746	25 942	242 502	74 829	73 814
leden 2012	61 497	24 826	32 232	220 333	66 015	88 698
únor 2012	54 200	40 603	47 765	211 112	96 079	107 313
březen 2012	41 948	40 552	51 788	163 699	67 184	109 490
duben 2012	35 396	35 033	41 424	131 871	57 173	88 819
květen 2012	26 321	47 710	56 015	75 966	87 081	139 194
červen 2012	18 360	43 149	50 349	47 107	65 082	90 212
červenec 2012	17 064	48 473	49 189	42 013	71 178	75 983
srpen 2012	13 827	46 837	49 536	33 958	69 765	81 866
září 2012	13 584	48 425	48 668	33 240	70 645	71 595
říjen 2012	10 595	57 969	60 379	27 110	83 027	88 662
listopad 2012	8 243	52 927	54 726	21 431	73 470	80 425
prosinec 2012	11 384	40 577	37 299	29 625	56 837	48 364

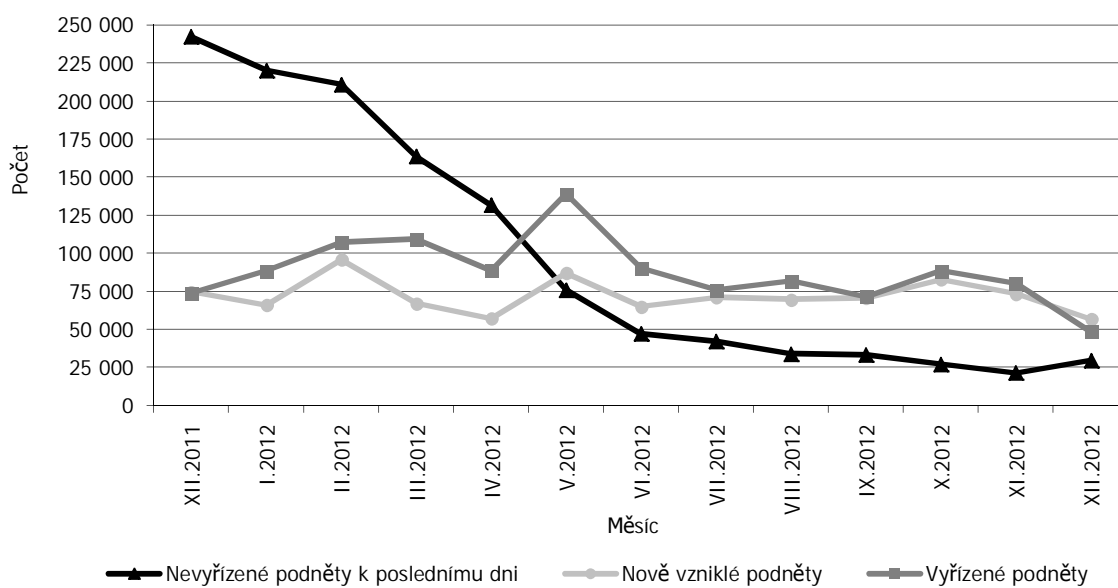
Pozn.: ^{*)} Případem se rozumí jeden pojištěnec a k němu vedená spisová dokumentace, která byla založená v souvislosti s exekučním titulem (výkon rozhodnutí, exekuční příkaz, insolvenční řízení).

^{**)} Podnětem se rozumí jednak podání ve věci exekučních srážek doručené fyzicky nebo prostřednictvím datových schránek do ČSSZ, jednak další iniciační skutečnosti (splacení pohledávky, návštěva klienta v klientském centru).

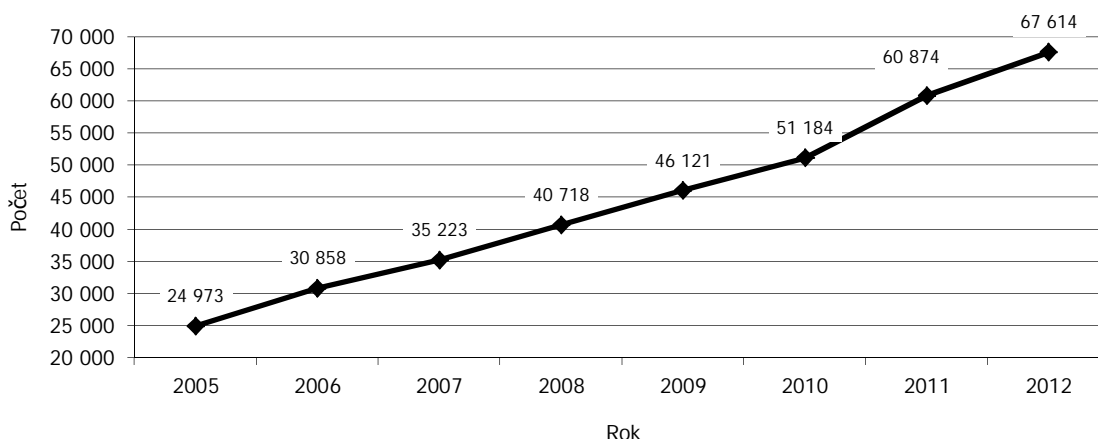
Graf č. 6: Vývoj počtu případů v provádění exekučních srážek z důchodů

Graf č. 7: Vývoj počtu podnětů v provádění exekučních srážek z důchodů

Graf č. 8: Vývoj výplat důchodů s exekuční srážkou k 31. 12.

1.4. Rozhodovací činnost

1.4.1. Rozhodování v prvním stupni

V rámci rozhodovací činnosti je posuzován nárok na důchod na základě všech dostupných nárokových podkladů a žádosti o důchod, je prováděno došetřování chybějících skutečností, stanovena výše důchodu a určeny základní dispozice pro výplatu důchodu.

V roce 2012 bylo vydáno 314 906 rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění. Rozhodnutí byla vydána v souvislosti s/se:

- podáním žádosti o dávku důchodového pojištění,
- změnou stupně invalidních důchodů,
- zánikem nároku na dávku důchodového pojištění (zánik invalidity, zánik nároku na pozůstalostní důchody, atd.),
- obnovou nároku na dávku důchodového pojištění,
- povinností vrátit přeplatek na dávce důchodového pojištění,
- změnou výše důchodu na základě nových skutečností, aj.

Od 1. 1. 2012 nabyl účinnosti zákon č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb. Tento zákon přinesl mimo jiné také novou úpravu stanovení výše invalidních důchodů při změnách stupňů invalidity. Pro jednotné provádění důchodového pojištění podle nové legislativy byly vydány meritorní směrnice. Školení k problematice nové právní úpravy pokračovala i v roce 2012.

1.4.2. Rozhodování o námitkách

V období od 1. 1. do 31. 12. 2012 bylo podáno rovných 15 000 námitek. Při provedeném srovnání počtu námitek doručených v posledních 3 letech (v roce 2010 bylo podáno 14 669 a v roce 2011 14 973 námitek) lze konstatovat ustálenost námitkové agendy. Hodnoty se v uvedených letech pohybují kolem 15 000. Ačkoliv je počet nových námitek v zásadě meziročně konstantní, nelze vzhledem ke specifčnosti jednotlivých dávek důchodového pojištění a legislativním změnám vysledovat tuto charakteristiku i v jednotlivých kalendářních měsících.

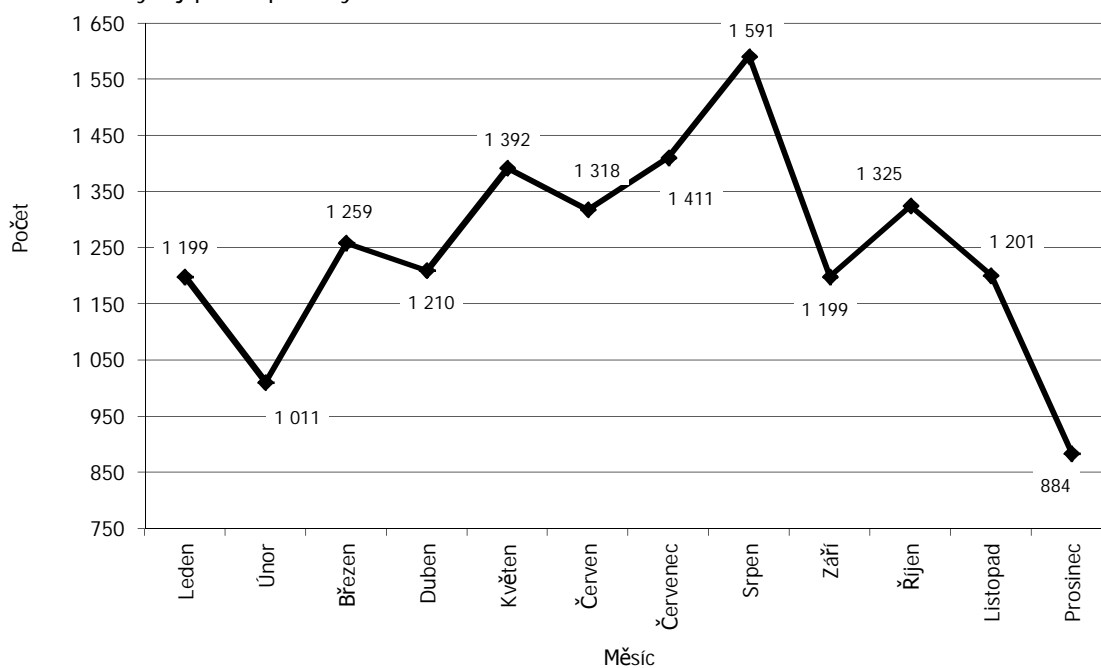
Zatímco první měsíce roku 2012 se nesly ve znamení poklesu počtu nově podaných námitek, období od března do srpna, kdy bylo doručeno rekordních 1 591 námitek, znamenalo jejich nárůst. Zvýšení počtu doručených námitek v letních měsících byl částečně způsoben velkým množstvím vydaných prvostupňových rozhodnutí o odnětí pozůstalostních důchodů, kdy nebyla doložena nezaopatřenost dítěte, spočívající v jeho soustavné přípravě na budoucí povolání studiem. S výše uvedeným koreluje i počet námitek vyřízených s jistým zpožděním, neboť většinu námitek nelze vyřídit zcela bezodkladně, protože je nutné došetřit skutkový stav. Počet vyřízených námitek reaguje na výkyvy v počtu doručených námitek s časovým odstupem, který odpovídá délce řízení.

Tabulka č. 8: Počet podaných a vyřízených námitek

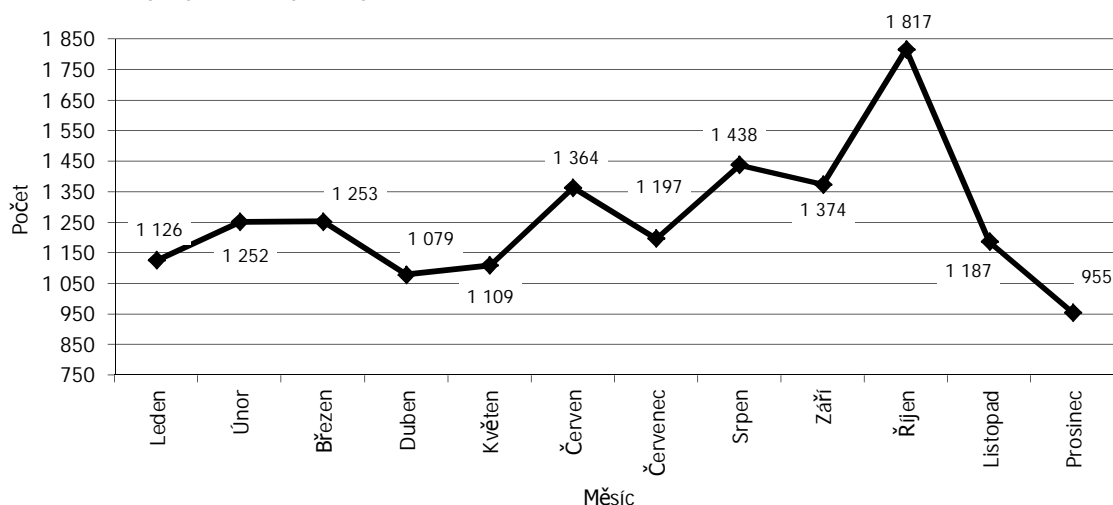
Stav ke dni	Podané námítky celkem	Vyřízené námítky			Nevyřízené námítky	
		Celkem	Z toho		Celkem	Z toho po lhůtě
			ve lhůtě	po lhůtě		
31.12.2011	14 973	17 472	15 324	2 148	1 975	3
31.1.2012	1 199	1 126	1 124	2	2 048	3
29.2.2012	2 210	2 378	2 373	5	1 807	4
30.3.2012	3 469	3 631	3 623	8	1 813	2
30.4.2012	4 679	4 710	4 699	11	1 944	1
31.5.2012	6 071	5 819	5 805	14	2 227	0
29.6.2012	7 389	7 183	7 169	14	2 181	4
31.7.2012	8 800	8 380	8 363	17	2 395	2
31.8.2012	10 391	9 818	9 801	17	2 548	4
30.9.2012	11 590	11 192	11 169	23	2 373	4
31.10.2012	12 915	13 009	12 983	26	1 881	2
30.11.2012	14 116	14 196	14 168	28	1 895	1
31.12.2012	15 000	15 151	15 122	29	1 824	1

Pozn.: U nevyřízených případů po lhůtě bylo k 31. 12. 2012 přerušeno řízení.

Graf č. 9: Vývoj počtu podaných námitek v roce 2012

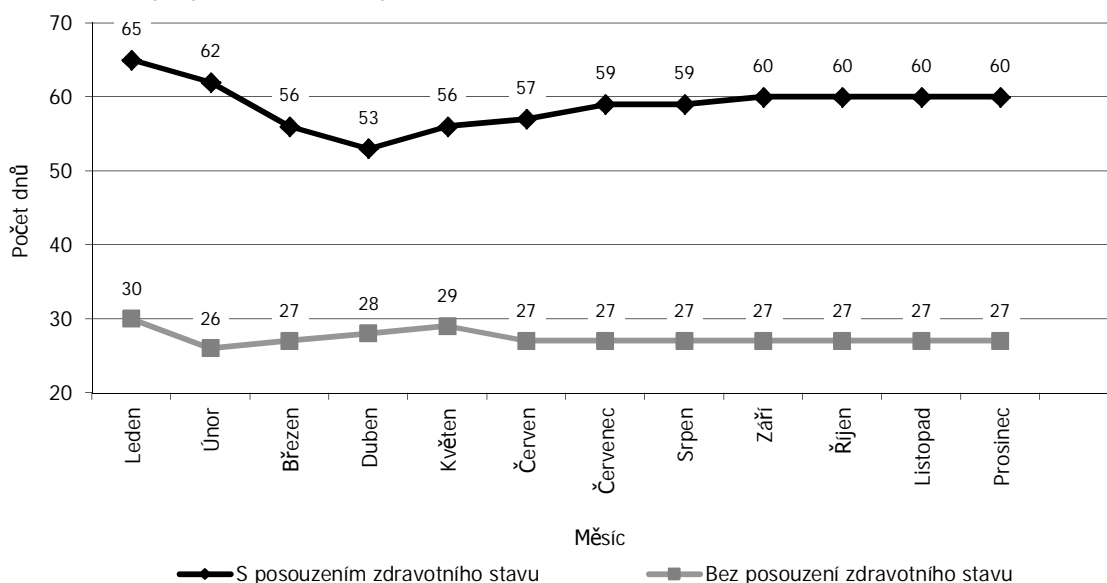

Graf č. 10: Vývoj počtu vyřízených námitek v roce 2012

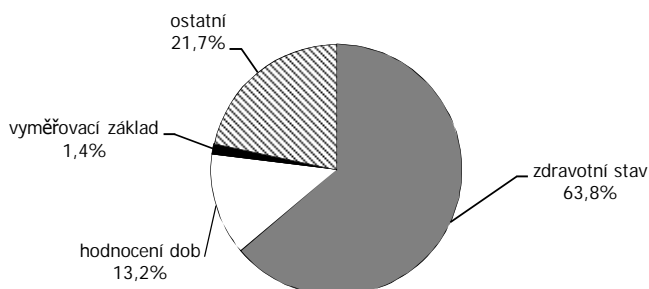
Je možné konstatovat, že se průběžně zpracovávají podané námítky v zákonných lhůtách až na ojedinělé výjimky, kdy byla podání zpravidla pro svou obsahovou nejednoznačnost předána jako námítky na příslušné oddělení až po uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí. Průměrná délka řízení o námítkách činila 58,9 dne v případech, kdy byl posuzován zdravotní stav, a 27,4 dne, pokud zdravotní stav posuzován nebyl. Pro srovnání: v roce 2011, kdy byl ještě částečně vyrovnáván deficit z roku 2010, činila průměrná délka řízení 72,2 dne v případech s posuzováním zdravotního stavu a 35,4 dne v ostatních případech. Přes drobné výkyvy v průběhu roku lze délku řízení považovat za stabilní.

Graf č. 11: Vývoj průměrné délky námitkového řízení v roce 2012

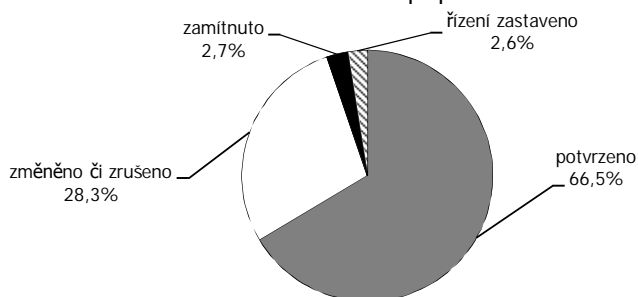
Nejčastějším důvodem pro podání námitek byl nesouhlas s posouzením zdravotního stavu, který byl podstatou námitek v 63,8 % řízení. V ostatních případech bylo nejvíce namítáno nesprávné hodnocení dob pojištění, a to v 13,2 % případů.

Graf č. 12: Struktura podstaty podaných námitek v roce 2012

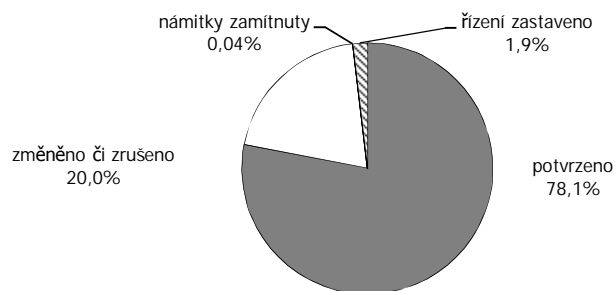

V roce 2012 byla většina prvostupňových rozhodnutí v řízení o námitkách potvrzena, a to konkrétně v 66,5 % případů. Změněno nebo zrušeno bylo 28,3 % rozhodnutí. Přestože v druhé polovině roku došlo k mírnému procentuálnímu nárůstu počtu zrušených/změněných prvostupňových rozhodnutí, nelze tuto skutečnost automaticky připisovat zhoršení kvality rozhodovací činnosti v ČSSZ, neboť v uvedeném období úměrně narůstal počet zrušujících/změnových rozhodnutí z důvodu prokázání nových rozhodných skutečností v průběhu řízení o námitkách. Výrazný podíl potvrzených prvoinstančních rozhodnutí vykazuje ČSSZ v řízeních, jejichž výsledek závisí na vypracování posudku o zdravotním stavu. V roce 2012 bylo v těchto případech potvrzeno 78,1 % rozhodnutí a jen v jedné pětině došlo ke změně nebo zrušení napadeného rozhodnutí. S ohledem na daný narůstající trend zvyšování počtu potvrzených rozhodnutí lze rovněž konstatovat zvýšení kvality posuzování zdravotního stavu lékařskou posudkovou službou.

Graf č. 13: Struktura rozhodování ve všech případech v roce 2012

Graf č. 14: Struktura rozhodování v případech s posuzováním zdravotního stavu na LPS v roce 2012

1.4.3. Řízení soudní

V roce 2012 bylo podáno pouze 2 057 žalob. Za totéž období bylo skončeno 1 059 všech sporů (tj. meritorních a sporů o dávky podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem). Z tohoto celkového počtu sporů bylo úspěšně pro ČSSZ vyřízeno 932 věcí, zbylých 127 případů skončilo v neprospěch ČSSZ, tedy zrušujícím rozsudkem, případně na vyžádání soudu submisí. ČSSZ tedy byla úspěšná v 88 % sporů a v 12 % byla neúspěšná, což představuje zlepšení oproti roku 2011, kdy byla ČSSZ úspěšná v 74 % sporů a v 26 % byla neúspěšná. Úspěšnost ČSSZ zhruba odpovídá poměru v předchozích letech, např. v roce 2010 dosáhla 83 %.

Celkově bylo podáno ze strany ČSSZ 9 kasačních stížností, které jsou ve většině případů dosud v řízení u Nejvyššího správního soudu.

1.5. Dobrovolné důchodové pojištění

Systémem dobrovolného důchodového pojištění od nabytí účinnosti zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (tj. v době od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2012) prošlo v ČR 23 170 pojištěnců. Za rok 2012 podalo přihlášku k dobrovolnému důchodovému pojištění 2 720 pojištěnců. Z celkového počtu všech dosud pojištěných bylo k 31. 12. 2012 aktivních pojištěnců (nepodali dosud odhlášku) celkem 5 076.

Významným se stalo zpětné doplácení pojistného na dobrovolné důchodové pojištění, a to u občanů, kterým by z důvodu nezískání potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní či starobní důchod nevznikl nárok na dávku. V této souvislosti bylo poskytnuto 10 821 odborných konzultací.

2. Nemocenské pojištění

V oblasti nemocenského pojištění intenzivně pokračovaly v legislativní rovině práce související se zřízením jednoho inkasního místa a dalšími změnami daňových a pojistných zákonů. ČSSZ se kromě přípravy na vstup této zásadní nové právní úpravy v účinnost podílela formou námětů a připomínkového řízení na tvorbě doprovodné legislativy a úpravách stávajících právních předpisů. Pokračovala rovněž účast v mezirezortních expertních týmech. V souvislosti se změnami zákona o nemocenském pojištění:

- probíhala v roce 2012 navazující školicí činnost a tvorba aktuálně potřebné metodiky;
- ve spolupráci s MPSV se řešily sporné otázky, které vyvstaly při provádění nové právní úpravy. Některé takto získané poznatky budou dále sloužit jako náměty na budoucí legislativní úpravy.

Po dvou letech, jež uplynuly od data, kdy vstoupila v účinnost Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009, která koordinují oblast sociálního zabezpečení, opět komplexně proběhla série školení zaměstnanců OSSZ. Pokračovala také expertní činnost zaměřená na požadavek budoucí elektronické komunikace mezi jednotlivými členskými státy EU. V rámci mezinárodní spolupráce proběhla také jednání se zástupci nositelů pojištění států sousedících s ČR, tj. Slovenskem, Rakouskem a Německem. Zkušenosti si zástupci obou stran vyměnili i při návštěvě chorvatské delegace.

2.1. Prioritní úkoly (plnění)

2.1.1. Stabilizace ČSSZ

Činnost ČSSZ a OSSZ byla v roce 2012 obdobně jako v roce předešlém zaměřena především na dodržování zákonné lhůty pro zpracování dávek nemocenského pojištění. V této lhůtě bylo v roce 2012 zpracováno 99,96 % dávek nemocenského pojištění. Podíl dávek nemocenského pojištění zpracovaných po lhůtě činil průměrně pouhých 0,04 %, přičemž v průběhu roku docházelo k jeho plynulému poklesu. Předkládané údaje je možné interpretovat rovněž tak, že lhůta stanovená pro zpracování dávek nemocenského pojištění byla v rámci roku 2012 průměrně překročena u jedné z 2 440 dávek, v prosinci dokonce pouze u každé 6 400. dávky. Ve srovnání s rokem 2010, v jehož průběhu bylo v rámci zákonné lhůty zpracováno 99,44 % dávek nemocenského pojištění, a s rokem 2011, v němž bylo do 30 dnů zpracováno 99,72 % dávek, je evidentní, že kvalita zpracování neustále narůstá, což zlepšuje obraz ČSSZ v očích veřejnosti.

K razantnímu snížení počtu dávek, u kterých nebyla dodržena zákonem stanovená lhůta, došlo v důsledku přijetí a zejména dodržování metodických opatření, která byla po detailní analýze dotčených případů stanovena na konci roku 2011. Analyzování případů s dobou zpracování přesahující 30 dní bylo prováděno v průběhu celého roku 2012 a umožnilo pružně reagovat na případné výchyly z pozitivního trendu vývoje.

V roce 2012 zpracovala ČSSZ celkem 2 371 285 dávek nemocenského pojištění, což bylo o 171 101 dávek méně než v roce předcházejícím. Vzhledem k celkovému poklesu počtu dávek se snížil i počet dávek vyplacených do 10 dnů. V procentuálním vyjádření však došlo k nárůstu – podíl dávek vyplacených do 10 dnů od doručení všech potřebných dokladů se v roce 2012 zvýšil na 91,79 %, zatímco v roce 2011 bylo takto vyplaceno 86,25 %.

Tabulka č. 9: Doba řízení – dávky nemocenského pojištění celkem (nemocenské, ošetřovné, peněžita pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství)

Stav za období	Celkový počet všech zprac. dávek	Z toho							
		do 10 dnů		11 - 30 dnů		celkem do 30 dnů		nad 30 dnů	
		absolutní počet	%	absolutní počet	%	absolutní počet	%	absolut. počet	%
2010 ^{*)}	2 019 854	1 840 343	91,11	168 278	8,33	2 008 621	99,44	11 233	0,56
2011	2 542 386	2 192 887	86,25	342 436	13,47	2 535 323	99,72	7 063	0,28
2012 leden	220 375	170 435	77,34	49 655	22,53	220 090	99,87	285	0,13
únor	210 591	195 021	92,61	15 402	7,31	210 423	99,92	168	0,08
březen	231 079	213 403	92,35	17 585	7,61	230 988	99,96	91	0,04
1. čtvrtletí 2012	662 045	578 859	87,43	82 642	12,48	661 501	99,92	544	0,08
duben	219 996	197 975	89,99	21 975	9,99	219 950	99,98	46	0,02
květen	205 844	185 142	89,94	20 634	10,02	205 776	99,97	68	0,03
červen	190 672	180 805	94,83	9 820	5,15	190 625	99,98	47	0,02
2. čtvrtletí 2012	616 512	563 922	91,47	52 429	8,50	616 351	99,97	161	0,03
1. a 2. Q 2012	1 278 557	1 142 781	89,38	135 071	10,56	1 277 852	99,94	705	0,06
červenec	181 054	162 589	89,80	18 413	10,17	181 002	99,97	52	0,03
srpen	171 193	163 809	95,69	7 336	4,29	171 145	99,97	48	0,03
září	162 213	155 514	95,87	6 654	4,10	162 168	99,97	45	0,03
3. čtvrtletí 2012	514 460	481 912	93,67	32 403	6,30	514 315	99,97	145	0,03
1. - 3. Q 2012	1 793 017	1 624 693	90,61	167 474	9,34	1 792 167	99,95	850	0,05
říjen	185 698	178 489	96,12	7 158	3,85	185 647	99,97	51	0,03
listopad	199 627	190 127	95,24	9 459	4,74	199 586	99,98	41	0,02
prosinec	192 943	183 255	94,98	9 658	5,01	192 913	99,98	30	0,02
4. čtvrtletí 2012	578 268	551 871	95,44	26 275	4,54	578 146	99,98	122	0,02
2012	2 371 285	2 176 564	91,79	193 749	8,17	2 370 313	99,96	972	0,04

Pozn.: ^{*)} Pro rok 2010 jsou uváděny údaje pouze za duben až prosinec, neboť relevantní statistické údaje o době zpracování dávek za předchozí období nejsou k dispozici.

2.1.2. Klientský přístup

ČSSZ provozuje již třetím rokem call centrum pro oblast nemocenského pojištění, kam se mohou klienti obracet se svými dotazy a podněty z této oblasti. Této možnosti využilo v roce 2012 celkem 48 191 klientů.

2.2. Řízení o dávkách nemocenského pojištění

V roce 2012 bylo zpracováno necelých 2,4 milionu dávek nemocenského pojištění. Z toho 64,28 % tvořily dávky nemocenského, 22,92 % peněžita pomoc v mateřství, 12,73 % ošetřovné, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství tvořil zanedbatelné množství (0,07 %). V porovnání s rokem 2011, kdy bylo zpracováno přes 2,5 milionu dávek, bylo v roce 2012 zpracováno o 170 tisíc dávek méně, což představuje téměř 7% pokles. Nejvíce dávek bylo, již tradičně, zpracováno v březnu. Příčinou byl vysoký počet onemocnění dýchací soustavy, jejichž nárůst je typický právě pro chladnější části roku.

Tabulka č. 10: Počty dávek zpracovaných

Stav za období	Nemocenské	Ošetřovné	Peněžitá pomoc v mateřství	Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství	Celkový počet všech zprac. dávek
2010 ^{*)}	1 428 360	149 860	440 731	903	2 019 854
2011	1 678 866	295 067	567 052	1 401	2 542 386
2012 leden	143 480	31 044	45 727	124	220 375
únor	137 411	28 515	44 528	137	210 591
březen	152 543	34 325	44 065	146	231 079
duben	140 565	35 383	43 910	138	219 996
květen	133 119	28 803	43 781	141	205 844
červen	123 124	22 790	44 636	122	190 672
červenec	116 357	18 894	45 645	158	181 054
srpen	112 737	11 777	46 505	174	171 193
září	104 830	10 910	46 328	145	162 213
říjen	116 119	22 418	46 984	177	185 698
listopad	124 464	28 735	46 270	158	199 627
prosinec	119 477	28 266	45 083	117	192 943
2012	1 524 226	301 860	543 462	1 737	2 371 285

Pozn.: ^{*)} Pro rok 2010 jsou uváděny údaje pouze za duben až prosinec, neboť relevantní statistické údaje o době zpracování dávek za předchozí období nejsou k dispozici.

2.2.1. Zpracování dávek nemocenského pojištění s exekuční srážkou

Po výrazném nárůstu měsíčního počtu exekučních srážek, ke kterému došlo v průběhu roku 2011, se v roce 2012 jejich počet stabilizoval. V roce 2012 bylo průměrně měsíčně provedeno 3 700 srážek z dávek nemocenského pojištění z důvodu nařízené exekuce. Celkový roční počet těchto srážek (44 020) převýšil počet srážek realizovaných v roce předešlém o 20 %.

Nárůst počtu srážek z dávek nemocenského pojištění v důsledku nařízené exekuce znamenal výrazné zvýšení pracnosti při zpracování dávek, které si dočasně vyžádalo spolupráci referentů napříč odděleními okresních správ sociálního zabezpečení. Díky velmi rychlému zvládnutí problematiky ze strany OSSZ jsou však nyní výplaty dávek včetně srážek zpracovávány ve standardním režimu a bez navýšení systemizovaných míst.

Kromě dávek s exekuční srážkou zpracovávají OSSZ rovněž srážky z dávek v rámci nařízené insolvence, což znamená další zvýšenou zátěž pracovníků OSSZ.

Tabulka č. 11: Počty exekučních srážek z dávek nemocenského pojištění

	2011	2012
Leden	2 468	3 892
Únor	2 669	3 714
Březen	2 759	3 698
Duben	2 845	3 680
Květen	3 009	3 508
Červen	3 069	3 659
Červenec	2 649	3 298
Srpen	3 193	3 754
Září	3 325	3 440
Říjen	3 177	3 649
Listopad	3 670	3 901
Prosinec	3 777	3 827
Celkem	36 610	44 020

Pozn.: Počty srážek z dávek nemocenského pojištění za rok 2010 nejsou k dispozici.

2.3. Rozhodovací činnost

V rámci rozhodovací činnosti v oblasti nemocenského pojištění:

- došlo v porovnání s rokem 2011 k poklesu celkového počtu rozhodnutí vydaných v oblasti nemocenského pojištění zejména z důvodu snížení počtu žádostí o výplatu dávek,
- zvýšil se počet řízení vedených na základě žádostí pojištěnců o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrní doby, což je i odrazem právní úpravy, podle níž nesmí být doba tohoto prodloužení delší než 3 měsíce a žádost lze podat i opakovaně,
- nárůst počtu vedených řízení se projevil i v případě rozhodování o povinnosti zaplatit regresní náhradu, a to zejména s ohledem na to, že bylo na základě podkladů dodaných v průběhu roku 2012 příslušnými institucemi možno spolehlivě konstatovat, že se povinný dopustil zaviněného protiprávního jednání, ke kterému přitom došlo v dřívější době. Celková částka uložená na základě rozhodnutí k úhradě představovala 50 654 064 Kč.

V 1. polovině roku 2012 byl za rok 2011 zpracován rozbor rozhodovací činnosti OSSZ a pracovišť ČSSZ ve věcech nemocenského pojištění, ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pokut ukládaných dle zákona č. 582/1991 Sb., a to za účelem sledování vývoje jednotlivých ukazatelů ve srovnání s předchozím rokem.

Tabulka č. 12: Přehled o rozhodovací činnosti k 31. 12.

Činnost	2010	2011	2012
Počet vydaných rozhodnutí (oznámení) ve věcech nemocenského pojištění ^{*)}	2 920 654	2 612 441	2 468 434
Počet vydaných rozhodnutí ve věcech nemocenského pojištění ve správním řízení ^{**)}	20 679	24 656	27 447
Počet podaných odvolání proti rozhodnutím ve věcech nemocenského pojištění	413	503	516
Počet vydaných rozhodnutí ve věcech pojistného	347 796	300 667	314 091
Počet podaných odvolání proti rozhodnutím ve věcech pojistného	1 445	884	765
Počet podaných odvolání proti rozhodnutím ve věcech nemocenského pojištění a věcech pojistného	1 858	1 387	1 281
Počet vydaných rozhodnutí v odvolacím řízení	1 867	1 193	1 200
Počet podaných opravných prostředků (žalob) proti rozhodnutí ČSSZ	154	20	20

Pozn.: ^{*)} Uvedený počet sleduje celkový počet rozhodnutí (oznámení) vydaných jak ve výsledku zkráceného řízení, tak ve výsledku řízení správního.

^{**)} Uvedený počet sleduje celkový počet rozhodnutí vydaných ve výsledku správního řízení ve smyslu správního řádu a zákona o přestupcích.

2.4. Vývoj dočasné pracovní neschopnosti

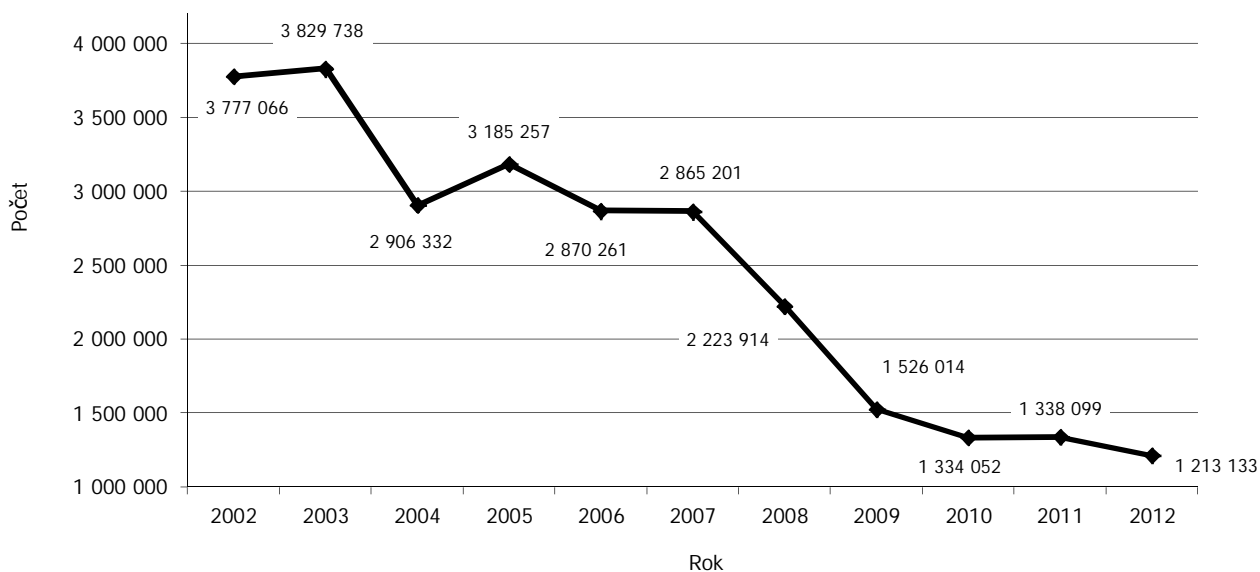
Počet ukončených případů dočasné pracovní neschopnosti (DPN) se meziročně snížil o více než 9 % na hodnotu 1 213 133. Jedná se o nejnižší počet dočasných pracovních neschopností evidovaný od roku 2010. Obdobný pokles byl zaznamenán ve všech krajích ČR. Nejvýrazněji klesl počet případů DPN ve Zlínském kraji, v němž bylo v roce 2012 ukončeno o 12 % případů méně než v roce předcházejícím. Výrazně poklesl počet ukončených případů také v Moravskoslezském kraji a Praze, a to shodně o 11 %. Zlínský kraj a Praha patřily spolu s Karlovarským krajem, rovněž mezi regiony, v nichž se mezi lety 2011 a 2012 nejdynamičtěji snížil počet prostonaných dnů.

Zatímco počet ukončených případů a celkový počet prostonaných dnů zaznamenaly meziroční snížení hodnot, průměrná doba trvání jednoho případu mezi lety 2011 a 2012 nepatrně vzrostla, přesto však nedosahovala hodnot z roku 2010. Vývoj hodnot v jednotlivých krajích ČR byl odlišný. Průměrná doba jednoho případu se prodloužila nejvíce v Ústeckém, Pardubickém a Moravskoslezském kraji.

Tabulka č. 13: Porovnání počtu případů ukončených DPN, počtu prostaných dnů a průměrného trvání 1 případu DPN k 31. 12.

Kraj	Ukončené případy DPN			Prostané dny			Průměrné trvání 1 případu DPN		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Jihočeský	89 964	88 956	80 240	4 334 261	4 303 988	3 937 167	48,18	48,38	49,07
Jihomoravský	143 832	141 249	128 633	7 085 401	6 684 598	6 110 649	97,00	47,32	47,50
Karlovarský	39 391	38 678	34 873	1 639 772	1 559 129	1 389 122	41,63	40,31	39,83
Královéhradecký	73 307	74 202	66 932	3 354 308	3 256 860	2 972 323	45,76	43,89	44,41
Liberecký	60 028	60 363	55 388	2 884 778	2 705 011	2 498 688	48,06	44,81	45,11
Moravskoslezský	154 877	155 704	138 545	8 034 967	7 824 428	7 179 111	51,88	50,25	51,82
Olomoucký	73 385	72 497	66 480	3 890 470	3 658 339	3 431 003	53,01	50,46	51,61
Pardubický	66 101	68 668	62 226	2 933 483	2 888 428	2 705 331	44,38	42,06	43,48
Plzeňský	81 825	84 530	80 649	3 574 381	3 449 447	3 294 293	43,68	40,81	40,85
Praha	168 025	168 044	149 832	6 270 370	5 993 705	5 396 694	37,32	35,67	36,02
Středočeský	151 027	152 052	139 642	6 455 312	6 320 761	5 750 200	42,74	41,57	41,18
Ústecký	95 729	96 445	86 976	4 436 517	4 318 246	4 037 971	46,34	44,77	46,43
Vysočina	64 217	64 745	59 302	3 038 366	2 950 958	2 670 619	47,31	45,58	45,03
Zlínský	72 344	71 966	63 415	4 146 304	4 024 053	3 528 394	57,31	55,92	55,64
Celkem ČR	1 334 052	1 338 099	1 213 133	62 078 690	59 937 951	54 901 565	46,53	44,79	45,26

Graf č. 15: Vývoj počtu ukončených případů dočasné pracovní neschopnosti

2.5. Určování příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení

Z provozního hlediska lze agendu určování příslušnosti k právním předpisům přes značný objem žádostí označit za stabilizovanou a fungující bez vážných problémů. V průběhu roku 2012 se k aplikaci nařízení Rady (ES) a Evropského parlamentu č. 883/2004 a 987/2009 (nařízení č. 883/2004 a 987/2009) zavázalo Švýcarsko (od 1. 4. 2012) a státy Evropského sdružení volného obchodu, kterými jsou Island, Lichtenštejnsko a Norsko (od 1. 6. 2012). Od 28. 6. 2012 je účinné nařízení č. 465/2012, kterým se zásadním způsobem novelizují některá ustanovení týkající se oblasti určování příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení zakotvená v nařízení č. 883/2004 a 987/2009. V důsledku těchto legislativních změn se na většinu situací migrujících pracovníků, u nichž dochází k určování příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení, aplikují výše uvedené právní předpisy. Legislativní změny v koordinačních nařízeních v roce 2012 vyvolaly nárůst počtu žádostí, proto musela být u agendy současného výkonu činností na území dvou nebo více členských států EU/EHP a Švýcarska podle čl. 13 nařízení č. 883/2004 zahájena příprava k převedení této agendy od 1. 1. 2013 na OSSZ. Druhá polovina roku 2012 byla proto intenzivně zaměřena na metodickou a školicí činnost pro pracovníky OSSZ pověřené prováděním agendy s mezinárodním prvkem. Zásadním přínosem této organizační změny je výrazné zkrácení doby řízení. Organizační změna byla realizována bez vážnějších problémů.

Provádění oblasti určování příslušnosti k právním předpisům vyžaduje silně klientsky orientovaný přístup, neboť migrující zaměstnanci či živnostníci, tj. OSVČ, nejsou dostatečně seznámeni s postupy stanovenými koordinačními nařízením. Na pracovníky OSSZ je vytvářen tlak na rychlé vyřizování žádostí z důvodu podmínění realizace zahraničních zakázek předložením formuláře A1. Navíc klienti často komunikují pouze v cizím jazyce. Klientský přístup zaměstnanců jako jeden ze strategických úkolů ČSSZ je v této oblasti na vysoké úrovni.

V průběhu roku 2012 se v rámci přípravy na zavedení EESSI pokračovalo ve vývoji agendové aplikace, který byl kvůli nedostatku finančních prostředků redukován na nezbytné minimum.

Za přetrvávající problémy je nutné označit problematický administrativní postup dle čl. 16 nařízení č. 987/2009, provádění česko-japonské smlouvy o sociálním zabezpečení v oblasti určování příslušnosti k právním předpisům a posuzování statusu zaměstnanců příspěvkových organizací ústředních orgánů státní správy.

2.6. Registr pojištěnců a zaměstnavatelů

V průběhu roku 2012 zabezpečovaly OSSZ nemocenské pojištění pro 4,28 milionu pojištěnců zaměstnaných u 269 291 zaměstnavatelů. Ve srovnání s rokem 2011 se jedná téměř o totožné počty, resp. došlo jen k velmi mírnému rozdílu (v roce 2011 to bylo 4,29 milionu pojištěnců a 264 tisíc zaměstnavatelů). Počet pojistných vztahů k 31. 12. 2012 činil 4,54 milionu. Oproti roku 2011 nedošlo ani v počtu pojistných vztahů k výrazné změně (v roce 2011 byl počet pojistných vztahů 4,55 milionu).

Tabulka č. 14: Počet komunikujících zaměstnavatelů a pojištěnců k 31. 12.

Kraj	Počet komunikujících zaměstnavatelů		Počet pojištěnců	
	2011	2012	2011	2012
Jihočeský	14 384	14 427	218 677	216 048
Jihomoravský	30 996	31 350	477 584	469 704
Karlovarský	6 363	6 393	89 906	87 536
Královéhradecký	12 301	12 399	191 674	186 363
Liberecký	9 374	9 256	141 278	140 935
Moravskoslezský	25 248	25 138	457 347	453 290
Olomoucký	13 572	13 528	202 327	201 821
Pardubický	10 922	10 918	189 003	184 502
Plzeňský	12 248	12 252	212 148	212 589
Praha	61 373	66 819	1 050 193	1 080 817
Středočeský	26 965	27 035	395 760	394 479
Ústecký	15 967	15 736	287 505	282 256
Vysočina	10 223	10 224	172 082	169 235
Zlínský	13 856	13 816	207 188	204 732
Celkem	263 792	269 291	4 292 672	4 284 307

3. Nemocenské a důchodové pojištění OSVČ

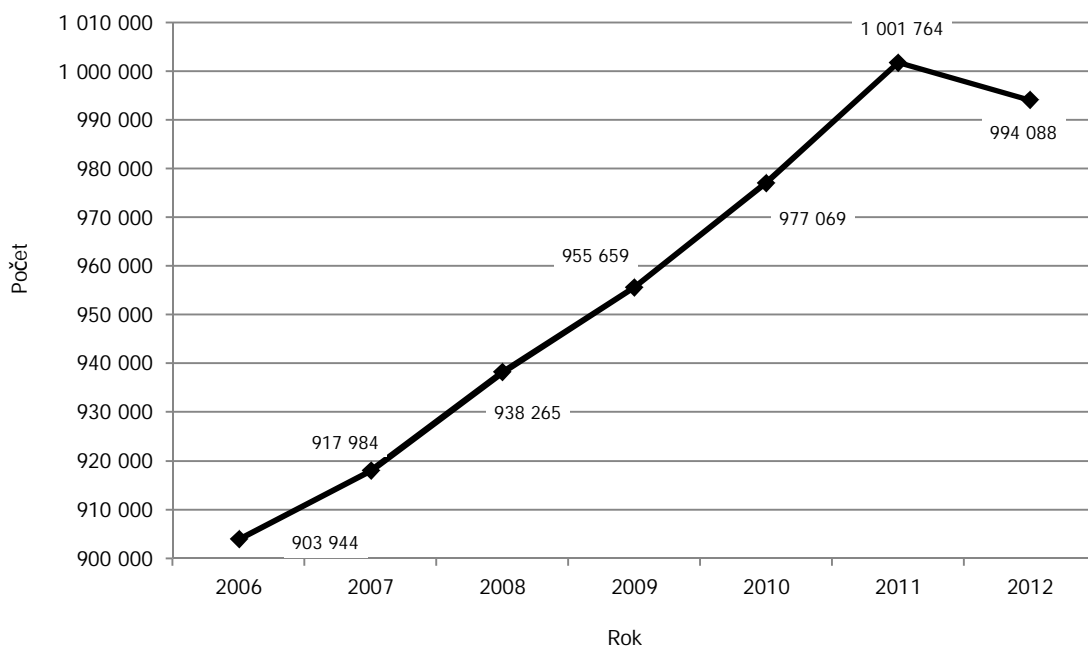
Ve vývoji celkového počtu OSVČ došlo k velmi mírnému poklesu z 1 001 764 evidovaných OSVČ v roce 2011 na 994 088 evidovaných v roce 2012 (tj. o 0,77 %). Nadále pokračovalo snížení počtu OSVČ účastných nemocenského pojištění, ale již méně výrazně. Zatímco k 31. 12. 2010 bylo evidováno 151 881 OSVČ účastných nemocenského pojištění a ke dni 31. 12. 2011 se jejich počet snížil na 115 115 (tj. o cca 24 % méně než v roce 2010), evidovala ČSSZ k 31. 12. 2012 OSVČ v počtu 98 579 (tj. o cca 14 % méně než v roce 2011).

Tabulka č. 15: Počet OSVČ dle druhu SVČ a účasti na pojištění k 31. 12. 2012

Kraj	Osoby samostatně výdělečně činné					
	Vykonaávají činnost		Platí zálohy na DP		Účastny DP ^{*)}	Účastny NP ^{*)}
	hlavní	vedlejší	z hlavní činnosti	z vedlejší činnosti		
Jihočeský	36 504	24 489	36 439	5 388	343	8 123
Jihomoravský	71 003	39 630	70 984	9 574	519	11 158
Karlovarský	17 213	8 958	17 187	2 227	96	1 843
Královéhradecký	32 969	21 388	32 943	4 855	326	6 274
Liberecký	26 463	14 252	26 423	3 717	208	4 164
Moravskoslezský	56 017	34 556	55 849	8 211	659	9 793
Olomoucký	33 212	18 636	33 189	4 648	331	5 392
Pardubický	27 677	17 724	27 653	4 416	372	5 226
Plzeňský	32 305	20 518	32 275	4 718	254	4 690
Praha	107 394	61 606	107 253	18 545	250	9 298
Středočeský	85 241	46 921	85 148	11 871	517	13 519
Ústecký	39 989	20 859	39 946	5 657	399	4 729
Vysočina	27 677	17 158	27 551	4 055	605	5 775
Zlínský	33 932	19 797	33 889	4 879	287	8 595
Celkem ČR	627 596	366 492	626 729	92 761	5 166	98 579
Celkem ČR k 31. 12. 2011	649 990	351 774	649 104	93 131	4 479	115 115

Pozn.: *) Jedná se o dobrovolnou účast na pojištění.

Graf č. 16: Vývoj počtu OSVČ k 31. 12.

3.1. Prioritní úkoly (plnění)

3.1.1. *Klientský přístup*

V roce 2012 se poprvé zpracovávaly Přehledy OSVČ účastných nemocenského pojištění podle legislativních úprav sociálního zabezpečení platných od roku 2011. V zájmu pomoci klientům lépe se orientovat v právní úpravě a na základě požadavků OSVČ byl na webových stránkách ČSSZ uveřejněn interaktivní formulář Přehled o příjmech a výdajích OSVČ ve formátu pdf, který usnadňuje složitý výpočet požadovaných údajů. I přesto je při zpracování Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ, které jsou účastny nemocenského pojištění, často využívána kvalifikovaná pomoc zaměstnanců OSSZ při vyplnění formuláře.

3.2. Důchodové pojištění OSVČ

Agenda důchodového pojištění je, s výjimkou OSVČ účastných nemocenského pojištění, již dlouhodobě stabilizována. Pracovníci OSSZ, kteří vedou agendu důchodového pojištění OSVČ, ji zajišťují komplexně, tj. včetně evidence OSVČ, posouzení charakteru činnosti, hodnocení podmínek účasti na pojištění i stanovení výše vyměřovacích základů a plateb pojistného. Rozhodovací činnosti se podílejí i na vymáhání úhrad pojistného a plnění povinností OSVČ. V roce 2012 bylo v oblasti výběru pojistného vydáno 116 012 platebních výměrů a 3 610 pokut OSVČ. Nejdůležitějším úkolem je pak zajištění přenosu dat pro nároky na dávku důchodového pojištění do centrálních databází ČSSZ. Na plnění úkolů OSSZ pro správné stanovení a evidenci nárokových podkladů OSVČ byly mimo jiné zaměřeny i kontroly realizované v roce 2012. S ohledem na změny v souvislosti se zavedením důchodové reformy byla i v této agendě zajištěna realizace změn, které v případě účasti OSVČ na důchodovém spoření (II. pilíř) mají vliv na důchodové pojištění OSVČ.

3.3. Nemocenské pojištění OSVČ

V roce 2012 trvala vazba mezi nemocenským a důchodovým pojištění OSVČ, kdy měsíční základ nemocenského pojištění je omezen dle platby zálohy na pojistné na důchodové pojištění v daném kalendářním měsíci. Platby pojistného na nemocenské pojištění a platby záloh na pojistné na důchodové pojištění jsou však od sebe odděleny. Kontrola v nemocenském pojištění byla tedy zaměřena především na správné stanovení měsíčních základů v rozhodném období, ale také na včasnost výplaty dávek nemocenského pojištění. Rovněž vyhodnocení kont nemocenského pojištění a dodržování lhůt pro oznámení zániku nemocenského pojištění OSVČ je sledovaným ukazatelem ve výsledcích kontrolní činnosti ČSSZ.

4. Výběr pojistného na sociální zabezpečení

V roce 2012 činil celkový předpis 365 615 mil. Kč a celkové inkaso 362 097 mil. Kč (příjmy na nemocenské, důchodové pojištění a na příspěvek na státní politiku zaměstnanosti), v roce 2011 činil celkový předpis 359 345 mil. Kč a celkové inkaso 357 919 mil. Kč.

4.1. Stav výběru pojistného

Úspěšnost výběru za rok 2012 dosáhla i v podmínkách přetrvávající ekonomické krize 99,04 %. Úspěšnost výběru v roce 2011 činila 99,60 %.

Tabulka č. 16: Vývoj celkové úspěšnosti výběru pojistného a příslušenství - v mil. Kč

Rok	Předpis	Odpis nedobytných pohledávek	Předpis upravený o odpis nedobytných pohledávek	Inkaso	Úspěšnost výběru (%)	Úspěšnost výběru upravená o odpis nedobytných pohledávek (%)
2008	374 803	1 341	376 144	375 368	100,2	99,8
2009	343 261	-10	343 251	337 758	98,4	98,4
2010	346 688	877	347 565	346 101	99,8	99,6
2011	359 345	-215	359 130	357 919	99,6	99,7
2012	365 615	234	365 849	362 097	99,0	99,0

4.2. Správa pohledávek, jejich vymáhání a právní zajištění

K 31. 12. 2012 evidovala ČSSZ pohledávky vůči plátcům pojistného v celkové výši 62 526 mil. Kč. Z této částky činí:

- dluh na pojistném 35 402 mil. Kč (tj. 56,62 %),
- dluh na penále 25 117 mil. Kč (tj. 40,17 %),
- dluh na pokutách 148 mil. Kč (tj. 0,24 %),
- pohledávky ve splátkovém režimu 1 859 mil. Kč (tj. 2,97 %).

Oproti stavu k 31. 12. 2011, kdy pohledávky činily 61 311 mil. Kč, došlo v roce 2012 ke zvýšení pohledávek o 1 215 mil. Kč. V procentním vyjádření činí zvýšení 1,98 %.

Tabulka č. 17: Struktura pohledávek k 31. 12. 2012 - v mil. Kč

Plátcí		Pohledávky					Procentní podíl (%)
		na pojistném	na penále	na pokutách	na ostatním	celkem	
Odhlášení plátcí	OSVČ - DP	4 215	1 827	52	0	6 094	9,75
	Zaměstnavatelé	15 000	17 066	65	0	32 131	51,39
	Celkem	19 215	18 892	117	0	38 225	61,13
Neodhlášení plátcí	OSVČ - DP	7 724	2 090	19	0	9 833	15,73
	Zaměstnavatelé	8 462	4 135	11	0	12 608	20,16
	Celkem	16 186	6 225	31	0	22 442	35,89
Splátkový režim	OSVČ - DP	0	0	0	471	471	0,75
	Zaměstnavatelé	0	0	0	1 389	1 389	2,22
	Celkem	0	0	0	1 859	1 859	2,98
Úhrn	OSVČ - DP	11 939	3 917	71	471	16 398	26,23
	Zaměstnavatelé	23 462	21 200	76	1 389	46 128	73,78
	Celkem	35 402	25 117	148	1 859	62 526	100,00
Procentní podíl (%)		56,62	40,17	0,24	2,97	100,00	xxx

Pozn.: Jednotlivé položky jsou matematicky zaokrouhleny na miliony Kč, proto jejich výsledné úhrny neodpovídají prostým úhrnům zobrazených (již zaokrouhlených) dat.

4.2.1. Vymáhání a právní zajištění pohledávek na pojistném a příslušenství

Vymáhání a právní zajištění pohledávek bylo v roce 2012 realizováno OSSZ dle daňového řádu (zákon č. 280/2009 Sb.) spolu s exekučními náklady, a to všemi dostupnými zákonnými formami správní exekuce a soudního výkonu rozhodnutí (včetně mezinárodního prvku). Pohledávky ČSSZ byly rovněž přihlašovány a uplatňovány v insolvenčních řízeních dle insolvenčního zákona (zákon č. 182/2006 Sb.).

V důsledku přetrvávající ekonomické recese byly v roce 2012 pohledávky více řešeny povolením placení dlužného pojistného a penále ve splátkách.

Tabulka č. 18: Vývoj pohledávek - v tis. Kč

Rok	Roční přírůstek pohledávek	Roční index růstu (%)
2008	-1 690 919	97,06
2009	3 915 580	107,02
2010	379 366	100,64
2011	1 218 591	102,03
2012	1 215 058	101,99

Tabulka č. 19: Vývojový trend správní exekuce, soudního výkonu rozhodnutí a v insolvenčním řízení

Kraj	Počet					
	Správní exekuce		Soudní výkon rozhodnutí		Přihlášené pohledávky do insolvenčního řízení	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Jihočeský	7 097	8 147	7 744	6 137	185	211
Jihomoravský	9 755	10 707	5 867	5 770	180	257
Karlovarský	6 810	5 397	2 999	2 057	74	105
Královéhradecký	5 683	8 146	7 210	6 687	147	164
Liberecký	8 224	7 800	5 420	3 499	69	78
Moravskoslezský	8 604	10 528	9 489	5 557	252	325
Olomoucký	5 405	6 608	3 002	2 329	124	145
Pardubický	6 218	7 384	7 907	5 856	72	127
Plzeňský	8 194	7 448	4 537	3 290	150	195
Praha	18 013	23 902	13 207	9 741	198	342
Středočeský	15 447	18 052	8 291	6 732	151	252
Ústecký	15 370	14 916	7 334	5 819	155	234
Vysočina	4 927	6 103	3 410	2 869	53	81
Zlínský	6 854	7 602	3 094	2 549	97	122
Celkem	126 601	142 740	89 511	68 892	1 907	2 638

V roce 2012 bylo OSSZ zrealizováno celkem 211 632 výkonů rozhodnutí, což v poměru k počtu předaných titulů do vymáhání představuje 108,58 %. V roce 2011 činil tento poměr 114,61 %. V hodnoceném roce bylo k vymáhání předáno celkem 194 917 vykonatelných titulů, což představuje zvýšení o 6 348 rozhodnutí, tj. o 3,37 % více než v roce 2011.

Ve správní exekuci bylo v roce 2012 vymáháno celkem 142 740 vykonatelných titulů, tj. 73,23 % z celkového počtu vykonatelných titulů. V roce 2012 se zvýšila výše pohledávek vymáhaná ve správní exekuci o 8,35 % a byly vymozeny pohledávky ve výši přes 3,2 miliardy Kč, což z celkově vymáhané částky v tomto období představuje 51,51 %. V době přetrvávající globální ekonomické krize ČSSZ díky důslednému přístupu vymohla částku o 16,12 % vyšší než v roce 2011. V hodnoceném roce byly exekuční náklady uhrazeny v celkové výši 21 513 tis. Kč (v roce 2011 bylo uhrazeno 11 803,4 tis. Kč).

Tabulka č. 20: Vývojový trend počtu správních exekucí z pohledu jednotlivých pracovišť ČSSZ

Pracoviště ČSSZ	2008	2009	2010	2011	2012
PSSZ	17 604	9 944	13 900	18 013	23 902
Střední Čechy	17 039	12 393	19 010	15 447	18 052
České Budějovice	9 568	7 203	9 626	7 097	8 147
Plzeň	13 908	9 865	13 220	15 004	12 845
Ústí nad Labem	28 836	24 278	28 570	23 594	22 716
Hradec Králové	12 402	9 166	12 943	11 901	15 530
Brno	28 931	18 263	29 075	21 536	24 412
Ostrava	16 928	10 812	14 402	14 009	17 136
Celkem	145 216	101 924	140 746	126 601	142 740

V roce 2012 bylo OSSZ podáno 68 892 návrhů na soudní výkon rozhodnutí, což představuje 35,35 % z celkového počtu vykonatelných titulů. Oproti předchozímu roku došlo ke snížení vymáhaných pohledávek v soudním výkonu rozhodnutí o 23,03 %. Touto cestou byly vymoženy pohledávky ve výši téměř 1 miliardy Kč, což z celkově vymáhané částky v tomto období představuje 19,38 %. V souvislosti s novelou zákona č. 99/1963, občanský soudní řád, v platném znění, již není možné od 1. 1. 2013 využívat soudní výkon rozhodnutí při vymáhání pohledávek na pojistném a penále na sociální zabezpečení a pohledávky předává soud soudním exekutorům. Z tohoto důvodu bylo nutné přistoupit především v posledním čtvrtletí roku 2012 k omezení této formy vymáhání pohledávek, a proto byla akcentována správní exekuce.

Tabulka č. 21: Vývojový trend počtu soudního výkonu rozhodnutí z pohledu jednotlivých pracovišť ČSSZ

Pracoviště ČSSZ	2008	2009	2010	2011	2012
PSSZ	8 563	7 433	9 080	13 207	9 741
Střední Čechy	6 667	5 263	6 874	8 291	6 732
České Budějovice	6 244	5 111	6 521	7 744	6 137
Plzeň	8 223	5 351	7 063	7 536	5 347
Ústí nad Labem	10 138	10 114	9 722	12 754	9 318
Hradec Králové	10 633	10 469	11 826	15 117	12 543
Brno	13 413	9 442	11 056	12 371	11 188
Ostrava	9 158	7 693	9 870	12 491	7 886
Celkem	73 039	60 876	72 012	89 511	68 892

V hodnoceném roce došlo k nárůstu počtu zahájených insolvenčních řízení o 8 256, tj. o 33,5 % více než v roce 2011. Do těchto insolvenčních řízení bylo přihlášeno 2 638 pohledávek, tj. o 38 % více než v roce 2011, přičemž 1 087 pohledávek bylo řešeno v konkurzu. Zvýšil se rovněž počet pohledávek řešených oddlužením. V hodnoceném roce bylo ukončeno 399 insolvenčních řízení s uhrazenou částkou ve výši necelých 69 milionů Kč, tj. 4,24 % celkového objemu přihlášených pohledávek. Tento trend je důsledkem pokračující globální ekonomické krize.

4.2.2. Vymáhání pohledávek s mezinárodním prvkem

Počet pohledávek vymáhaných dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 od 1. 5. 2010, kdy obě citovaná nařízení nabyla účinnosti, poměrně rychle narůstá. S ohledem na dosud neexistující elektronickou komunikaci jsou nastavována pravidla spolupráce se státy Evropské unie, případně i dalšími státy. Stále více jsou využívány strukturované elektronické dokumenty (SED), zatím alespoň v papírové podobě.

V roce 2012 ČSSZ obdržela 62 žádostí o vymáhání pohledávek od členských států Evropské unie, 2 pohledávky již byly uhrazeny úplně, 2 pohledávky byly uhrazeny částečně, 14 žádostí řeší příslušné

OSSZ, 38 žádostí bylo vráceno kvůli nesplnění podmínek stanovených v uvedených nařízeních, resp. nedostatku majetku nebo z jiného důvodu neumožňujícího pohledávku vymáhat.

Tabulka č. 22: Přijaté žádosti o vymáhání pohledávek s mezinárodním prvkem v roce 2012

Stát	Počet žádostí	Výše pohledávek v Kč	Skončeno celkem	Vymoženo v Kč	Zpět-vzetí	Napadení pohledávky	Nelze vymáhat	K doplnění
AT	10	812 182	6	19 315	0	0	8	0
DE	25	18 345 583	16	65 014	1	0	16	4
LT	1	15 803	1	0	0	0	1	0
PL	2	33 762	2	0	0	0	1	0
SK	20	1 127 752	11	61 231	0	1	11	0
SE	1	238 724	0	0	0	0	0	0
UK	3	1 041 245	1	0	1	0	1	0
Celkem	62	21 615 051	37	145 560	2	1	38	4

Počet odeslaných žádostí se meziročně zvýšil o 11, tj. o 31,43 %, výše částky vymáhané v zahraničí se v roce 2012 snížila o 30,54 %.

Tabulka č. 23: Žádosti ČSSZ o spolupráci při vymáhání v zahraničí v roce 2012

Stát	Počet žádostí	Výše pohledávek v Kč	Skončeno	Vymoženo v Kč	Přihlášky ins. řízení	Přihláška děd. řízení	Napadení pohledávky
AT	3	428 243	1	0	0	0	0
BE	2	324 196	0	0	0	0	0
DE	4	672 280	3	145 424	2	0	0
FR	1	47 203	0	0	0	0	0
PL	10	312 612	3	0	0	0	0
RO	1	22 092	0	0	0	0	0
SK	23	4 861 665	10	20 003	0	1	0
SI	1	22 913	1	0	0	0	0
UK	1	43 086	0	0	0	0	0
Celkem	46	6 734 290	18	165 427	2	1	0

5. Kontrolní činnost

5.1. Koordinované resortní kontroly

V průběhu roku 2012 byl při provádění společných resortních koordinovaných kontrol kladen důraz na jednotný postup při vzájemné součinnosti a spolupráci včetně předávání poznatků k dalšímu využití jednotlivými kontrolními orgány MPSV. Společné kontroly byly pravidelně vždy za kalendářní čtvrtletí vyhodnocovány v rámci MPSV. Osvědčil se zavedený způsob spolupráce s ČSSZ, tj. zpracování seznamů zaměstnanců přihlášených u kontrolovaného zaměstnavatele k pojištění, které jsou kontrolním týmům ze strany ČSSZ před zahájením kontroly předávány. Tento postup napomáhá orientaci inspektorů a kontrolorů a urychluje provedení a uzavření kontroly. Bylo dosaženo dalšího posílení věcné stránky kontrol včetně hodnocení skutečného stavu uzavíraných pracovněprávních vztahů a vzniku účasti na pojištění.

V průběhu roku 2012 pokračovala spolupráce jednotlivých OSSZ s příslušnými oblastními inspektoráty práce při realizaci resortních koordinovaných kontrol. Cílem resortních koordinovaných kontrol je zlepšení vymahatelnosti práva, zejména ve vztahu k nelegální práci, nedodržování pracovněprávních předpisů a obcházení placení odvodů na sociální a zdravotní pojištění.

Kontroly byly zaměřeny zejména na kontrolu nelegálního zaměstnávání občanů ČR a cizinců obecně a dále na mimořádné kontrolní akce vztahující se vždy k vybrané oblasti podnikání kontrolovaných subjektů, např. na:

- zaměstnavatele provozující koupaliště, aquaparky a navazující služby,
- stánkový prodej a prodej rychlého občerstvení, před koncem roku rovněž na prodejce na vánočních trzích,
- dálkovou kamionovou a dálkovou autobusovou dopravu,
- vybraný obchodní řetězec – zaměstnavatel Mountfield a.s.,
- stavebnictví,
- restaurační a ubytovací zařízení,
- pneuservisy, aj.

Za období leden až prosinec 2012 bylo ze strany jednotlivých OSSZ zahájeno 5 940 resortních koordinovaných kontrol a ukončeno jich bylo 3 624 s těmito výsledky:

- počet kontrol s porušením - 83,
- počet uložených nápravných opatření - 8,
- počet uložených pokut - 4 v celkové výši 30 000 Kč,
- počet vydaných platebních výměrů - 33 s celkovou dlužnou částkou k úhradě přes 2,1 milionu Kč.

Stejně jako v předcházejících obdobích spočívala spolupráce jednotlivých OSSZ v nepřímé účasti na prováděných kontrolách, a to v poskytování informací a sdělování údajů o jednotlivých zaměstnancích ve vztahu ke kontrolovaným zaměstnavatelům. Využila se praxe vzájemného předávání informací potřebných k realizaci těchto kontrol a po kontrolách.

Mezi nejčastěji zjišťované nedostatky patří:

- chybné posouzení účasti zaměstnance na pojištění při zaměstnání malého rozsahu,
- neplnění ohlašovací povinnosti zaměstnavatele - pozdní přihlašování zaměstnavatele, neoznámení nástupu zaměstnance do zaměstnání atd.,
- nepředkládání ELDP v zákonem stanovených lhůtách a vykazání chybných nebo neúplných údajů na ELDP - vyměřovací základ, doba účasti na důchodovém pojištění,
- nezahrnutí příjmu ze zaměstnání malého rozsahu, jenž dosahoval výše rozhodného příjmu do vyměřovacího základu,
- nesprávné stanovení sazby pro odvod pojistného z odměn u osob účastných pouze důchodového pojištění - jednatelé s. r. o. (§ 7 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2011),
- odečet ½ náhrady mzdy, která byla v měsíci zúčtována vyšší než skutečná základní výše náhrady mzdy, čímž došlo k nedoplatku pojistného.

5.2. Vnější kontrola (zaměstnavatelé, OSVČ)

V souladu s ustanovením § 6 odst. 4 písm. o) zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění, a ustanovením § 84 odst. 2 písm. i) zákona č. 187/2006 Sb., v platném znění, v roce 2012 kontrolovaly OSSZ plnění povinností zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení, plnění jejich povinností jako plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a plnění jejich povinností v nemocenském pojištění.

Za sledované období bylo uskutečněno u zaměstnavatelů celkem 115 398 kontrol, což představuje denní průměr 458 provedených kontrol. Z uvedeného počtu bylo provedeno 23 555 kontrol neplánovaných, zejména z důvodu zániku kontrolovaných subjektů, kterých bylo provedeno 20 724 jako tzv. likvidačních. Kontrolní činnost u zaměstnavatelů byla zabezpečována v průměru 496 kontrolními pracovníky, to znamená, že jeden kontrolní pracovník uskutečnil v průběhu roku více jak 232 kontrol. U subjektů zkontrolovaných v roce 2012 bylo vedeno přes 6 milionů mzdových listů, které bylo nutné, mimo dalších podkladů vedených zaměstnavateli pro účely sociálního pojištění a účetních dokladů, zkontrolovat.

Při těchto kontrolách byly zjištěny nedoplatky na pojistném včetně náhrady mzdy ve výši 49,828 milionu Kč a přeplatky na pojistném ve výši 50,125 milionu Kč. V případě výplaty dávek nemocenského pojištění byly zjištěny přeplatky na těchto dávkách ve výši 102 606 Kč a nedoplatky ve výši 47 266 Kč. Na základě kontrolních nálezů bylo vydáno 5 388 platebních výměřů, kterými bylo předepsáno k úhradě dlužné pojistné a penále v celkové výši 49,543 milionu Kč, z toho bylo 40,037 milionu Kč dlužné pojistné a vypočtené penále ve výši 9,506 milionu Kč.

Kontrolovaným subjektům bylo za neplnění povinností, zejména za vedení ELDP a při ohlašovacích povinnostech, uloženo celkem 1 050 pokut v celkové výši přes 3,2 milionu Kč. K odstranění zjištěných nedostatků bylo 908 kontrolovaným zaměstnavatelům uloženo 1 101 nápravných opatření, z toho 256 v oblasti nemocenského pojištění a pojistného a 845 v oblasti důchodového pojištění.

K 31. 12. 2012 bylo v evidenci nedosažitelných zaměstnavatelů celkem 2 677 zaměstnavatelů, u nichž se provádí příslušná šetření a dohledání za účelem provedení kontroly plnění povinností v sociálním zabezpečení.

Lze konstatovat, že jednotlivé OSSZ při kontrole zaměstnavatelů své úkoly splnily s dobrými výsledky a kontrolní činnost je prováděna v požadované kvalitě a na velmi dobré úrovni. Ze strany jednotlivých zaměstnavatelů jsou kontroly vnímány převážně kladně a řada z nich ke kontrolní činnosti přistupuje zodpovědně a pozitivně, neboť v rámci kontrol se zpravidla dořeší všechny problematické záležitosti. Většina zaměstnavatelů tak spatřuje v pravidelnosti provádění kontrol jakousi jistotu, že mají vše v pořádku.

Tabulka č. 24: Kontroly plnění povinností zaměstnavatelů v oblasti sociálního zabezpečení v roce 2012

Kraj	Počet kontrol	Vystavené platební výměry				Uložené pokuty	
		Počet	Výše (v tis. Kč)			Počet	Výše (v tis. Kč)
			Dlužné pojistné	Penále	Celkem pojistné + penále		
Jihočeský	6 489	332	2 872	653	3 525	12	45
Jihomoravský	12 865	548	3 122	752	3 874	48	179
Karlovarský	3 178	147	1 594	286	1 880	64	132
Královéhradecký	5 653	284	1 988	276	2 264	193	424
Liberecký	4 213	238	755	145	900	132	395
Moravskoslezský	11 243	577	2 453	518	2 971	26	88
Olomoucký	6 465	259	2 238	360	2 598	85	382
Pardubický	5 091	189	1 392	245	1 637	231	654
Plzeňský	5 653	256	1 728	334	2 062	38	169
Praha	23 688	937	13 787	3 044	16 831	0	0
Středočeský	12 573	625	4 319	1 305	5 624	17	52
Ústecký	7 814	406	1 729	1 211	2 940	125	356
Vysočina	4 298	206	959	132	1 091	15	48
Zlínský	6 175	384	1 101	245	1 346	64	297
Celkem	115 398	5 388	40 037	9 506	49 543	1 050	3 221
Celkem v roce 2011	106 268	6 603	49 100	10 500	59 600	772	3 150

V souladu s ustanovením § 22b odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., v platném znění, bylo při kontrole plnění povinností OSVČ ve věcech pojistného vydáno 7 603 platebních výměrů o pravděpodobně vyšší pojistného a dle ustanovení § 54 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění, bylo vystaveno 1 331 pokut za neplnění oznamovacích povinností v zákonem stanovené lhůtě či za nespolupráci při provádění kontrolní činnosti dle § 12 písm. d) citovaného zákona.

5.2.1. Kontroly dodržování režimu dočasně práceneschopných

Pracovníci vykonávající kontrolu dodržování režimu dočasně práceneschopných pojištěnců provedli v roce 2012 celkem 151 410 kontrol, což je přibližně stejný počet kontrol jako v roce 2011. Ve srovnání s rokem 2010 bylo provedeno o 34 241 kontrol méně, příčinou poklesu bylo snížení počtu případů dočasné pracovní neschopnosti a změna metodiky. Ve srovnání s rokem 2011 se snížil počet pojištěnců, u kterých vzniklo podezření na porušení režimu dočasně práceneschopného pojištěnce (tzv. záchyt). Podíl záchytů na celkovém počtu provedených kontrol činil v roce 2012 více než 22 %. Porušení režimu bylo potvrzeno u více než 12 % z celkového počtu záchytů, což odpovídá hodnotě zjištěné v roce 2011. Na základě ověřených porušení bylo v roce 2012 vydáno 2 977 správních rozhodnutí o krácení nebo odnětí nemocenského z důvodu porušení režimu dočasně práceneschopného pojištěnce, což přibližně odpovídá počtu těchto rozhodnutí vydaných v roce předešlém.

Tabulka č. 25: Kontrola dodržování režimu dočasně práceneschopných pojistěnců

Stav za období a kraj v roce 2012	Počet provedených kontrol	Počet záchytů	Počet ověřených porušení	Počet postihů
Celkem ČR 2010	185 651	48 809	4 993	3 468
Celkem ČR 2011	151 951	37 142	4 337	3 004
Jihočeský	8 590	1 646	220	163
Jihomoravský	18 582	4 674	379	252
Karlovarský	7 591	1 366	217	182
Královéhradecký	10 556	2 253	398	237
Liberecký	4 462	956	145	102
Moravskoslezský	16 754	4 232	422	275
Olomoucký	12 724	2 794	351	305
Pardubický	9 752	1 817	376	257
Plzeňský	12 135	3 071	376	306
Praha	9 084	2 213	39	14
Středočeský	18 352	3 862	485	343
Ústecký	11 662	2 739	336	226
Vysočina	5 346	980	100	71
Zlínský	5 820	1 330	315	244
Celkem ČR 2012	151 410	33 933	4 159	2 977

5.2.2. Kontrola posuzování dočasné pracovní neschopnosti

Posudkoví lékaři vykonali v průběhu sledovaného období 163 659 lékařských posudkových kontrol (LPK) u ošetřujících lékařů, tj. o 56 261 více než v roce 2011 (107 398 LPK). Na základě provedených kontrol posuzování dočasné pracovní neschopnosti vypracovali posudkoví lékaři 668 posudků k vydání rozhodnutí OSSZ o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, tj. o 188 více než v roce 2011 (480 posudků).

Tabulka č. 26: Počet provedených kontrol posuzování dočasné pracovní neschopnosti a počet posudků k vydání rozhodnutí OSSZ o ukončení dočasné pracovní neschopnosti

Činnost Kraj	Kontrola posuzování PN		Posudky k ukončení PN rozhodnutím OSSZ	
	2011	2012	2011	2012
Jihočeský	6 175	12 165	15	96
Jihomoravský	22 322	31 802	48	66
Karlovarský	1 892	6 375	1	5
Královéhradecký	10 179	14 607	8	17
Liberecký	3 302	6 421	0	3
Moravskoslezský	9 989	14 770	134	245
Olomoucký	9 562	16 153	110	26
Pardubický	3 571	5 780	0	5
Plzeňský	6 439	8 336	4	1
Praha	128	2 543	0	2
Středočeský	1 283	9 594	28	36
Ústecký	12 448	16 773	18	20
Vysočina	7 554	8 462	9	30
Zlínský	12 554	9 878	105	116
Celkem ČR	107 398	163 659	480	668

5.3. Vnitřní kontrola, audit a stížnosti

5.3.1. Vnitřní kontrola

V roce 2012 byl zahájen další tříletý cyklus komplexního prověřování činnosti územních organizačních jednotek ČSSZ. Celkem 35 provedených kontrol bylo zaměřeno zejména na ověřování dodržování platné legislativy a interních předpisů ve všech oblastech hlavní činnosti ČSSZ, na zlepšování a stabilizaci prověřovaných procesů a na dodržování správních lhůt. Kontrolní činnost byla zvláště zaměřena:

- v oblasti důchodového pojištění na správnost zhodnocení dob pojištění a vyměřovacích základů u vybraných druhů dávek důchodového pojištění,
- v oblasti nemocenského pojištění na dodržování a možnosti zkracování lhůt řízení, na úplnost a správnost všech doložených dokladů k výplatě dávky a na správnost výpočtu její výše,
- v oblasti výběru pojistného na ověřování nastavených protikorupčních pravidel u agendy OSVČ a na vymáhání pohledávek,
- v oblasti lékařské posudkové služby na proplácení faktur za lékařské výkony,
- v oblasti ekonomické především na hospodaření s prostředky státního rozpočtu, plnění smluvních podmínek u vybraných dodavatelů služeb a v neposlední řadě na dodržování kritérií hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti.

5.3.2. Interní audit

Ve 13 realizovaných auditech bylo ověřováno nastavení a funkčnost vnitřního kontrolního systému, tj. aplikace řídicí kontroly ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole (nastavení funkcí příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní), dodržování správních lhůt, ochrany osobních údajů a bezpečnosti dat v informačních systémech ČSSZ. Auditovány byly také výdaje ze státního rozpočtu včetně jejich efektivnosti, hospodárnosti a účelnosti. Adekvátní pozornost byla ve všech organizačních jednotkách ČSSZ věnována i plnění vládní strategie boje proti korupci.

Plánovaný rozsah i počet auditů včetně stanovených cílů byl splněn. Auditorská doporučení byla v závislosti na typu auditu projednána s vedením auditovaných organizačních jednotek nebo s vlastníky procesů. Z provedených auditních šetření vyplynulo, že kontrolní mechanismy jsou v rámci vnitřního kontrolního systému nastaveny v souladu s příslušnými zákonnými předpisy a vnitřními organizačními směrnici ČSSZ. Na základě doporučení z „Auditů zajištění personální bezpečnosti informací a ochrany osobních údajů“ byl vytvořen nový elektronický kurz „Bezpečnost informací a ochrana osobních údajů“, jehož prostřednictvím jsou prováděny znalostní testy zaměstnanců ČSSZ.

V rámci následné monitorovací činnosti bylo rovněž provedeno ověřování stavu realizace doporučení navržených na základě auditů provedených v roce 2010 - 2011. Příslušné organizační jednotky ČSSZ průběžně realizují nápravná opatření s ohledem na finanční, personální, organizační a časovou náročnost.

5.3.3. Vyřizování stížností

Hlavním cílem při vyřizování stížností v roce 2012 bylo v rámci uplatňování strategie klientského přístupu zajistit vstřícné a aktivní poskytování informací, vyřizovat stížnosti s profesionální erudicí, a to tak, aby nebyly překročeny zákonné lhůty. Realizaci této strategie a intenzivní spoluprací s věcně příslušnými útvary byla přijata a realizována řada nápravných opatření především v oblasti dávek důchodového pojištění vedoucích ke spokojenosti klientů. Při mírném nárůstu počtu stížností se zvýšilo procento oprávněných stížností.

Tabulka č. 27: Počet vyřízených stížností

Rok	2010	2011	2012
Počet stížností k vyřízení	1 751	1 944	1986
Počet důvodných stížností	1 030	1 131	1351
Poměr oprávněných stížností k vyřízeným (%)	63,10	66,90	68,03

6. Lékařská posudková činnost

V roce 2012 se lékařská posudková služba ČSSZ soustředila především na plnění úkolů, které souvisely s její restrukturalizací a s implementací sociální reformy. Současně se vypořádávala s úkolem dodržovat správní lhůty k vypracování posudku na první i druhé posudkové instanci.

Od 1. 1. 2012 se LPS ČSSZ dotkly změny v souvislosti s:

- restrukturalizací lékařské posudkové služby - došlo ke změně liniového řízení LPS první instance z přímé podřízenosti lékařů úseku LPS ústředí ČSSZ na podřízenost ředitelům OSSZ;
- přijetím zákonů ve vztahu k realizaci sociální reformy - nově se upravuje poskytování dávek osobám se zdravotním postižením – příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku, též se nově upravují podmínky pro přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením;
- novým způsobem posuzování zdravotního stavu v souvislosti se sociální reformou - do posudkové praxe byly zavedeny nové postupy v posuzování zdravotního stavu. Změnil se způsob posuzování stupně závislosti pro účely příspěvku na péči, kdy se nově posuzuje schopnost zvládat deset základních životních potřeb;
- implementací technické novely zákona o nemocenském pojištění.

S implementací nové právní úpravy, ve spolupráci s věcně příslušnými útvary MPSV a GR Ůřadu práce ČR byla připravena nová metodika posuzování zdravotního stavu osob se zdravotním postižením a bylo zajištěno proškolení posudkových lékařů v novém způsobu posuzování. Současně byly provedeny nezbytné úpravy v programové aplikaci, kterou LPS ČSSZ využívá k posuzování zdravotního stavu, byla zjednodušena formální stránka posudku a byly upraveny nové výroky a odůvodnění výroků pro jednotlivé posudkové kategorie.

Úsek LPS ČSSZ v rámci své metodické a kontrolní činnosti v roce 2012 provedl 1 647 recenzí posudkových spisů (o 771 více než v roce 2011). Kromě plánovaných kontrolních akcí provedl dalších 1 656 recenzí posudkových spisů pro účely expertního posudku pro jiné útvary ČSSZ, na podkladě podání od občanů a institucí, např. MPSV, veřejného ochránce práv apod. (tj. o 529 více než v roce 2011). Na jejich základě bylo provedeno 107 mimořádných kontrolních lékařských prohlídek.

Základním předpokladem pro samostatný výkon povolání lékaře LPS ČSSZ je jeho zvláštní odborná způsobilost v oboru posudkové lékařství (certifikovaný kurz). V roce 2012 atestoval v jarním termínu pouze jeden lékař LPS ČSSZ a v podzimním termínu 2 lékaři. Důvodem tohoto nízkého počtu proti předchozím rokům bylo přechodné opatření Ministerstva zdravotnictví, které umožnilo do 29. 11. 2011 získat zvláštní odbornou způsobilost v případě, že lékař měl základní atestaci a splňoval z posledních 7 let minimálně 5 let odpracovaných v certifikovaném oboru.

V průběhu roku 2012 se uskutečnilo v rámci celoživotního vzdělávání lékařů 7 třídních konferencí pro lékaře posudkové služby ČSSZ v jednotlivých regionech ČR, dále pak 3 kurzy pro lékaře LPS ČSSZ na 1. Lékařské fakultě Univerzity Karlovy Praha k Mezinárodní klasifikaci funkčních poruch z prostředků z evropských fondů. Náplň konferencí zajišťoval úsek LPS ve spolupráci s katedrou posudkového lékařství IPVZ a Společností posudkového lékařství ČLS JEP. Jednalo se o přednášky odborníků z vybraných klinických oborů a o posudkovou problematiku zaměřenou na metodiku posuzování zdravotního stavu a rozbor posudkově problematických případů, kterou přednášeli lékaři úseku LPS. Část programu odborných konferencí byla zaměřena na problematiku reformy systému sociálního zabezpečení. Dále proběhly jednodenní vzdělávací akce v jednotlivých regionech se zaměřením na proškolení legislativních změn v rámci 1. etapy sociální reformy.

6.1. Prioritní úkoly (plnění)

6.1.1. Stabilizace ČSSZ

V rámci restrukturalizace lékařské posudkové služby došlo k 1. 1. 2012 k převodu posudkových lékařů a referentek na jednotlivé územní organizační jednotky ČSSZ. Tímto způsobem bylo zajištěno dvoustupňové řízení v rámci ČSSZ. Úsek LPS nadále plní metodickou roli.

V prvním pololetí roku úsek LPS ve spolupráci s územními organizačními jednotkami na první posudkové instanci organizoval v režimu krizového řízení likvidaci nedodělků po zákonem stanovené lhůtě k posouzení zdravotního stavu. Ve třetím čtvrtletí roku 2012 se podařilo situaci na první posudkové instanci v zásadě stabilizovat. V dalším období roku se dařilo tento stav udržet.

Na druhé posudkové instanci, zejména v námitkovém řízení ve věcech důchodového pojištění, byl po celé období roku 2012 trvale stabilizovaný stav a agendy byly plynule vyřizovány.

6.1.2. Klientský přístup

V roce 2012 bylo prošetřeno úsekem LPS celkem 509 podání (o 254 méně než v roce 2011), z toho bylo 31 stížností, 25 oznámení a 287 ostatních podání. Dále pak bylo vypracováno 166 stanovisek pro jiné útvary OSSZ, tj. o 26 více než v předešlém roce. Z celkového počtu stížností na postup a jednání lékařů OSSZ při posuzování zdravotního stavu nebyla žádná stížnost shledána oprávněnou.

6.2. Řízení v prvním stupni

V roce 2012 bylo pro účely poskytování dávek a služeb sociálního zabezpečení, podmíněných dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, vypracováno LPS ČSSZ na první instanci celkem 423 928 posudků (o 12 773 méně než v roce 2011). Pro dávky poskytované ČSSZ bylo vypracováno 179 173 posudků (o 3 736 posudků méně než v roce 2011), pro jiné subjekty sociálního zabezpečení 244 755 posudků (o 9 037 posudků méně než v roce 2011).

6.2.1. Posuzování invalidity

Počet posudků pro účely invalidity v roce 2012 činil 163 898, což je o 5 594 více než v roce 2011 (nárůst o 3,53 %).

6.2.1.1. Zjišťovací lékařské prohlídky

Zjišťovacích lékařských prohlídek invalidity bylo v roce 2012 provedeno 51 490, což je o 273 případů méně ve srovnání s rokem 2011 (pokles o 0,53 %). Invalidita třetího stupně byla uznána v 13 089 případech, tj. v 25,4 % (v r. 2011 v 27,8 %), invalidita druhého stupně byla uznána v 6 400 případech, tj. v 12,4 % (v r. 2011 v 14,2 %), invalidita prvního stupně byla uznána v 17 449 případech, tj. v 33,9 % (v r. 2011 v 32,2 %), invalidita nebyla uznána v 14 552 případech tj. v 28,3 % (v r. 2011 v 25,8 %).

6.2.1.2. Kontrolní lékařské prohlídky

Kontrolních lékařských prohlídek invalidity (KLP) bylo v roce 2012 provedeno 99 802, což je o 6 739 méně než v roce 2011 (pokles o 4,4 %). Nižší počet KLP proti roku 2011 je způsoben změnou statistického sledování. V roce 2011 byly do KLP započítány též posudky pro žádosti o změnu výše invalidního důchodu.

Trvání invalidity bylo potvrzeno v 94 878 případech, tj. v 95 % (v r. 2011 v 94 %). V rámci KLP byla invalidita oduznána v 4 924 případech, tj. v 4,9 % (v r. 2011 v 5,97 %). Z celkového počtu KLP byla invalidita třetího stupně uznána ve 35 140 případech, tj. v 35,2 % (stejně jako v r. 2011), invalidita druhého stupně v 18 623 případech, tj. v 18,7 % (v r. 2011 v 20 %) a invalidita prvního stupně ve 41 115 případech, tj. v 41,2 % (v r. 2011 v 38,7 %). Invalidita nebyla uznána v 4 924 případech.

6.2.1.3. Posouzení na základě žádosti o změnu výše invalidního důchodu

Na základě žádosti o změnu výše invalidního důchodu bylo v roce 2012 vypracováno 12 606 posudků. Invalidita třetího stupně byla uznána v 4 623 případech, tj. v 36,6 %, invalidita druhého stupně v 4 969 případech, tj. v 39,4 % a invalidita prvního stupně v 2 938 případech, tj. v 23,3 %. Tyto údaje se sledují od roku 2012.

6.2.2. Ostatní posudky pro ČSSZ

6.2.2.1. Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pro účely řízení o poskytování nemocenského po uplynutí podpůrní doby

Bylo vypracováno 15 023 posudků, což je o 1 457 případů více než v roce 2011 (nárůst o 10,74 %). Prodloužení výplaty nemocenského po uplynutí podpůrní doby bylo doporučeno v 13 471 případech (tj. v 89,67 %), v 1 552 případech (10,33 %) prodloužení doporučeno nebylo.

6.2.2.2. Posuzování bezmocnosti

Bezmocnost (podle právní úpravy do 31. 12. 1996) byla posouzena v roce 2012 ve 46 případech, což je o 40 případů méně než v roce 2011 (pokles o 46,51 %), z toho částečná bezmocnost byla uznána v 6 případech, převážná v 19 případech, úplná v 5 případech a žádný stupeň bezmocnosti byl posouzen v 16 případech.

6.2.2.3. Posuzování dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dítěte

Posouzení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (DNZS) dítěte bylo provedeno v 206 případech, což je o 158 případů méně než v roce 2011 (pokles o 43,41 %), z toho ve 169 případech (82,04 %) byl uznán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a v 37 případech (17,96 %) DNZS nebyl uznán.

6.2.3. Posudky pro jiné subjekty

6.2.3.1. Posuzování stupně závislosti pro přiznání příspěvku na péči

Posouzení stupně závislosti pro přiznání příspěvku na péči tvořilo největší podíl z posudků vypracovaných pro jiné subjekty než ČSSZ, tj. 63,81 % ze všech posudků pro jiné subjekty. V roce 2012 bylo vypracováno 156 170 posudků pro tyto účely (o 22 885 více než v r. 2011). Závislost byla uznána ve 130 675 případech tj. v 84 % (v r. 2011 v 86 %). Z toho byla uznána závislost 1. stupně ve 42 113 případech (26,97 %), závislost 2. stupně ve 38 198 případech (24,46 %), závislost 3. stupně ve 29 289 případech (18,75 %) a závislost 4. stupně ve 21 075 případech (13,49 %). Žádný stupeň závislosti byl posouzen ve 25 495 případech (16 %).

6.2.3.2. Posuzování zdravotního stavu pro poskytování mimořádných výhod

Posouzení zdravotního stavu pro poskytování mimořádných výhod podle právní úpravy do 31. 12. 2011 bylo provedeno v 12 472 případech, z toho bylo u 3 517 případů doporučeno přiznání mimořádných výhod 1. stupně (28,20 %), v 5 275 případech 2. stupně (42,30 %) a v 1 966 případech 3. stupně (15,76 %). Přiznání mimořádných výhod nebylo doporučeno v 1 714 případech (13,74 %).

6.2.3.3. Jiné posudky pro účely poskytování dávek a služeb sociální péče

Vzhledem k sociální reformě od 1. 1. 2012 nově přibýlo posuzování zdravotního stavu pro účely zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, tj. pro účely příspěvku na mobilitu a pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku. Změnil se též způsob posuzování pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením.

Posudků pro účely příspěvku na mobilitu bylo vypracováno 37 400, z toho byl uznán v 13 785 případech (36 %).

Posudků pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku bylo vypracováno celkem 10 025. Z toho bylo:

- 2 011 posudků na zvláštní pomůcku pro osobu s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, uznáno bylo 1 199 případů (tj. 60 %),
- 1 064 posudků pro osobu s těžkým zrakovým postižením, uznáno bylo 891 (tj. 84 %),
- 429 posudků pro osobu s těžkým sluchovým postižením, uznáno bylo 249 (tj. 58 %) a
- 6 521 posudků na zakoupení motorového vozidla, uznáno bylo 2 467 (tj. 38 %).

Posudků pro účely řízení o výpůjčce zvláštní pomůcky bylo vypracováno 344, uznáno bylo 233 případů (68 %).

Pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením bylo vypracováno 23 917 posudků. Z toho byl přiznán průkaz TP v 3 674 případech (15,4 %), průkaz ZTP v 2 093 případech (8,75 %) a průkaz ZTP/P v 4 757 případech (19,9 %). Ve 13 393 případech nebyl průkaz osoby se zdravotním postižením (56 %) přiznán.

Ostatních posudků pro účely poskytování dávek a služeb sociální péče, posouzených v roce 2012 podle právní úpravy platné do 31. 12. 2011, bylo vypracováno 1 481. K poklesu počtu posudků došlo vlivem nové právní úpravy.

6.2.3.4. Posudky pro účely poskytování dávek státní sociální podpory

Podle právní úpravy do 31. 12. 2011 bylo vypracováno 1 047 posudků (v roce 2011 bylo vypracováno 13 923 posudků). Pokles počtu posudků nastal z důvodu změny právní úpravy od 1. 1. 2012.

6.2.3.5. Ostatní posudky

Pro účely posouzení osoby zdravotně znevýhodněné podle právní úpravy do 31. 12. 2011 bylo vypracováno 1 899 posudků (v roce 2011 bylo vypracováno 9 189 posudků), z toho v 1 554 případech (81,83 %) bylo žádosti vyhověno (v roce 2011 vyhověno v 80,6 %). Pokles posudků byl způsoben novou právní úpravou zákona o zaměstnanosti od 1. 1. 2012, neboť od tohoto data tato posudková kategorie zanikla.

Tabulka č. 28: Posudky provedené LPS podle jejich typu v roce 2012

Kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Praha	Středočeský	Ústecký	Vysočina	Zlínský	ČR celkem	Podíl v %		
Typ posudku																		
Zjišťovací prohlídky invalidity	3 231	6 074	1 691	2 556	2 295	7 052	2 910	2 516	2 795	4 165	5 680	5 319	2 235	2 971	51 490	11,88		
Kontrolní prohlídky invalidity	6 143	13 028	2 903	6 647	2 616	7 067	5 001	5 494	6 308	1 1671	14 122	9 063	4 203	5 536	99 802	23,03		
Změna st. invalidity	827	1 727	373	604	570	1 706	642	665	739	812	1 314	1 341	506	780	12 606	2,91		
Posouzení stupně bezmocnosti	0	13	5	0	4	1	2	1	3	6	6	3	0	2	46	0,01		
Posouzení dětí pro DP	9	29	3	5	7	19	9	16	7	19	24	29	3	27	206	0,05		
Prodloužení výplaty dávky NP	1 621	1 683	369	590	626	2 080	1 275	644	780	1 229	1 711	959	550	906	15 023	3,47		
Osoba zdravotně znevýhodněná	133	141	13	134	96	373	243	221	71	49	72	128	42	183	1 899	0,44		
St. soc. podpora	41	83	39	44	55	172	64	68	40	129	101	125	42	44	1 047	0,24		
Posudky pro mimoř. výhody	840	1 254	293	739	509	1 159	837	872	808	1 676	1 492	829	443	721	12 472	2,88		
Jiné posudky pro soc. péči (2011)	101	120	31	98	43	222	103	105	89	203	177	83	33	73	1 481	0,34		
Přísp. na mobilitu	2 164	3 643	1 217	2 109	1 077	4 162	2 824	2 154	2 315	3 228	4 326	3 405	1 421	3 355	37 400	8,63		
Přísp. ZP-pohyb. postiž.	142	172	40	104	56	358	138	117	105	126	197	200	90	166	2 011	0,46		
Přísp. ZP-zrak. postiž.	73	115	31	46	43	170	77	41	51	120	93	78	46	80	1 064	0,25		
Přísp. ZP-sluch. postiž.	23	49	6	60	6	46	26	38	25	38	21	37	21	33	429	0,10		
Přísp. ZP-zakoup. MV	425	639	193	393	263	945	435	426	377	352	640	643	363	427	6 521	1,50		
Rízení o vypůjčce ZP	28	40	12	25	17	63	28	8	16	19	32	24	7	25	344	0,08		
Průkaz OZP	1 820	2 919	339	1 176	966	1 141	1 423	1 162	1 145	2 568	4 231	3 079	1 022	926	23 917	5,52		
Posouzení st. závislosti	10 149	18 047	4 246	8 397	6 549	20 538	10 822	9 134	7 428	15 163	14 853	12 917	7 212	10 715	156 170	36,04		
Námít. řízení	731	994	274	590	271	1 549	578	519	381	672	1 373	508	364	590	9 394	2,17		
Celkem	28 501	50 770	12 079	24 317	16 069	48 823	27 437	24 201	23 483	42 244	50 465	38 770	18 603	27 560	433 322	100,0		
Z toho k 31. 12. pro	ČSSZ	2011	11 678	23 259	5 420	9 880	7 244	20 347	10 432	9 615	10 542	16 042	21 513	17 143	7 980	11 814	182 909	41,88
		2012	12 562	23 548	5 618	10 992	6 389	19 474	10 417	9 855	11 013	18 574	24 230	17 222	7 861	10 812	188 567	43,52
	jiné subjekty	2011	15 186	28 864	6 721	14 590	11 345	32 198	17 488	13 865	14 006	21 027	24 592	23 139	13 008	17 763	253 792	58,12
		2012	15 939	27 222	6 461	13 325	9 680	29 349	17 020	14 346	12 470	23 670	26 235	21 548	10 742	16 748	244 755	56,48

6.3. Řízení ve druhém stupni

6.3.1. Řízení o námitkách (oblast důchodového pojištění)

V roce 2012 bylo pro účely řízení o námitkách ve věcech důchodového pojištění (tj. posouzení invalidity a posouzení DNZS dítěte) vypracováno 9 394 posudků, což činí 2,17 % všech posudků ze všech posudkových agend (proti roku 2011 pokles o 11 %). Z celkového počtu posudků v roce 2012 byl potvrzen posudek první instance v 83 % (v r. 2011 v 83,3 %).

6.3.2. Odvolací řízení (oblast nemocenského pojištění)

V odvolacím řízení proti rozhodnutí OSSZ o ukončení DPN bylo v roce 2012 vypracováno 70 posudků (tj. o 23 % méně než v roce 2011). Z toho nebylo vyhověno v 67 případech, tj. v 95,71 % byl potvrzen posudek první instance (v r. 2011 byl potvrzen posudek první instance v 97,8 %).

V odvolacím řízení správním proti neprodloužení vyplácení nemocenského po uplynutí podpůrčí doby bylo vypracováno 94 posudků, z toho v 36 případech bylo doporučeno žadateli vyhovět.

7. Správa údajové základny

Údajová základna spravuje podkladové materiály pojištěnců, které jsou do ČSSZ předávány a které se následně stávají součástí většiny rozhodovacích činností ČSSZ. Zároveň zajišťuje aktualizaci databáze údajů o jednotlivých účastnících pojištění, kterou při své činnosti využívají všechny centralizované agendy v rámci celé ČSSZ. Údajová základna ovlivňuje řádné provádění sociálního pojištění.

7.1. Prioritní úkoly (plnění)

V souladu s hlavními cíli ČSSZ a ve vazbě na výsledky dosažené v oblasti digitalizace pokračovala ČSSZ v budování individuálních kont pojištěnců, jejichž smyslem je jejich budoucí zpřístupnění pojištěncům a přesunutí činností spočívajících v kompletaci dob pojištění z rozhodovacího procesu do doby před podáním žádosti o dávku. Byly zkonsolidovány cca tři miliony kont pojištěnců, což představuje cca 6 milionů datových vět z nárokových podkladů důchodového pojištění. Ke splnění tohoto náročného úkolu se podařilo zajistit potřebné personální kapacity na dobu určitou v rámci rozvojových projektů č. 156-2 a č. 156-1. Pro úspěšné završení procesu konsolidace kont je nutné uvést do provozu Registr individuálních kont pojištěnců, který zajistí automatizovanou aktualizaci kont. Za tímto účelem byly během roku 2012 zahájeny úpravy stávajících systémů a prováděny činnosti zvyšující datovou kvalitu.

V souvislosti se zákonem č. 111/2009 Sb., o základních registrech, byla zavedena pro všechny orgány veřejné moci v ČR povinnost využívat při své činnosti referenční údaje obsažené v příslušném základním registru, a to aniž by ověřovaly jejich správnost. ČSSZ zahájila přípravu na proces propojení agendového informačního systému ČSSZ s informačním systémem základních registrů (ISZR). Podařilo se zajistit online přístup k údajům evidovaným v Registru obyvatel (ROB) a Registru osob. Současně bylo zahájeno prvotní provázování dat ze základních registrů s daty vedenými v integrovaném informačním systému ČSSZ.

7.2. Stav údajové základny

V rámci údajové základny byl postupně zaveden fungující systém sběru, kontroly a zpracování dat. Tím byla vytvořena aktuální datová základna, tzv. kmenové evidence (KE) a evidence pojistných vztahů. Tyto databáze jsou centrálním zdrojem dat pro ostatní procesy provádění sociálního pojištění, které probíhají v ČSSZ, a spolu s dalšími evidencemi plní úlohu registru pojištěnců. Aktualnost a správnost dat, které spravuje ČSSZ, jsou také důvodem velmi častých dotazů externích subjektů, které mají ze zákona právo na poskytnutí informací.

Jelikož je bezchybnost údajů o pojištěncích nezbytnou podmínkou pro vyhledávání dat ve všech databázích ČSSZ a rychlé vyřízení požadavků klientů, průběžně se provádí aktualizace databáze identifikačních údajů pojištěnců, odstraňují se případné duplicity a chyby. ČSSZ též iniciuje přidělení nebo přešetření rodného čísla Ministerstvem vnitra ČR. V roce 2012 bylo zpracováno 754 609 změn a oprav identifikačních údajů pojištěnců.

Maximální úsilí se zaměřuje na vybudování elektronických individuálních kont pojištěnců jako na výsledek předchozí několikaleté snahy spočívající ve sběru milionů údajů, v jejich kontrole a unifikaci do formy jednotných datových vět.

V rámci přípravy připojení Kmenových evidencí na Informační systém základních registrů došlo začátkem roku k porovnání údajů osob evidovaných v KE se záznamy Informačního systému evidence obyvatel za účelem zajištění správného naplnění základního registru obyvatel. Výstupem z tohoto porovnání byly rozdílové sestavy, jež byly následně využity jako podklad pro prověření rozporných údajů ze strany KE. V průběhu druhé poloviny roku bylo takto prověřeno 29 249 záznamů ztotožněných osob s diferencí v identifikačním údaji. Následně bylo zahájeno zpracování souboru neztotožněných osob z důvodu neshody v příjmení, který obsahuje celkem 223 814 případů.

Databáze pojištěnců byla rozšířena o 1 581 389 záznamů o osobách mladších 15 let, které dosud nebyly předmětem evidence.

V kontrolní lince pro zpracování přihlášek a odhlášek zaměstnanců k nemocenskému pojištění a oznámení o nástupu do zaměstnání (ONZ) bylo zpracováno 96 427 kolizních dokladů.

Do elektronické podoby bylo převedeno a v rámci DMS uloženo 281 107 dokladů. Za rok 2012 bylo zasláno 45 233 platných elektronických podání, která obsahovala 45 358 e-formulářů přihlášek a odhlášek k nemocenskému pojištění. Ve stejném období bylo přijato 1 848 935 platných e - Podání ONZ, která obsahovala 3 023 936 e-formulářů ONZ.

V roce 2012 se kromě evidenčních listů důchodového pojištění (ELDP) u pojištěnců, kteří ukončili pracovní poměr, zpracovávaly i ELDP pojištěnců, jejichž pracovní poměr trval k 31. 12. 2011. Celkem bylo zpracováno 1 946 000 ELDP vyhotovených na tiskopisech, přijato bylo 368 159 platných elektronických podání, která obsahovala 3 537 416 e-formulářů ELDP. Vedle ročních ELDP bylo zpracováno 761 125 evidenčních listů a jiných dokladů předaných s novými žádostmi o dávku důchodového pojištění nebo uložených v dávkových spisech důchodového pojištění. Dále bylo naskenováno 202 368 dokladů k exekucím. V rámci vytěžení údajů z elektronických image (digitalizovaných ELDP) bylo zpracováno 1 947 476 ELDP.

V databázi nárokových podkladů je celkem uloženo 132 358 000 dokladů. V roce 2012 bylo provedeno 356 667 oprav a změn přiřazení nárokových podkladů a datových vět. V rámci konsolidace databáze nárokových podkladů bylo konsolidováno 486 550 individuálních kont pojištěnců. Z tohoto počtu bylo zpracováno:

- 97 276 kont při řízení o dávku důchodového pojištění,
- 104 161 kont v rámci poskytování informací klientům na základě žádosti o informativní osobní list důchodového pojištění,
- 285 113 kont bez vnějšího podnětu cíleným výběrem z databáze nárokových podkladů.

Kromě konsolidace kont byla provedena korekce 15 572 datových vět, a to při aktualizaci a provádění oprav po převodu dat OSVČ z evidence lokálních databází do centrální databanky nárokových podkladů a při zpracování jednotlivých podnětů z kontrolní činnosti.

Významného navýšení počtu editovaných kont ve srovnání s předchozími roky bylo dosaženo implementací nové technologie, která spočívá ve výběru a následné opravě označených chybných datových vět. Zrychlenou konsolidací a zapojením personálních zdrojů spolufinancovaných ze strukturálních fondů EU byla zajištěna oprava 2 882 771 kont pojištěnců.

Pro zkrácení a vyhodnocování doby řízení o dávku důchodového pojištění bylo zaevidováno 171 844 nových žádostí.

Tabulka č. 29: Statistika konsolidace údajové základny k 31. 12.

Typ agendy	2011	2012
Dokumentů skenováno	3 320 665	2 785 864
z toho evidenčních listů za rok 2011, kdy pracovní činnost trvala po 31. 12. 2011	1 441 598	1 405 003
Diferencí v záznamech optického archivu opraveno	222 360	356 667
V rámci konsolidace údajové základny upraveno datových vět	12 127	15 572
V rámci konsolidace údajové základny upraveno IKP	550 325	486 550
Požadavků na tisk image z optického archivu vyřízeno	760 229	533 645
Přiděleno evidenčních čísel pojištěnců	38 500	29 497
Provedeno změn a oprav identifikačních údajů v KE	855 796	754 609
V rámci zrychlené konsolidace údajové základny upraveno IKP	---	2 882 771

7.3. Poskytování informací z registrů ČSSZ

Při plnění informační povinnosti byly v roce 2012 poskytovány informace z registru pojištěnců nejčastěji:

- soudům (24 532),
- soudním exekutorům (13 518),
- Policii ČR (11 834),
- dalším orgánům veřejné správy, např. celním úřadům, finančním úřadům, městským úřadům, atd. (48 778).

Naprostá většina těchto podání byla v tomto roce uskutečňována datovými zprávami zasílanými prostřednictvím informačního systému datových schránek.

Na základě žádostí Úřadu práce, zasílaných výlučně datovými zprávami, bylo v roce 2012 vystaveno 375 potvrzení o dobách důchodového pojištění pro účely poskytování podpory v nezaměstnanosti. Z důvodu příslušnosti k přiznání dávky důchodového pojištění byly v roce 2012 z evidence ČSSZ předány Ministerstvu vnitra, Ministerstvu obrany a Ministerstvu spravedlnosti informace o 4 997 příslušnicích ozbrojených složek státu.

Tabulka č. 30: Statistika poskytování informací z registrů^{*)}

Typ agendy	2011	2012
Žadostí o informativní osobní list důchodového pojištění vyřízeno	148 227	105 096
Žadostí o průběh pojištění do ciziny vyřízeno	16 448	14 359
Poskytnutí informací o dobách pojištění státním orgánům ve formě rešerší	4 347	5 860
Poskytnutí informací z Registru pojištěnců	87 202	99 072
Žadostí o ověření rodného čísla na Ministerstvo vnitra předáno	183	391

Pozn.: ^{*)} Jedná se o údaje za ústředí ČSSZ.

8. Odškodňování dle zvláštních právních předpisů

V oblasti odškodňování ČSSZ pokračovala v realizaci zákona č. 357/2005 Sb. a nařízení vlády č. 622/2004 Sb., a to zejména v souvislosti s nově uplatněnými žádostmi o důchod osobami, které byly poškozeny totalitními režimy. ČSSZ i nadále pokračovala ve vyřizování žádostí o jednorázové peněžní částky podle příslušných zákonů, u nichž z hlediska komplikovanosti a složité důkazní situace řízení dosud neskončila. Dále ČSSZ nově rozhodovala o žádostech o úpravu důchodu podle zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, který stanoví podmínky pro úpravu důchodu na stanovenou minimální výši osobám uvedeným v tomto zákoně.

Podle zákona č. 217/1994 Sb. se poskytují jednorázové peněžní částky některým obětem nacistické perzekuce. V roce 2012 byla vyplacena jednorázová peněžní částka 1 osobě ve výši 50 000 Kč. Podle zákona č. 39/2000 Sb. se poskytují jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945. V roce 2012 nebyla realizována žádná výplata. Podle zákona č. 261/2001 Sb. se poskytují jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů. V roce 2012 byla jednorázová peněžní částka vyplacena 76 osobám v souhrnné výši 0,9 milionu Kč. Podle zákona č. 172/2002 Sb. se poskytují jednorázové peněžní částky osobám odvezeným do SSSR nebo do táborů, které SSSR zřídil v jiných státech. V roce 2012 nebyla realizována žádná výplata. Podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb. se poskytuje příplatek k důchodu ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální. V prosinci 2012 byl příplatek k důchodu vyplácen v 6 029 případech, celkem bylo za rok 2012 na této dávce vyplaceno 154 milionů Kč. Podle zákona č. 357/2005 Sb. se poskytuje ocenění účastníkům národního odboje za vznik a osvobození Československa a některým pozůstalým po nich, zvláštní příplatek k důchodu některým osobám a jednorázová peněžní částka některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945. V prosinci 2012 byl příplatek k důchodu podle zákona č. 357/2005 Sb. vyplácen v 10 294 případech a zvláštní příspěvek k důchodu v 19 440 případech. Za celý rok 2012 bylo na příplatku k důchodu a na zvláštním příspěvku k důchodu vyplaceno 671 milionů Kč. V roce 2012 nebyla realizována žádná výplata jednorázové peněžní částky podle zákona č. 357/2005 Sb. Podle zákona č. 108/2009 Sb., o jednorázové peněžní částce nahrazující příplatek k důchodu a zvláštní příspěvek k důchodu a o změně některých zákonů, byla v roce 2012 jednorázová peněžní částka vyplacena 15 osobám v souhrnné výši 2,8 milionu Kč.

Úprava důchodu podle zákona č. 262/2011 Sb. byla v roce 2012 provedena v 20 případech, 43 žádostí bylo zamítnuto (část z důvodu, že důchod dosahoval či přesahoval částku, na kterou by měl být zvýšen, část proto, že žadatelé Ministerstvo obrany ČR nevydalo osvědčení o účasti na odboji a odporu proti komunismu, které je podmínkou úpravy důchodu).

C. Ekonomická, provozní a personální činnost

1. Plnění rozpočtu

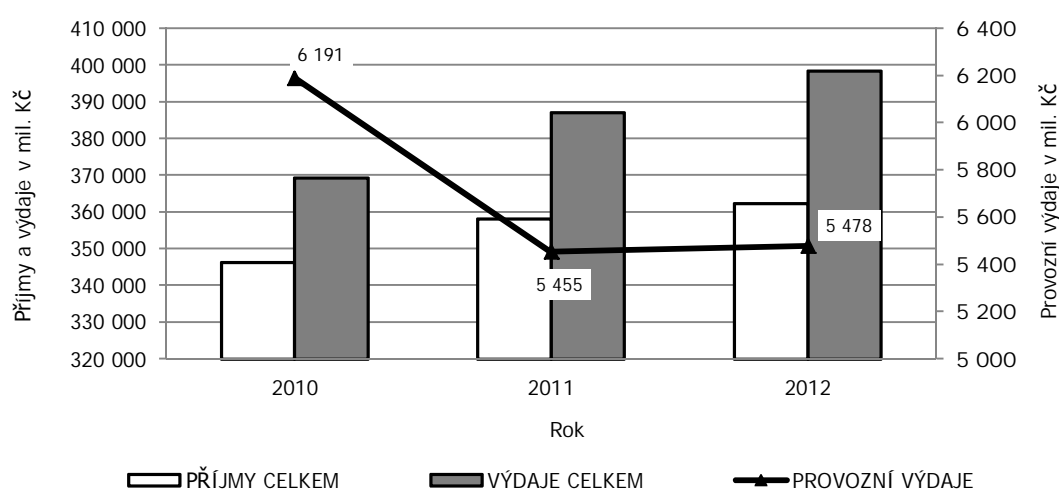
V roce 2012 činily příjmy ČSSZ celkem 362 361 mil. Kč a celkové výdaje 398 443 mil. Kč. Index výkonnosti, tj. podíl celkových daňových příjmů a dávkových výdajů k celkovým provozním výdajům (včetně investic) dosáhl hodnoty 137,63, což je o 2,32 více oproti roku 2011. ČSSZ pokračovala od počátku roku v realizaci striktních úsporných opatření.

Tabulka č. 31: Rozpočet a skutečnost příjmů a výdajů ČSSZ k 31. 12. - v mil. Kč

	2010	2011	2012	Čerpání z konečného rozpočtu 2012 (%)
	Skutečnost	Skutečnost	Skutečnost	
Příjmy celkem	346 307	358 104	362 361	96,70
1. Daňové příjmy	345 423	357 462	361 768	96,70
z toho: příjmy pro důchodové pojištění	308 407	319 425	323 176	97,18
příjmy pro nemocenské pojištění	23 544	24 348	24 723	90,51
příjmy pro státní politiku zaměstnanosti	13 472	13 677	13 846	97,14
2. Nedaňové příjmy	884	642	593	98,80
Výdaje celkem	369 279	387 120	398 443	99,48
1. Dávkové výdaje celkem	360 589	380 605	392 132	99,64
z toho: dávky důchodového pojištění	337 799	359 098	372 753	99,93
dávky nemocenského pojištění	22 789	21 505	19 377	94,33
ostatní dávky	2	2	2	70,46
2. Výdaje na odškodnění	984	900	829	88,59
3. Refundace poloviny mzdových náhrad	1 515	160	4	87,34
4. Provozní výdaje celkem	6 191	5 455	5 478	90,60
Financování reprodukce majetku	507	245	318	47,35
Správní výdaje celkem	5 684	5 210	5 160	96,01
z toho: mzdy a OON	2 435	2 282	2 259	94,49
pojistné, FKSP a náhrady	878	806	805	94,45
věcné výdaje	2 371	2 121	2 096	98,34
z toho: územní pracoviště	481	420	399	91,98
Index výkonnosti ¹⁾	114,04	135,31	137,63	xxx

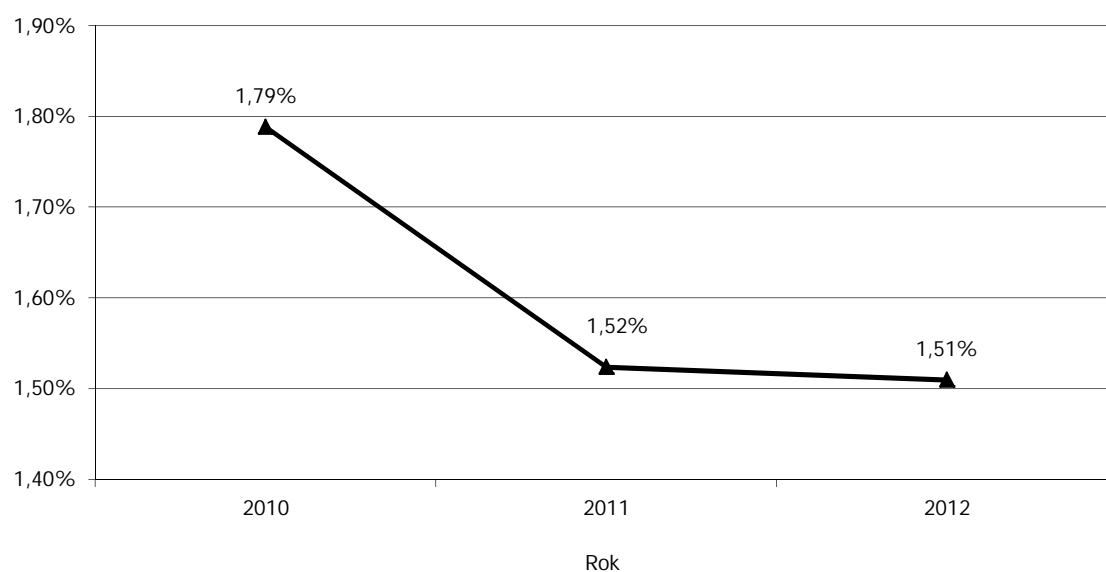
Pozn.: ¹⁾ Index výkonnosti = podíl celkových daňových příjmů a dávkových výdajů k celkovým provozním výdajům (vč. investic).

Graf č. 17: Vývoj příjmů a výdajů - v mil. Kč

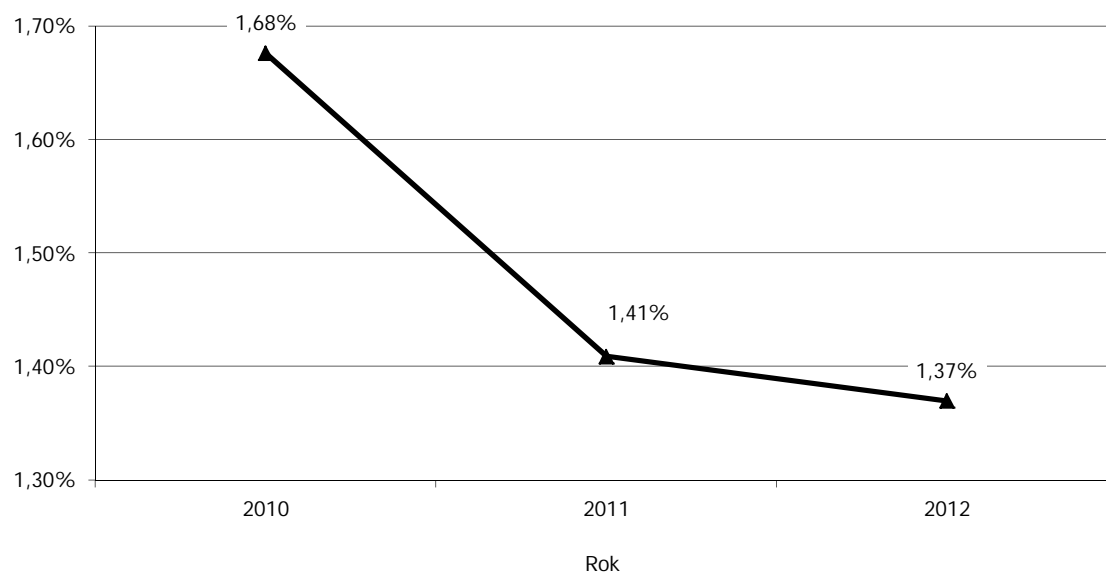

Úroveň výdajů na důchodové pojištění byla v souladu s očekávanou skutečností, zatímco výběr pojistného na důchodové pojištění byl proti očekávané skutečnosti o 9,4 mld. Kč nižší. O 2,1 mld. Kč méně bylo vybráno na pojistném na důchodové pojištění od zaměstnanců a o 7,3 mld. Kč méně bylo vybráno na pojistném na důchodové pojištění od zaměstnavatelů.

Graf č. 18: Vývoj provozní nákladovosti k výběru pojistného

Graf č. 19: Vývoj provozní nákladovosti k celkovým výdajům

2. Příjmy a výdaje na důchodové a nemocenské pojištění

2.1. Příjmy

ČSSZ měla pro rok 2012 rozpočtem stanoveny celkové příjmy ve výši 374 715 mil. Kč. Daňové příjmy byly pro rok 2012 stanoveny ve výši 374 115 mil. Kč, z toho:

- pojistné na důchodové pojištění ve výši 332 547 mil. Kč,
- pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti ve výši 41 568 mil. Kč.

Skutečnost příjmů na pojistném a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti činila 361 745 mil. Kč, plnění rozpočtu na 96,69 %. V rámci těchto příjmů činilo:

- pojistné na důchodové pojištění převedené na důchodový účet 323 176 mil. Kč,
- pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti činily 38 569 mil. Kč.

Nedaňové příjmy byly pro rok 2012 stanoveny ve výši 600 mil. Kč. Skutečnost nedaňových příjmů činila 593 mil. Kč, tj. plnění rozpočtu na 98,8 %.

2.2. Výdaje

Rozpočet na dávky důchodového pojištění byl pro rok 2012 stanoven ve výši 373 000 mil. Kč. Skutečnost činila 372 753 mil. Kč, což představuje čerpání rozpočtu na 99,93 %. Rozpočet na ostatní dávky byl pro rok 2012 po úpravách stanoven ve výši 20 544 mil. Kč. Skutečnost činila 19 379 mil. Kč, což představuje čerpání rozpočtu na 94,33 %.

Tabulka č. 32: Výdaje na dávky a podpory v sociálním zabezpečení k 31. 12. – v tis. Kč (korigováno o výdaje jiných období)

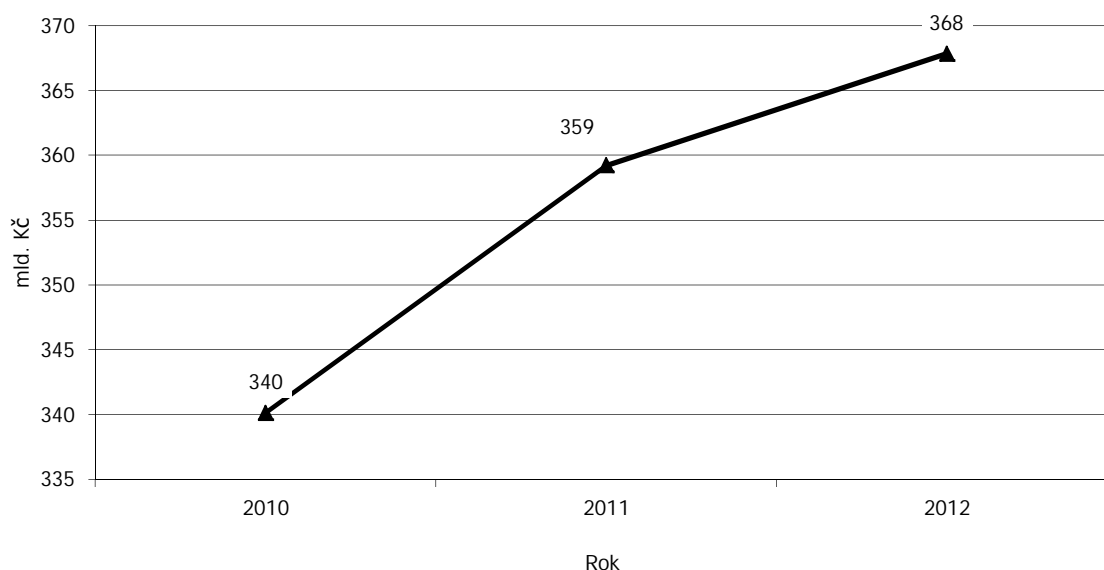
	2010	2011	2012
	Skutečnost	Skutečnost	Skutečnost
Starobní důchody	265 985 459	284 614 254	295 140 264
Invalidiční důchody pro invaliditu 3. stupně	30 870 363	29 504 406	28 066 819
Invalidiční důchody pro invaliditu 2. stupně	4 295 297	5 115 528	5 250 138
Invalidiční důchody pro invaliditu 1. stupně	12 515 853	12 830 883	12 159 055
Vdovské důchody	21 017 741	21 483 291	21 463 122
Vdovecké důchody	2 263 426	2 385 077	2 443 082
Sírotčí důchody	3 213 717	3 300 560	3 341 108
Důchody celkem	340 161 856	359 233 999	367 863 588
Nemocenské	14 943 716	13 353 981	11 464 864
Ošetřovné	431 452	640 048	681 669
Vyrovňovací příspěvek v těhot. a mateř.	3 774	5 669	6 967
Peněžité pomoci v mateřství	7 409 591	7 505 676	7 223 638
Dávky nemocenského pojištění	22 788 533	21 505 374	19 377 138
Zvýšení důchodů pro bezmocnost	12	27	8
Ostatní dávky sociálního zabezpečení	1 862	1 607	2 106
Ostatní dávky celkem	1 874	1 634	2 114
Dávky a podpory sociálního zabezpečení celkem	362 952 263	380 741 007	387 242 840

Pozn.: Skutečnost 2010 - k důchodům je zahrnuta záloha ve výši 4 510 000 tis. Kč z prosince 2009; k důchodům není zahrnuta záloha ve výši 2 146 800 tis. Kč z prosince 2010 na výplaty důchodů v lednu 2011.

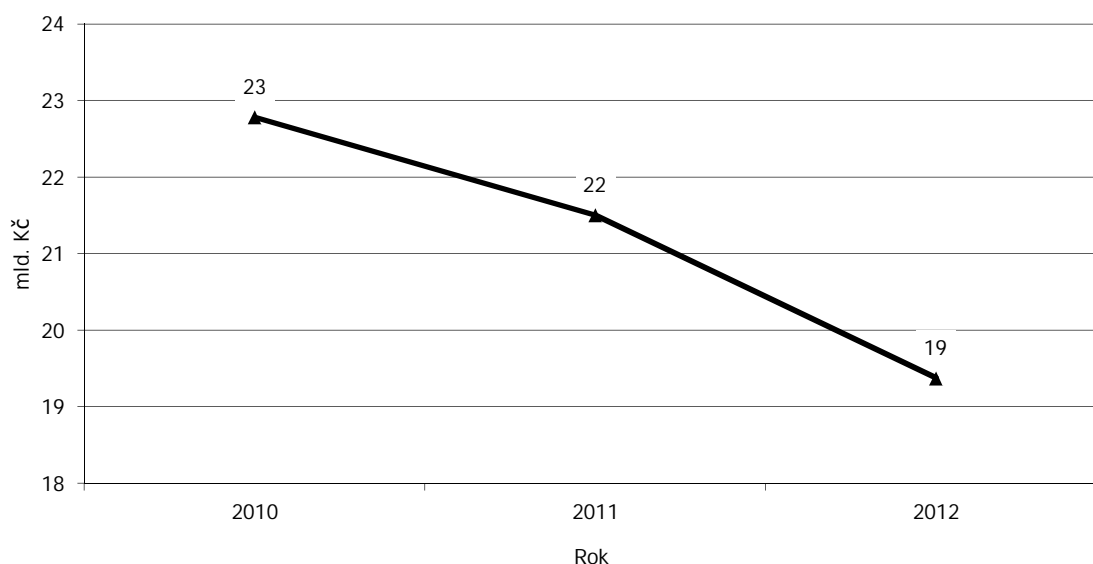
Skutečnost 2011 - k důchodům je zahrnuta záloha ve výši 2 146 800 tis. Kč z prosince 2010; k důchodům není zahrnuta záloha ve výši 2 011 000 tis. Kč z prosince 2011 na výplaty důchodů v lednu 2012.

Skutečnost 2012 - k důchodům je zahrnuta záloha ve výši 2 011 000 tis. Kč z prosince 2011; k důchodům není zahrnuta záloha ve výši 6 900 000 tis. Kč z prosince 2012 na výplaty důchodů v lednu 2013.

Graf č. 20: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění - v mld. Kč

Graf č. 21: Vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění - v mld. Kč

Statistický pohled na příjmy a výdaje na nemocenské a důchodové pojištění nezahrnuje korekci o zálohy příštích období. Rozdíl mezi výdaji a příjmy na důchodové a nemocenské pojištění činil v roce 2012 téměř 43,9 miliardy Kč.

V roce 2012 vybrala ČSSZ na pojistném na důchodové pojištění 323,3 miliardy Kč, tj. o 3,8 miliardy Kč více než ve stejném období roku 2011 (zvýšení o 1,2 %). Na dávkách důchodového pojištění naopak vyplatila 372,8 miliardy Kč. Výdaje na důchodové pojištění ČSSZ k 31. 12. 2012 převyšovaly příjmy na důchodové pojištění o 49,4 miliardy Kč.

Na pojistném na nemocenské pojištění ČSSZ vybrala 24,9 miliardy Kč, tj. o 0,3 miliard Kč více než ve stejném období předchozího roku (zvýšení o 1 %). Výdaje na dávky nemocenského pojištění přitom činily 19,4 miliardy Kč. Příjmy na nemocenské pojištění ČSSZ k 31. 12. 2012 převyšovaly výdaje o 5,6 miliardy Kč.

3. Provozní činnost

3.1. Programové financování

V roce 2012 pokračovala druhým rokem realizace programu „Rozvoj a obnova materiálně technické základny České správy sociálního zabezpečení 2011 – 2015“.

Do rozpočtu ČSSZ bylo na programové financování k 31. 12. 2012 převedeno 451 mil. Kč, z toho na jednotlivé podprogramy:

- 136,5 mil. Kč na IOP v oblasti ICT ČSSZ na roky 2010 – 2013,
- 271 mil. Kč na Pořízení a obnova ICT ve správě ČSSZ,
- 43,5 mil. Kč na Pořízení a obnova majetku ČSSZ.

Bylo povoleno překročení rozpočtu uvolněním nároků z nespoteřebovaných výdajů o 220,6 mil. Kč, konečný rozpis rozpočtu k 31. 12. 2012 tak činil 672 mil. Kč. Z této částky bylo ve sledovaném období čerpáno 318 mil. Kč (47 % uvolněných prostředků a 70,5 % z rozpočtu), a to na akce:

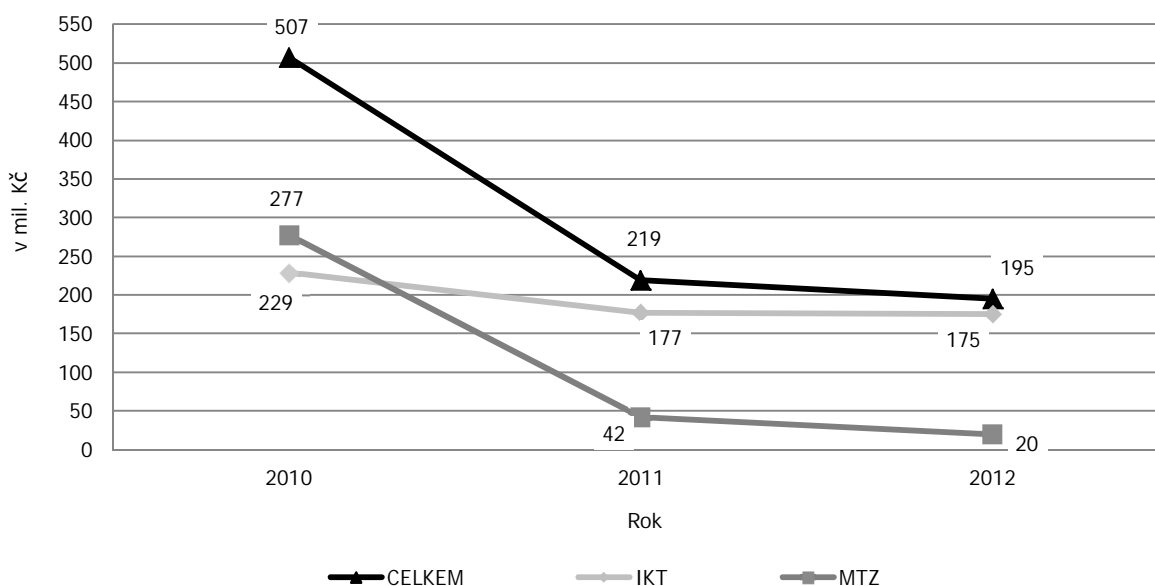
- zajišťující investice do informačních a komunikačních technologií v částce 175 mil. Kč,
- zajišťující reprodukci materiálně technické základny ČSSZ v částce 20 mil. Kč,
- realizované prostřednictvím Integrovaného operačního systému v částce 123 mil. Kč.

Většina akcí se realizuje ve fázi přípravy projektových dokumentací a výběrových řízení na dodavatele. Realizaci víceletých akcí tak odpovídá i průběh čerpání finančních prostředků. Jde např. o akce:

- výstavba nové administrativní budovy v Jeseníku o rozpočtových nákladech cca 132 mil. Kč, kterou budou společně s OSSZ Jeseník využívat i ostatní organizační složky státu (OSS) resortu MPSV, a to Úřad práce a Státní úřad inspekce práce v Jeseníku. Koordinaci výstavby byla pověřena ČSSZ;
- rekonstrukce budovy v Trutnově o rozpočtových nákladech cca 47 mil. Kč;
- rekonstrukce budovy v Brně, Kolišti na centrum LPS o rozpočtových nákladech cca 43 mil. Kč;
- rekonstrukce budovy v Jihlavě v ul. Brtnická (cca 14,5 mil. Kč);
- rekonstrukce parkovacích a vstupních prostor pracoviště v Ostravě (cca 5,9 mil. Kč);
- nástavba garáží pro vybudování archivu pracoviště v Českých Budějovicích (cca 8,0 mil. Kč);
- dokončení rekonstrukce výtahu v budově OSSZ Zlín (cca 3,6 mil. Kč);
- rekonstrukce a zateplení obvodového pláště OSSZ Ústí nad Orlicí (cca 11,9 mil. Kč) realizované v rámci Operačního programu životního prostředí zaměřeného na úspory energie, spolufinancovaného z Fondu soudržnosti EU.

Nevyčerpané prostředky z rozepsaného rozpočtu roku 2012 ve výši přes 353 tis. Kč budou uplatněny v souladu s rozpočtovými pravidly jako nároky z nespoteřebovaných profilujících výdajů v roce 2013.

Graf č. 22: Vývoj realizace investic

3.2. Mzdové prostředky

Rozpis rozpočtu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci byl stanoven ve výši 2 426 mil. Kč, z toho prostředky na platy 2 345 mil. Kč a ostatní platby za provedenou práci ve výši 81 mil. Kč. Na základě novely nařízení vlády ČR č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, byli lékaři LPS ČSSZ s účinností k 1. 1. 2012 přeřazeni ze stupnice platových tarifů uvedených v příloze č. 2 do stupnice platových tarifů uvedených v příloze č. 4 výše uvedeného nařízení. Uvedená úprava si vyžádala o 36 mil. Kč vyšší čerpání prostředků na platy, které ČSSZ kryla na úkor vlastního rozpočtu. Po provedených rozpočtových opatřeních v průběhu roku byl konečný rozpis prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci v celkové výši 2 391 mil. Kč, z toho prostředky na platy 2 364 mil. Kč a ostatní platby za provedenou práci ve výši 27 mil. Kč. Vyčerpáno bylo na platy a ostatní platby za provedenou práci celkem 2 259 mil. Kč, z toho 2 240 mil. Kč na platy a 19 mil. Kč na ostatní platby za provedenou práci.

Průměrný skutečný měsíční plat na přepočtený počet zaměstnanců dosáhl výše 21 581 Kč a vykazoval tak snížení o 82 Kč oproti roku 2011.

Odvod pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti dosáhl výše 564 mil. Kč. Povinné pojistné na zdravotní pojištění bylo uhrazeno ve výši 203 mil. Kč. Neinvestiční převody FKSP byly realizovány ve výši 22 mil. Kč.

3.3. Věcné výdaje

Od počátku roku byl kladen důraz na konsolidaci smluv a revizi smluv vedoucí k následným úsporám. Věcné výdaje, vč. samostatně usměrňovaných položek a projektů spolufinancovaných z EU, byly k zajištění činnosti ČSSZ stanoveny ve výši 1,3 miliardy Kč, z toho rozpočet projektů spolufinancovaných z EU ve výši 28 mil. Kč. Pro financování čistých věcných výdajů bylo určeno 1,3 miliardy Kč, což bylo pouze 61 % čerpání rozpočtu roku 2011. S ohledem na rozsah agend, které ČSSZ musí zabezpečovat, lze financování věcných výdajů označit za neodpovídající. I přes tuto nepříznivou finanční situaci, která trvala do konce září, směřovala ČSSZ veškeré úsilí ke splnění svých prioritních úkolů. Od října byl ČSSZ opakovaně posílen rozpočet věcných výdajů. Na základě rozpočtových opatření v druhé polovině roku bylo možné zajistit financování provozu do konce roku. Konečný rozpočet věcných výdajů byl k 31. 12. 2012 v částce 2,1 miliardy Kč, z toho bylo na projekty spolufinancované z EU přiděleno 45 mil. Kč. Skutečnost čerpání činila téměř 2,1 miliardy Kč. Do skutečného čerpání věcných výdajů byly zahrnuty také prostředky nároků z nespotřebovaných výdajů roku 2011 a prostředky rezervního fondu. Z povoleného přečerpání rozpočtu o 106 mil. Kč bylo skutečně vyplaceno 106 mil. Kč.

Rozhodující část věcných výdajů představují výdaje na služby pošt, jejichž konečný rozpis rozpočtu činil 469 mil. Kč. Jejich čerpání dosáhlo výše 468 mil. Kč. Mezi další stěžejní výdaje ČSSZ se ve sledovaném roce řadily výdaje na IKT (provoz ekonomicko-informačního systému, aplikační software, update a ostatní služby k software, podpora a servis hardwaru a programové vybavení). Skutečnost činila dohromady 653 mil. Kč.

Dalšími výdaji, které se významnou částí podílely na čerpání rozpočtu ČSSZ, byly výdaje na nákup vody, paliv a energie (128 mil. Kč), za zdravotní služby - specifické a odborné výkony (122 mil. Kč), za tiskové služby (120 mil. Kč) a na pořízení dlouhodobého hmotného drobného majetku (116 mil. Kč). Dále to byly výdaje za nájemné (99 mil. Kč), za služby telekomunikací a radiokomunikací (48 mil. Kč), za stravování (65 mil. Kč), za opravy a udržování (38 mil. Kč), za úklid, čištění a asanaci (38 mil. Kč), za služby peněžním ústavům (33 mil. Kč), za ostrahu (26 mil. Kč) a za povinné revize (17 mil. Kč).

4. Správa majetku

ČSSZ k 31. 12. 2012 hospodařila s dlouhodobým hmotným majetkem v celkové hodnotě téměř 8,4 miliardy Kč a dlouhodobým nehmotným majetkem v hodnotě necelých 2 miliard Kč. Veškerý majetek byl využíván výhradně k zajištění výkonu státní správy. V případě nepotřebnosti majetku k zajištění výkonu státní správy ČSSZ postupovala podle zákona (z. č. 219/2000 Sb.).

V roce 2012 byl nemovitý majetek ČSSZ zatížen celkem 48 věcnými břemeny. Nejčastěji se věcné břemeno týkalo zajištění přístupu vlastníka k nemovitosti (chůze, jízda, průchod apod.), popř. uložení a vedení inženýrských sítí.

ČSSZ v roce 2012 uzavřela celkem 4 právní akty týkající se převodu nemovitého majetku. Ve dvou případech se jednalo o změnu příslušnosti hospodařit s nemovitým majetkem ČR mezi ČSSZ a jinou organizační složkou státu na základě zápisů o změně příslušnosti hospodařit. ČSSZ v těchto případech figurovala jako přejímající organizační složka státu. Dále ČSSZ uzavřela jménem státu jednu smlouvu o bezúplatném převodu nemovitostí a jednu kupní smlouvu s právnickou osobou.

5. Personální oblast

5.1. Věková a kvalifikační struktura

Věková struktura ČSSZ zůstává v posledních letech téměř neměnná. Nejsilnější věkovou skupinu tvoří zaměstnanci ve věku od 51 do 60 let (28 %) a zaměstnanci ve věku od 41 do 50 let (26,6 %). Stabilní zůstává kvalifikační struktura s nejpočetnější kategorií zaměstnanců s úplným středním vzděláním (66,74 %). Vzhledem ke specifikaci vykonávaných činností a zařazení prací do platových tříd se jeví jako žádoucí i nadále tuto strukturu udržovat.

Tabulka č. 33: Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví k 31. 12.

Věk	2010		2011		2012	
	Celkem	%	Celkem	%	Celkem	%
do 20 let	46	0,5	58	0,7	32	0,3
21 - 30 let	1 386	15,7	1 374	15,7	1 310	14,8
31 - 40 let	2 015	22,8	2 054	23,4	2 082	23,6
41 - 50 let	2 249	25,4	2 269	25,9	2 346	26,6
51 - 60 let	2 617	29,6	2 485	28,3	2 469	28,0
61 let a více	536	6,0	532	6,0	588	6,7
Celkem	8 849	100,0	8 772	100,0	8 827	100,0

Tabulka č. 34: Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví k 31. 12.

Vzdělání dosažené	2010		2011		2012	
	Celkem	%	Celkem	%	Celkem	%
Základní	144	1,6	131	1,5	123	1,4
Vyučen	525	6,0	490	5,7	466	5,3
Úplné střední odborné	6 069	68,6	5 953	67,8	5 891	66,7
Vyšší odborné	207	2,3	206	2,3	194	2,2
Vysokoškolské	1 904	21,5	1 992	22,7	2 153	24,4
Celkem	8 849	100,0	8 772	100,0	8 827	100,0

5.2. Systemizace a analýza personální situace

Rozpočtovým opatřením MPSV bylo ČSSZ přiděleno na rok 2012 celkem 9 375 systemizovaných míst včetně 577 míst pro projekty financované z Evropských strukturálních fondů. Posílení činností souvisejících s exekuční agendou bylo již v roce 2011 řešeno dočasným přidělením 104 systemizovaných míst pracovištím ČSSZ do 30. 6. 2012 a od 1. 7. 2012 trvalým přidělením 70 systemizovaných míst. Na základě závěrů ze zasedání Rady projektu Jednoho inkasního místa došlo od 1. 8. 2012 k převodu 3 systemizovaných míst a částky 509 tis. Kč z ČSSZ na Ministerstvo financí. Během celého roku docházelo v souladu s rozhodnutím ústředního ředitele ČSSZ k postupné redukci systemizovaných míst na ústředí a ke změnám v organizační struktuře ČSSZ s cílem optimalizace činností a funkčních míst.

Projekt optimalizace organizačního uspořádání se promítl především do nárůstu fluktuace v ústředí na 16,39 %, což představuje navýšení o necelá 2 % v porovnání s rokem minulým. Nejnižší fluktuaci vykazuje pracoviště ČSSZ Brno (6 %). PSSZ vykazuje nejvyšší fluktuaci 16,53 %, avšak o téměř 5 % nižší oproti roku 2011. Nejčastějším způsobem ukončení pracovního poměru bylo skončení pracovního poměru dohodou (332 případů), uplynutí sjednané doby (330 případů) a výpověď ze strany zaměstnance dle § 50 zákoníku práce (113 případů). Specifikem zaměstnanecké struktury ČSSZ je vysoký podíl žen na celkovém počtu zaměstnanců, který v roce 2012 činil 88,58 %. Z důvodu péče o nezletilé děti využily zaměstnankyně v rozsahu cca 7 % úpravy pracovní doby či zkrácení pracovního úvazku. Z důvodu mateřské a rodičovské dovolené či pracovního volna do 4 let věku dítěte bylo v roce 2012 zhruba 8 % žen ve vynětí a k zajištění jejich nepřítomnosti byly sjednávány pracovní poměry na dobu určitou.

Tabulka č. 35: Systemizovaná místa a fluktuace k 31. 12.

Pracoviště ČSSZ	2010			2011			2012		
	Plán SM ¹	PPEP ²	% fluktuace	Plán SM ¹	PPEP ²	% fluktuace	Plán SM ¹	PPEP ²	% fluktuace
Brno	1 327	1 337,13	7,48	1 308	1 306,36	8,52	1 483	1 494,98	6,00
České Budějovice	420	422,00	9,22	416	413,21	11,78	462	466,30	6,76
Hradec Králové	649	657,54	14,73	640	635,89	11,93	715	718,20	7,78
Ostrava	946	948,08	9,97	933	929,88	6,37	1 087	1 083,51	8,38
Plzeň	570	566,64	9,17	564	556,61	8,70	617	620,00	8,16
PSSZ	992	1 003,17	16,17	977	983,10	21,50	1 028	1 032,84	16,53
Střední Čechy	708	715,97	17,48	699	697,28	11,13	790	791,93	8,36
Ústí nad Labem	736	735,45	9,26	726	721,83	10,71	819	821,25	12,76
Pracoviště ČSSZ celkem	6 348	6 385,96	11,56	6 263	6 244,16	12,39	7 001	7 029,01	9,34
Ústředí	2 455	2 368,09	11,69	2 613	2 333,84	14,71	2 371	1 621,09	16,39
Celkem ČSSZ	8 803	8 754,05	11,59	8 876	8 578,00	12,30	9 372	8 650,10	10,66

Pozn.: ¹ plán systemizovaných míst, ² průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců

5.3. Vzdělávání, profesní rozvoj zaměstnanců a jazykové programy

Základem profesního rozvoje zaměstnanců ČSSZ byly vlastní vzdělávací programy zaměřené v souladu s Pravidly vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech na rozvoj klíčových kompetencí jednotlivých skupin zaměstnanců. Interní vzdělávací programy byly pro zaměstnance podpůrných agend doplněny odbornými školeními realizovanými externími vzdělávacími subjekty. Vzdělávací akce byly realizovány především ve vlastních výukových střediscích a školících prostorách.

Jazyková výuka angličtiny a němčiny, zaměřená na prohloubení jazykových dovedností v odborné terminologii sociálního zabezpečení, byla realizována formou individuální výuky s lektorem pro určené pracovní pozice a formou intenzivních konverzačních kurzů.

ČSSZ využila možnosti zařazení zaměstnanců do kurzů realizovaných MV ČR v rámci projektů ESF. V kurzu ECDL Start – projekt ke zvýšení počítačové gramotnosti získalo certifikát 143 zaměstnanců. Elektronický kurz IPMA – základy projektového řízení absolvovali 4 zaměstnanci.

Tabulka č. 36: Počty proškolených zaměstnanců k 31. 12.

Druh vzdělávací aktivity	Počet zaměstnanců	
	2011	2012
1. Nástavbové prezenční kurzy odborných agend		
Dávkový kurz – základní část	37	0
Dávkový kurz – speciální část	18	0
2. Jazykové vzdělávání		
Individuální výuka	10	12
Intenzivní jazykové kurzy	268	295
3. Specializační kurzy		
PF UK	58	59
PF UP	59	60
VŠE	nerealizován	14
4. Odborná školení realizovaná externími vzděl. subjekty	832	1 555
5. Aktualizační školení		
Průběžné vzdělávání při legisl. změnách, metodické porady apod.	6 746	9 497
Kurzy právních aktualit	72	215
Školení zaměstnanců klientských center a call center	21	0
6. Zvyšování kvalifikace (uzavřené kvalifikační dohody)		
SŠ	18	12
VOŠ	16	15
VŠ	164	106
Celkem proškoleno zaměstnanců	8 319	11 840

Tabulka č. 37: Vzdělávací akce ve výukových střediscích ČSSZ k 31. 12.

Výukové středisko	Počet akcí		Počet dnů		Počet účastníků	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Karlovy Vary ^{*)}	41	3	100	6	1 108	92
Křešice	38	42	81	96	776	1 244
Kroměříž	58	65	80	76	949	1 071
Celkem	137	110	261	178	2 833	2 407

Pozn.: ^{*)} VS Karlovy Vary bylo v provozu pouze do 30. 6. 2012.

V roce 2012 byl zajištěn přístup k elektronickým kurzům pro všechny zaměstnance ČSSZ. Po celé období byl výukový systém stabilní a elektronické kurzy byly zaměstnancům nepřetržitě přístupny. Na začátku roku 2012 proběhla implementace e-kurzů MS Office 2010, jejichž cílem byla podpora zaměstnanců ČSSZ při přechodu na nový operační systém a soubor kancelářských aplikací. Koncepce kurzů je založena na práci s aplikacemi prostřednictvím úkolů v reálném prostředí, příp. simulátoru a obsahuje interaktivního průvodce. Vzhledem ke skutečnosti, že je v ČSSZ věnována zvýšená pozornost bezpečnostnímu povědomí zaměstnanců, byl dalším novým kurzem e-kurz „Bezpečnost informací a ochrana osobních údajů“, který se stal součástí povinného vstupního vzdělávání. Nabídka odborných elektronických kurzů byla rozšířena o kurz Exekuční srážky, který je zaměřen na objasnění základních pojmů spjatých s problematikou exekuční agendy a přiblížení postupů při zpracování exekučních případů v ČSSZ.

Tabulka č. 38: Počty absolventů elektronických kurzů k 31. 12.

Název kurzů (bloků)	Počet absolventů	
	2011	2012
Program vstupního vzdělávání		
Vstupní vzdělávání úvodní	706	552
Program prohlubujícího vzdělávání		
Úvod do důchodového pojištění	265	211
Úvod do nemocenského pojištění	407	258
Úvod do pojistného na sociální zabezpečení	538	399
Správní řízení	533	390
Klient – zásady jednání	666	578
Exekuční srážky z dávek důchodového pojištění	---	34
Úvod do provádění evropského práva soc. zabezpečení	16	30
Celkem absolventů	3 131	2 452

5.4. Sociální oblast

Sociální programy byly v roce 2012 naplňovány na základě uzavřené Podnikové kolektivní smlouvy a Zásad pro čerpání příspěvků z FKSP. Kontrola dodržování jednotlivých ustanovení Podnikové kolektivní smlouvy byla prováděna formou pravidelného pololetního hodnocení vedením a Podnikovým výborem odborových organizací. Pracovně lékařské služby byly zajišťovány na základě smluv uzavřených s příslušnými lékaři.

Tabulka č. 39: Závodní preventivní péče k 31. 12.

Druh činnosti lékařské preventivní péče	Počet	
	2011	2012
Vstupní prohlídky	1 016	884
Preventivní prohlídky	1 730	1 076
Mimořádné prohlídky	67	114
Celkem	2 813	2 074

Pozn.: Údaj o počtu preventivních prohlídek zahrnuje i preventivní prohlídky vyplývající pro jednotlivé profese ze zákonných předpisů (řidiči, řidiči referentských vozidel, noční práce, obsluha tlakových nádob, způsobilost elektro). V údajích o počtu mimořádných prohlídek je zahrnuto 111 periodických a výstupních prohlídek zaměstnanců vykonávajících práci na pracovištích ústředí zařazených rozhodnutím hygienické stanice hlavního města Prahy do 3. kategorie rizikových prací pro faktor fyzické zátěže.

D. Komunikace

1. Poskytování informací

Uvnitř instituce, ve vztahu k veřejnosti i k orgánům veřejné správy probíhala vzájemná, dvousměrná výměna informací, byla posílena informovanost a také jistota klientů. Klientský přístup se prolínal všemi činnostmi konanými jak v ústředí ČSSZ, tak na okresních správách sociálního zabezpečení, a vyznačuje se také tím, že každý pracovní den je dnem úředním. V roce 2012 komunikovala ČSSZ se svými klienty prostřednictvím svých specializovaných call center a klientských center územních organizačních jednotek, řádově vyřizovala desetitisíce požadavků na informace. Klientský přístup byl dále prosazován v písemné komunikaci s klienty, zejména při vyřizování jejich dotazů. Snahou, a to nejen v písemném kontaktu, bylo vysvětlit důchodovou problematiku, ale i otázky nemocenského pojištění vždy odborně a současně srozumitelně. Pracovníci OSSZ aktivně spolupracují se zaměstnavateli a lékaři, kterým poskytují potřebné informace. Příkladem dobré praxe může být postup zavedený na OSSZ Ústí nad Labem, kde byl vytvořen e-mailový adresář, prostřednictvím kterého OSSZ předává aktuální informace z oblasti sociálního zabezpečení zaměstnavatelům a lékařům. OSSZ je touto formou zároveň upozorňuje na nejčastěji se vyskytující nedostatky obecného charakteru. Tento způsob komunikace se pro svou pružnost a hospodárnost velmi osvědčil a je zaměstnavateli i lékaři velmi pozitivně hodnocen.

Dokladem klientského přístupu a předávání informací je i lektorská činnost některých pracovníků ČSSZ a OSSZ, kteří přednášejí témata týkající se důchodového a nemocenského pojištění na různých seminářích, školeních a vzdělávacích akcích jak pro odbornou veřejnost (účetní, personalisty), tak pro veřejnost laickou (studenty, seniory).

Ve zvýšené míře byla především v souvislosti s důchodovou reformou věnována pozornost včasné a komplexní informovanosti klientů o připravovaných legislativních změnách. Poskytované informace se týkaly nově zaváděného důchodového spoření, jeho dopadů na státní důchodový systém, změn v doplňkovém penzijním spoření. V popředí zájmu veřejnosti i médií byly zejména tzv. předdůchody. ČSSZ v posledním čtvrtletí roku 2012 obdržela na všechna svá pracoviště informační materiály k důchodové reformě vydané MPSV (letáky a manuál k důchodové reformě).

Ve vztahu k médiím vyvíjela ČSSZ vlastní mediální aktivity formou vydaných tiskových zpráv (61) a poskytovala médiím kvalitní servis zejména v období zvýšeného zájmu o oblast sociálního zabezpečení, který byl vyvolán děním ve společnosti, změnou legislativy nebo byl reakcí na vydané tiskové zprávy.

1.1. Klientské centrum pro důchodové pojištění při ústředí ČSSZ

Klientské centrum pro důchodové pojištění odbavilo v roce 2012 celkem 40 457 klientů. Čekací doba klientů byla v průměru 4 minuty, průměrná doba obsluhy příchozích neobjednaných klientů činila 13 minut. Od 15. 5. 2012 byla při klientském centru zavedena nová služba, a to možnost sjednat si termín osobní konzultace pro složitější případy důchodového pojištění nebo informativní výpočet starobního důchodu. Pro tuto novou službu klientům byla zřízena speciální objednávací telefonní linka, kterou klienti mohou využívat každý všední den od 8 do 12 hodin. Objednané konzultace probíhají vždy ve čtvrtek a pátek a jsou bezplatné. Permanentní vytíženost této linky a termíny konzultací obsazené měsíc dopředu svědčí o mimořádném zájmu klientů o tuto službu, která je poskytována nad rámec zákonných povinností ČSSZ. Od zahájení služby, tj. od 15. 5. 2012 do konce roku 2012, ji využilo 965 klientů. Průměrná doba konzultace s objednanými klienty činila 30 minut.

1.2. Call centrum pro důchodové pojištění

Call centrum pro důchodové pojištění ČSSZ zpracovalo v roce 2012 celkem 189 399 telefonických požadavků klientů, což činilo 92 % z celkového počtu telefonických hovorů. Klientů, kteří se v roce 2012 nedovolali, bylo necelých 8 % z celkového počtu hovorů, tj. o 24 % méně než v roce 2011. Telefonní linka call centra byla stabilně nejvíce vytížena v dopoledních hodinách od 9 do 11:30. Call centrum na základě požadavků klientů zajistilo v roce 2012 mj. zaslání 5 496 potvrzení o pobírání důchodu a k vyřízení odborným útvarům předalo 13 909 urgencí klientů a 3 270 urgentních požadavků

od OSSZ. Rovněž zprostředkovalo 57 telegrafických a hotovostních výplat přes pokladnu ČSSZ, jejichž počet se ČSSZ snaží postupně snižovat, protože tato forma výplat dávek je nákladná a navíc v objemu vyplacených důchodů zanedbatelná. V souvislosti se zavedením nové služby objednání osobní konzultace zajistilo call centrum v době od 15. 5. do 31. 12. 2012 objednání 1 141 klientů.

Velký význam pro činnost call centra pro důchodové pojištění má aplikace APV EXK, která umožňuje pracovníkům operativně a efektivně vyřizovat i dotazy z oblasti exekučních srážek z důchodu. Zatímco ještě v roce 2010 call centrum odpovídalo na dotazy ohledně exekucí pouze obecně nebo poskytovalo klientům zpětnou vazbu až po telefonickém přešetření přímo na příslušném útvaru, od poloviny roku 2011 již mohli jeho pracovníci využívat aplikaci APV EXK. Pro operátory call centra se stala nepostradatelnou a umožňuje jim nejen okamžitý přístup k potřebným informacím, ale i přímo do aplikace zadávat sdělení o urgencích a požadavcích klientů. Vzhledem k tomu, že počet dotazů s exekučním prvkem neustále rostl, bylo call centrum pro důchodové pojištění od 1. 9. 2011 posíleno o nové pracovníky zaškolené především na problematiku exekucí a od října 2011 byla v systému zavedena tónová volba k této problematice. Za poslední 3 měsíce roku 2011 vyřídili operátoři 6 652 dotazů týkajících se exekuční agendy, za rok 2012 jich bylo 30 256. Personální posílení call centra se ukázalo jako vhodné řešení, které se pozitivně projevilo v jeho činnosti i v roce 2012. Odrazilo se ve značném snížení počtu klientů, kteří se nedovolali, a přispělo k eliminaci možných stížností. Všechny operátorky call centra absolvovaly v závěru roku 2012 školení zaměřené na poskytování informací k důchodové reformě. Dotazy na téma důchodové reformy začalo call centrum vyřizovat od prosince 2012.

Tabulka č. 40: Údaje o činnosti call centra pro důchodové pojištění k 31. 12.

	2011	2012
Telefonáty celkem	275 076	205 773
Vyřízené hovory	193 979	189 399
z toho: důchodové pojištění	35 607	41 131
výplata důchodu	97 502	84 479
důchodové pojištění v zahraničí	9 046	10 229
ostatní informace	31 747	---
spojovatelka	13 425	23 256
exekuce	6 652	30 256
důchodová reforma	---	48

1.3. Call centrum pro nemocenské pojištění

V roce 2012 call centrum pro nemocenské pojištění při své činnosti spolupracovalo s jednotlivými OSSZ i s metodickými útvary ČSSZ a usilovalo o zvýšení efektivity jednání s klienty. Byla nadále uplatňována ochota řešit klientovu záležitost, slušnost a aktivní přístup. Pozornost byla věnována také vyhodnocování kvality telefonického jednání při využití nahrávacího vybavení používané telefonní ústředny. Za celý rok systém pro zpracování ukazatelů činnosti call centra zaznamenal 48 191 volajících klientů, z tohoto počtu bylo uskutečněno 43 716 telefonátů.

Tabulka č. 41: Údaje o činnosti call centra pro nemocenské pojištění k 31. 12.

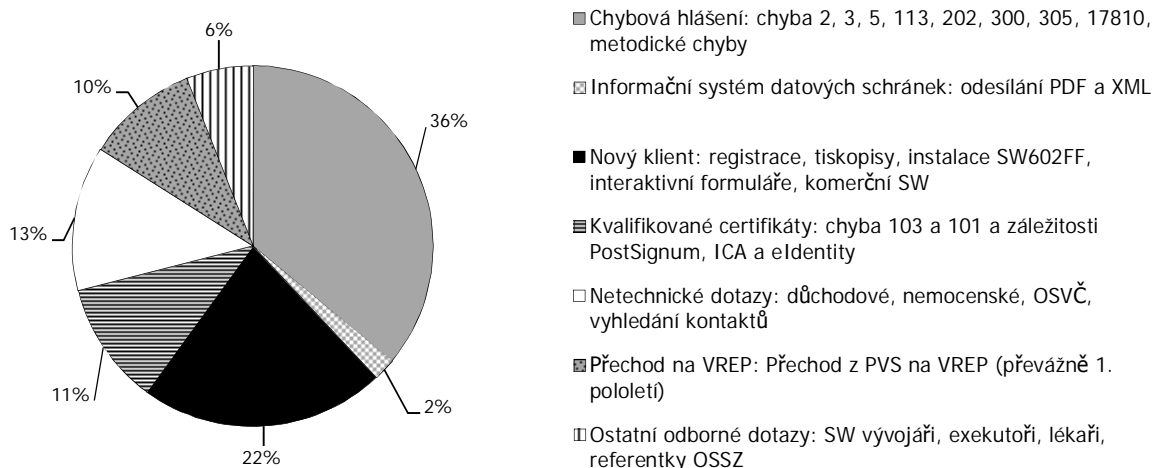
	2011	2012
Telefonáty celkem	71 854	48 191
Uskutečněné hovory	59 520	43 716
z toho: dotaz na dávku - vyřešeno ihned	32 587	27 430
dotaz na dávku - řešeno s OSSZ (urgence)	1 255	615
ostatní ihned vyřešené dotazy – obecné	25 678	15 671

1.4. Call centrum pro technickou pomoc e - Podání

Call centrum technické pomoci e - Podání poskytuje služby zejména elektronicky podávajícím klientům, vývojářům a SW firmám. Dále řeší problémy komunikace informačních systémů klientů

s informačními systémy ČSSZ a poskytuje informace k ostatním formám elektronického podávání, jako je například doručování okem čitelných formátů do datových schránek a na e-podatelný ČSSZ. V uplynulém roce využilo služeb call centra technické pomoci e - Podání celkem 11 063 klientů. Tento počet potvrzuje správnost rozhodnutí ČSSZ vybudovat samostatné call centrum pro tuto oblast. Počátkem roku 2012 se zodpovídaly zejména dotazy na přechod z Portálu veřejné správy na Veřejné rozhraní pro e - Podání a jako již každoročně dotazy na výměnu šifrovacího certifikátu ČSSZ. Nejvíce se elektronicky podávající klienti obraceli na call centrum v souvislosti s chybovým hlášením DIS-systému pro příjem a zpracování e - Podání. Jednalo se o 36 % z celkového portfolia zodpovídaných dotazů. Druhou největší skupinou volajících (22 %) byli nově podávající klienti.

Graf č. 23: Struktura dotazů podle oblastí v roce 2012

1.5. Webové stránky

Důležitým komunikačním prostředkem ČSSZ se širokou veřejností jsou webové stránky. Jejich denní návštěvnost se v roce 2012 zvýšila oproti roku 2011 o 11 %. V průběhu roku 2012 probíhala úprava stránek s kontakty na OSSZ, kde byly k jednotlivým stránkám přidány proklikávací mapky s umístěním jejich sídla. Mapky jsou propojené s portály Firmy.cz a Mapy.cz, z kterých přichází na web ČSSZ zhruba polovina návštěvníků. Ke kontaktům byly přidány rovněž QR kódy, které umožňují rychlé načtení kontaktů, např. pomocí chytrého mobilního telefonu. V závěru roku proběhla ucelená aktualizace webu v souvislosti s novými právními předpisy platnými od 1. 1. 2013.

Na elektronické úřední desce se v průběhu roku zveřejnilo 16 968 dokumentů, tj. přes 1 400 dokumentů za měsíc.

Tabulka č. 42: Statistika průměrné měsíční návštěvnosti webových stránek k 31. 12.

	2010	2011	2012
Visits (počet návštěvníků)	121 216	120 033	133 557
Pages (počet zobrazených stránek)	2 183 709	1 775 678	1 280 572
Průměrná denní návštěvnost	3 985	3 946	4 390

Nejnávštěvovanější stránky v roce 2012:

- www.cssz.cz/cz/e-podani/,
- www.cssz.cz/cz/kontakty/krajska-a-okresni-pracoviste/praha/,
- www.cssz.cz/cz/e-podani/pro-podavajici/,
- www.cssz.cz/cz/e-podani/ke-stazeni/,
- [www.cssz.cz/cz/zamestnavatele.](http://www.cssz.cz/cz/zamestnavatele/)

1.6. Konzultační dny

Mezinárodní konzultační dny pořádá ČSSZ s německým partnerem Deutsche Rentenversicherung střídavě v ČR a SRN. Jde o zavedenou a ze strany klientů hojně využívanou možnost, jak získat potřebné informace a rady týkající se důchodových záležitostí v obou zemích. Dvanácté česko-německé konzultační dny se v březnu 2012 konaly v německém Stuttgartu, třinácté česko-německé konzultační dny se uskutečnily v listopadu 2012 v Domažlicích.

2. Mezinárodní spolupráce

ČSSZ se aktivně účastnila práce orgánů EU zaměřených na oblast koordinace systémů sociálního zabezpečení v rámci provádění nařízení EP a Rady (ES) č. 883/2004 a 987/2009 – Správní komise pro koordinaci sociálního zabezpečení a její Technické komise (zastupování ČR), dále v pracovních orgánech při Správní komisi vytvořených pro účely přípravy a implementace EESSI (Pracovní skupiny pro SEDy horizontální, důchodové a pro příslušnou legislativu, Steering Committee EESSI, Security Forum). EESSI jako nový informační systém budovaný na evropské a národní úrovni se týká všech hlavních činností ČSSZ a vyžaduje úzkou spolupráci v rámci ČSSZ, s ostatními institucemi v ČR i v druhých státech.

Ve sledovaném roce proběhla jednání styčných míst s partnery v Rakousku a na Slovensku zejména na téma důchody, příslušná legislativa, vymáhání pohledávek a peněžité dávky v nemoci a mateřství, posuzování zdravotního stavu, EESSI. Jednání s německými nositeli důchodového pojištění v Praze se týkala vymáhání pohledávek a zápočtů a zaměřila se především na výměnu informací, dojednání postupů při spolupráci nebo vyjasnění interpretace některých ustanovení koordinačních nařízení.

3. Ediční činnost

Informační materiály, které ČSSZ v průběhu roku vydala, vycházely z potřeby poskytnout veřejnosti aktuální informace o oblasti sociálního zabezpečení. ČSSZ v roce 2012 vydala:

- publikaci Příručka budoucího důchodce v roce 2012 v nákladu 50 000 ks,
- publikaci Příručka OSVČ v roce 2012 v nákladu 50 000 ks,
- publikaci Průvodce dávkami nemocenského pojištění v roce 2012 v nákladu 50 000 ks,
- Výroční zprávu ČSSZ za rok 2011 v elektronické podobě,
- Statistickou ročenku z oblasti důchodového pojištění za rok 2011 v elektronické podobě a v omezeném nákladu 160 ks.

V elektronické podobě byly publikace zveřejněny na webových stránkách ČSSZ, v tištěné podobě byly k dispozici zdarma na všech územních organizačních jednotkách ČSSZ a také na dalších úřadech státní správy, např. na úřadech práce a finančních úřadech. Podstatné činnosti ČSSZ za daný rok včetně obsáhlých statistických údajů shrnula Zpráva o činnosti ČSSZ za rok 2011.

ČSSZ zajistila vydávání odborného měsíčníku Národní pojištění, který se tiskl v měsíčním nákladu průměrně 8 500 výtisků. Čtenáři se mohli s obsahy čísel časopisu a plnými texty některých zásadních článků seznámit rovněž na webu ČSSZ. Za celý rok 2012 v časopise vyšlo více než 150 hlavních článků na téma sociálního zabezpečení, lékařské posudkové služby, zdravotního pojištění, pracovního práva, zaměstnanosti či osobnostního rozvoje, což je průměrně třináct článků v jednom čísle. Kromě toho byly pravidelně zveřejňovány také oblíbené konzultace, v nichž na dotazy čtenářů odpovídali odborníci z jednotlivých oblastí, jež formují obsah časopisu. V roce 2012 jich bylo otištěno celkem 66. Odpovědi na soutěžní otázky, kterými časopis reaguje na aktuální témata vztahující se k jeho obsahu, zasílalo měsíčně v průměru na 80 čtenářek a čtenářů, což svědčí o popularitě této soutěže. Do časopisu více či méně pravidelně přispívalo několik desítek autorů, nejčastěji z řad pracovníků ČSSZ a MPSV. Propagace se řídila Marketingovým plánem na rok 2012, který byl zaměřen zejména na stabilitu nákladu, vyrovnaný rozpočet v závěru roku a na získání nových předplatitelů.

E. Informační a komunikační technologie

V oblasti informačních technologií byl v roce 2012 další rozvoj integrovaného informačního systému ČSSZ usměrňován podle základních materiálů ČSSZ, jako jsou zejména Strategické cíle ČSSZ, Informační koncepce ČSSZ. V důsledku požadavku na co nejvyšší hospodárnost vynakládaných finančních prostředků do oblasti automatizace byla aktualizována Strategie rozvoje IKT ČSSZ do roku 2015 a zpracována Cílová architektura IKT do roku 2015 v souladu s auditními doporučeními, jako např. promítnutí závěrů vyplývajících z opatření a koncepčních záměrů MPSV, vedení ČSSZ, strategie zaměřené na zefektivnění celé oblasti IKT, vč. provozu, a podmínek pro realizaci důležitých záměrů v sociální oblasti. Základní orientace koncipovaného integrovaného informačního systému ČSSZ (IIS ČSSZ) byla zachována a nadále zůstává orientována na automatizovanou podporu provádění procesů ČSSZ a uplatnění moderních technologií v její činnosti. V tomto smyslu úsek IKT přispívá k naplňování strategických cílů a prioritních úkolů svou účastí při realizaci rozvojových projektů ČSSZ spolufinancovaných ze strukturálních fondů EU, jedná-li se o koordinaci a začlenění realizovaných projektů do IIS ČSSZ, spoluúčast na řízení a implementaci jednotlivých projektů, přebírání projektů do provozování a zabezpečování finančních prostředků pro jejich další provoz.

V průběhu roku 2012 MPSV přehodnocovalo projekty v oblasti informačních a komunikačních technologií, což mělo za následek zpoždění v jejich realizaci i čerpání.

V rámci dokončení restrukturalizace IKT byly dále upraveny systémy a struktura řízení úseku. Byly ustaveny 4 útvary (odbor koncepcí, systémové integrace a koordinace, odbor provozu informačních a komunikačních technologií, odbor implementace aplikačního programového vybavení a oddělení bezpečnosti IKT). Dále byly upraveny procesy v oblasti předprojektové a projektové přípravy s cílem komplexně vyhodnocovat požadavky na implementaci aplikační podpory IKT v ČSSZ. V průběhu roku se zrevidoval systém smluvního zajišťování provozu IKT a změnil způsob smluvního zajišťování rozvoje aplikační podpory uzavřením rámcových smluv.

Rok 2012 lze v oblasti IKT z hlediska financování označit za kritický, protože nejnütnější prostředky na pokrytí provozních činností i investic byly zajištěny až koncem roku. Podařilo se zabezpečit úkoly, které jsou pro zajišťování činnosti ČSSZ životně důležité. Jednalo se zejména o:

- spolehlivé a bezpečné provozování celého informačního systému v rámci složitých ekonomických podmínek a za probíhajících restrukturalizačních procesů,
- zajišťování obnovy a rozšiřování technické základny,
- využívání moderních technologií a vytváření předpokladů pro obnovu a posílení dalších oblastí technické základny, např. datového úložiště a aplikačních serverů,
- zabezpečení SW licencí v rámci nové licenční politiky,
- vytvoření předpokladů pro přechod na nový model smluvního zajištění aplikační podpory v souladu s požadavky zákona o veřejných zakázkách v rámci otevřených řízení.

1. Prioritní úkoly (plnění)

1.1. Stabilizace ČSSZ

V roce 2012 byly realizovány projekty a akce zaměřené na posílení a modernizaci centrálního výpočetního systému (CVS) za využití nových a výkonnějších technologií. Došlo k obměně významné části stávajících pracovních stanic za výkonnější a k výběru dodavatele nových HW komponent a síťových zařízení. ČSSZ uzavřela rámcové smlouvy na dodavatele aplikačního programového vybavení. Nedílnou součástí bylo upravení programové podpory v souladu se zákonnými změnami, zejména zákona o důchodovém spoření, a její spolehlivé provozování.

1.2. Klientský přístup

Nadále pokračoval proces centralizace agend sociálního pojištění a byly vyvinuty nové centrální systémy, které umožní rychlejší a kvalitnější práci s daty. Do provozu byla uvedena nová aplikační programová vybavení, která plní funkci podpory a zrychlují výkon jednotlivých agend. Pozitivním dopadem je pak rychlost řízení směrem ke klientovi a vyřizování jeho požadavků.

2. Infrastruktura

Vzhledem ke změnám, které byly realizovány v rámci MPSV v oblasti stanovení resortní koncepce strategie IKT a „cloud“ řešení, byla v hodnoceném roce věnována prvořadá pozornost strategii dalšího rozvoje IKT ČSSZ s cílem zachovat kontinuitu v provozování IKT s bezpodmínečně nutnou vysokou spolehlivostí. Byla snaha především zabezpečit nezbytnou obměnu kritických míst současné technické základny, která již v některých oblastech byla za hranicí fyzické životnosti (např. původní blade servery). Dále byly významně posíleny kapacity datového úložiště, vč. zvýšení výkonu databázových serverů. Výkon a spolehlivost technických prostředků IKT je nezbytné nadále posilovat, aby mohly být zajišťovány jak současné úkoly ČSSZ, tak i úkoly očekávané do roku 2015. Byla prověřena základní strategie – vybudovat integrovaný informační systém na bázi třívrstvé architektury s principem centralizace dat a zpracování, decentralizace obsluhy klientů a maximálního využití unifikace moderních informačních a komunikačních technologií - a byla potvrzena jako správná. Je strategií otevřenou a po realizaci projektů IKT financovaných z fondů EU dovolí využívat vazeb na resortní IS a IS ostatních subjektů veřejné správy a institucí. Rovněž počítá s využitím elektronických metod podpory spolupráce i na mezinárodní úrovni. Ve strategii rozvoje infrastruktury dochází k aktualizaci priorit, posloupností a časových milníků, ne však k zásadním změnám.

3. Centrální výpočetní systémy (CVS)

- **Centrální mainframe systém se serverem SQ100 (Křížová 25 – pracoviště KPO)**
Pro potřeby důchodové agendy jsou využívány formou služby tři mainframe servery BS2000. Zpracování důchodových agend bylo i v roce 2012 po celé období nepřetržitě zajišťováno v souladu s harmonogramem automatizovaného zpracování úloh bez výpadku. Přístup oprávněných uživatelů k souborům a databázím důchodových agend ČR byl denně poskytován ve stanoveném režimu a využíván průměrně 3 000 uživateli. V souladu s havarijním plánem i koncepcí centralizace zálohování datových zdrojů ČSSZ byl zajištěn dostatečný záložní výkon.

- **Centralizované pracoviště IIS ČSSZ Křížová 6 (KP1) a Trojská (KP2)**
V polovině roku 2012 došlo k technologicky významnému upgrade produkčního diskového pole na typ DS8800 (2x 80 TB) a ujednacení serverové technologie. Dále byl posílen archivační systém TSM a zavedeny vysokokapacitní páskové jednotky LTO5. Na konci roku 2012 byla v rámci investičního záměru dokončena obnova a posílení serverového systému na 2x 24 procesorů a posíleny kapacity diskových polí na 2x 123,4 TB. Rozčleněním diskových kapacit na výkonnou produkční vrstvu 1, na střední vrstvu 2 a spolu s vybudováním ekonomické vrstvy 3 byly vytvořeny předpoklady pro efektivní hospodaření s diskovými kapacitami Centrálního datového úložiště podle důležitosti uložených dat. Tato struktura je základem pro vytváření podmínek pro zaručené dlouhodobé ukládání dat. V oblasti páskových knihoven vznikl základ pro plánované vybudování zaručeného úložiště.

- **Centrální aplikační blade serverové farmy - pracoviště KP1 a KP2 (aplikační vrstva)**
Farmy blade serverů jsou vedle mainframe systému nejdůležitějším produkčním prvkem aplikační oblasti, na kterou je směřován vývoj aplikačního vybavení IIS ČSSZ. V roce 2012 byl realizován částečný přechod na vicesoketové (čtyři a více) servery, které umožňují vyšší koncentraci výkonu na malé ploše s úsporou provozních prostředků na napájení a chlazení, rovněž dovolují virtualizaci fyzických serverů, která výrazně sníží počet dosud využívaných serverů v ČSSZ a poskytne větší flexibilitu v dynamice přidělování potřebných výpočetních kapacit dle aktuálních požadavků aplikací. Ke konci roku 2012 byly farmy vybaveny celkem 42 výkonnými servery, které nahradily všech 200 již opotřebovaných a nevykonných serverů.

- **Další technologie centrálního pracoviště**
U optického archivu a datového skladu byla po celé období zajišťována dostatečná kapacita pro ukládání dat. Počet veškerých uložených dokumentů, datových vět a image dosáhl přes 240 milionů. Technologie je v současné době zastaralá a pro své morální a technické opotřebení může být využívána pouze pro čtení již dříve uložených image (optický archiv). Přestože situace vyžaduje neodkladné řešení, nedošlo ani v roce 2012 k realizaci nové technologie.

Hlavní funkcí Document management systemu (DMS) je ukládání a správa dokumentů. Migrace DMS a začlenění do infrastruktury CDÚ přispělo především ke stabilizaci provozu celého subsystému DMS a ke značnému navýšení výkonu databázových strojů (cca o 40 %). Vznikla dostatečná výkonová rezerva pro využívání funkčnosti tohoto subsystému v agendových aplikacích. V DMS bylo k 31. 12. 2012 evidováno přibližně 50 milionů ks dokumentů a přes 15 milionů ks naskenovaných image. V souvislosti s nasazením elektronické spisové služby koncem roku 2012 byla řešena problematika dlouhodobého a důvěryhodného ukládání dat a dokumentů v ČSSZ. Na základě studie k tomuto problému byl vypracován koncept pro toto úložiště s cílem vytvořit digitální garantovanou spisovnu

- **Výpočetní systémy regionálních pracovišť**
V roce 2012 byly vysoutěženy veřejné zakázky na nákup nových serverů na bázi procesorů x86 pro regionální pracoviště, které mají nahradit dosluhující doménové řadiče a file servery na regionech. Obměna těchto zařízení bude dokončena v během 1. čtvrtletí 2013. Servery Solaris jsou již za hranici životnosti a ohrožují plynulý provoz lokálních aplikací ČSSZ. Snaha co nejrychleji centralizovat tyto servery v rámci projektu Centralizace agend ČSSZ s cílem dosáhnout konsolidací těchto serverů výrazných úspor v provozních nákladech nakonec v roce 2012 nebyla realizována. Úkol se přesouvá do roku 2013.

- Pracovní stanice

Začátkem roku 2012 došlo k uzavření rámcové smlouvy na nákup pracovních stanic. V rámci tohoto kontraktu bylo ve 2. čtvrtletí 2012 postupně vyměněno celkem 7 000 ks pracovních stanic. Zároveň s touto obměnou došlo ke změně operačního systému na Windows 7 a kancelářských aplikací na Office 2010.

- Síťová infrastruktura

V současné době je 70 % všech síťových zařízení na konci životnosti či podpory ze strany výrobce. Audit potvrdil nutnost řešit nákup náhradních dílů s postupnou obnovou zařízení, která jsou již mimo podporu, tak, aby nebyl ohrožen provoz ČSSZ. Během roku 2012 byla uzavřena rámcová smlouva na nákup síťových zařízení, které během roku 2013 postupně nahradí většinu zařízení na konci životnosti či podpory ze strany výrobce. Ve 4. čtvrtletí 2012 proběhla pilotní instalace síťových zařízení na pracovišti Ústí nad Labem. Bylo použito moderních zařízení s větším počtem portů a tím dosaženo menšího počtu zařízení, což umožnilo snížení provozních nákladů. Výměna zařízení bude probíhat postupně během roku 2013 podle stanoveného harmonogramu a finančních možností.

4. Aplikační SW podpora

Nadále byly vytvářeny předpoklady pro výrazné snížení nákladů na udržování a rozvoj aplikací a pro zajištění jejich funkčnosti v současné ekonomické situaci. V polovině roku 2012 byly vysoutěženy a uzavřeny Rámcové smlouvy na úpravy a rozvoj aplikačního programového vybavení:

- Vývoj a údržba aplikačního programového vybavení pro pojistné dávky a statistiky,
- Vývoj a údržba aplikačního programového vybavení pro výběr pojistného od zaměstnavatelů a nemocenského pojištění OSVČ,
- Vývoj a údržba aplikačního programového vybavení pro výběr pojistného důchodového pojištění OSVČ a kontrolní činnost,
- Vývoj a údržba aplikačního programového vybavení pro blok podpůrné systémy ZDV, DMS (ATV), AAA, ATR, Scan OCR,
- Vývoj a údržba aplikačního programového vybavení pro blok podpůrné systémy DIS, PŘKPS,
- Vývoj a údržba aplikačního programového vybavení pro oblast Správa údajové základny,
- Vývoj a údržba aplikačního programového vybavení pro oblast Správa nárokových podkladů,
- Vývoj a údržba aplikačního programového vybavení pro oblast Důchodové dávky.

Na základě 8 otevřených výběrových řízení bylo vysoutěženo 5 dodavatelů na správu a rozvoj aplikačního programového vybavení, se kterými byly uzavřeny rámcové smlouvy. Ukazuje se však, že bude nezbytné zajistit integrační činnost, pro kterou v současné době ČSSZ nemá finance a ani personální zajištění.

I v roce 2012 se v ČSSZ pro podporu procesů využíval centrální subsystém pro podporu důchodové agendy, centrální subsystém nově budované architektury integrovaného informačního systému ČSSZ a lokálně provozované subsystémy na jednotlivých územních jednotkách. I nadále probíhal proces postupné integrace do cílového IIS ČSSZ. Pro tyto okruhy byla za nelehkých podmínek zajištěna aplikační programová podpora, která zabezpečila pouze nezbytný rozvoj zejména v návaznosti na změny zákonných předpisů a potřeb zajišťování úkolů ČSSZ.

- Rozhraní pro komunikaci s klienty IN/OUT

V průběhu roku 2012 byla v ČSSZ průběžně zabezpečována pouze nezbytná aplikační podpora elektronické komunikace ČSSZ s jejími klienty, zejména přijímání podnětů a zaslání informací, které má ze zákona těmto osobám poskytnout. Byla věnována pozornost provozování a rozvoji existujících rozhraní pro zajištění činnosti ČSSZ. Jde o následující rozhraní:

- B2B rozhraní - v roce 2012 bylo dále toto rozhraní rozšířeno pro potřeby komunikace elektronické spisové služby s datovými schránkami a dále s MPSV se systémem výplat dávek;
- Veřejné rozhraní ČSSZ pro elektronická podání (VREP) – v roce 2012 již bylo hlavním komunikačním kanálem, kterým byla v ČSSZ přijímána e – Podání. VREP plnohodnotně nahradil Portál veřejné správy (PVS), jenž v dubnu 2012 definitivně ukončil provoz své transakční části.
- V roce 2012 byla otevřena specializovaná datová schránka příjem e - Podání ve formě datových vět, která je interně napojena přes tzv. DSS rozhraní na automatizované zpracování v centrálním DIS-IN systému.
- e-podatelná/e-výpravna - i v roce 2012 byla řešena prostředky aplikace MS Outlook.

Tabulka č. 43: Počet přijatých podání podle druhů rozhraní v roce 2012

Přijato e-formulářů celkem	7 696 452
z toho: přijaté formuláře z PVS	350 592
přijaté formuláře z ISDS	522
přijaté formuláře z VREP	5 806 068
přijaté formuláře z OSSZ	15 103
přijaté formuláře z média	2 085
přijaté formuláře z VZT	1 522 082
Zamítnuto e-formulářů celkem	3 437 210
Celkem zpracováno e-formulářů	11 133 662

- **Výběr pojistného**

Aplikační podpora oblastí výběru pojištění „POJ“ byla po celý rok 2012 provozována bez výpadků a problémů. Probíhá její udržování v aktuálním stavu a je zabezpečován její nezbytný rozvoj jako celku. Průběžně probíhaly úpravy vyplývající z požadavků metodických útvarů a ze změn příslušné legislativy. Jde o klíčovou aplikaci, jejíž udržování a rozvoj podporuje hlavní činnosti ČSSZ. Pro podporu procesu výběru pojistného se v některých oblastech, jako je oblast dobrovolně důchodově pojištěných osob a výběru pojistného na důchodové pojištění OSVČ, používají lokální aplikace DOPOJ a soubor aplikací pro agendu OSVČ. Od poloviny roku 2012 probíhaly úpravy aplikací POJ, DOPOJ a DP OSVČ k zajištění funkčnosti v souladu se zákonnými úpravami v souvislosti se zákonem o důchodovém spoření a zákonem o doplňkovém penzijním spoření. Práce na realizaci nové centrální aplikace „DP OSVČ“ nebyly v roce 2012 zahájeny.

- **Správa dávek důchodového a nemocenského pojištění**

Informační subsystémy agend důchodového pojištění

Aplikační podpora oblastí důchodových agend zabezpečovaná vlastním vývojem na platformě mainframe byla po celý rok 2012 využívána bez výpadků a problémů a je i nadále průběžně aktualizována. Kontinuálně probíhaly úpravy vyplývající z požadavků metodických útvarů a ze změn příslušné legislativy. Kromě vlastního zabezpečení hromadných úprav (valorizace) a promítnutí jejich pravidel do systému zpracování byly zabezpečeny další dvě legislativní změny. V agendě zpracování invalidních důchodů byla v aplikaci INV implementována přechodná ustanovení zákona o důchodovém pojištění, byl upraven přepočet invalidních důchodů a zajištěn automatizovaný tisk rozhodnutí. V agendě rozhodování o důchodových dávkách byla vytvořena nová funkce pro výpočet zvýšení starobního důchodu po nároku (v aplikaci SRD výpočet ZVY) včetně automatizovaného tisku rozhodnutí. V aplikaci SRD byly v průběhu roku provedeny úpravy ve výpočtu důchodů se zahraničním prvkem (dílní důchody).

V rámci optimalizace zpracování důchodových agend bylo v polovině roku 2012 do produkce předáno nové APV - programová podpora pro automatizovaný výpočet doplatek tuzemských důchodů, vč. automatizovaného tisku výstupů (aplikace VDD). V polovině roku 2012 byla do produkčního využití předána také úprava v APV SRD, tzv. variabilní doložka. Probíhaly práce na přípravě dalších úkolů z oblasti optimalizace důchodových agend, např. vytvoření nové aplikace Povyměřovací agenda (PVA) a aplikace pro automatizovaný výpočet zpětných výplat zahraničních důchodů (EVC), jejichž nasazení do produkce se očekává v roce 2013. Do zpracování důchodových agend byl promítnut zákon o „III. odboji“. V průběhu roku byl zpracován nový druh výpočtu pro výplatu důchodů evropským úředníkům.

Ve 2. čtvrtletí roku 2012 byla zahájena jednání mezi ČSSZ, GFŘ a MF k naplnění zákonných změn k tzv. opt-outu. Během 3. čtvrtletí byly zahájeny práce na APV CRS (oboustranná komunikace pro předávání údajů o spoření a pojištění, tj. II. a III. pilíř důchodové reformy) se zavedením do produkce v roce 2013.

V oblasti automatizovaného zpracování důchodových agend, které jsou zajišťovány dodavatelským způsobem, byly v 1. čtvrtletí roku 2012 dokončeny úpravy v aplikaci ZDD – realizace prioritních požadavků odborných útvarů, aby v závěru roku byla v ZDD zahájena realizace důchodové reformy s tím, že úpravy budou do produkce uvedeny v roce 2013.

V rámci plnění projektu „Vyřešení nezbytných kroků k realizaci podpory mezinárodního prvku v důchodové agendě ČSSZ“ byla vytvořena aplikace UI3001, která umožní vyřizovat dávky důchodového pojištění se zahraničním prvkem. Jednou z funkcionalit APV je i zpracování tzv. SEDu P5000, tzn. zajištění elektronické výměny dat v rámci EU (v rozsahu dat EESSI). Uvedení do produkce se předpokládá v roce 2013.

Informační subsystém agend nemocenského pojištění

Aplikace byla po celý rok 2012 provozována bez výpadků a problémů, probíhal její rozvoj a optimalizace jako celku. Průběžně probíhaly úpravy vyplývající z požadavků metodických útvarů a ze změn příslušné legislativy.

Exekuce a konkurzy (EXK)

V 1. polovině roku 2012 se stabilizovala aplikace EXK, ve 2. polovině roku byly realizovány požadavky odborných útvarů na úpravu zpracování s tím, že jejich uvedení do produkce proběhne v roce 2013. V závěru roku 2012 byl v APV EXK ve čtyřech běžích poprvé provozně zpracovaný hromadný přepočít exekučních srážek z dávek důchodového pojištění – HRP. Celkem bylo automaticky přepočteno bez nutnosti ručního zásahu cca 102 000 složek z celkového počtu cca 144 000 evidovaných složek.

Výplaty dávek

Subsystém je využíván v rámci outsourcované platformy. Výplaty jsou zajišťovány spolehlivě a bez výpadků.

- Správa údajové základny

Nárokové podklady důchodového pojištění

Správa se týká nárokových podkladů pro cca 5 milionů pojištěnců. Prioritním úkolem souvisejícím s přípravou důchodové reformy bylo aplikační zajištění konsolidace individuálních kont pojištěnců. Tento cíl byl v roce 2012 zajišťován ve čtyřech etapách. První tři etapy (okamžitá konsolidace, výběry z DB INP a rychlá konsolidace) byly realizovány v roce 2012. Pro cílové řešení, kterým je vytvoření, naplnění a správa registru individuálních kont pojištěnce (IV. etapa), bylo vyhlášeno výběrové řízení, které bude ukončeno v roce 2013.

Aplikace pro práci s nárokovými podklady (DIGI aplikace - UI45_INP, UIP, UI42 a dále aplikace PNP a W4_BINO)

V závěru roku 2012 byla zahájena realizace úprav DIGI aplikací v souvislosti se zavedením důchodového spoření (tzv. opt-out) a také s běžnými úpravami zvyšujícími efektivitu a uživatelský komfort při práci s uvedenými aplikacemi.

- Napojení IIS ČSSZ na ISZR

V souvislosti se spuštěním základních registrů v červenci 2012 byl vytvořen nový systém pro komunikaci IIS ČSSZ s Informačním systémem základních registrů (ISZR). Na základě zveřejněného katalogu služeb ISZR byla vytvořena komunikační komponenta (KZR) s vlastní databází a uživatelským rozhraním. Vzhledem k rozsahu agend ČSSZ a architektuře IIS ČSSZ nemohla být realizována varianta přímého přístupu jednotlivých agend do ISZR. Součástí KZR je i uživatelské rozhraní pro online přístup do ISZR.

- Registr pojištěnců

Registr se skládá ze dvou autonomních částí, a je proto realizován v rámci dvou samostatných projektů Kmenové evidence 2 (KE2) a Pojistné vztahy (VZT). Jedná se o jednu z nejpodstatnějších činností vedoucích k naplnění strategického cíle ČSSZ – centralizace informačního systému. V této oblasti bylo nutné v průběhu roku zajistit konzistenci dat a výkonu spolu s reportingem pro vedení ČSSZ a MPSV. V roce 2012 byly realizovány úpravy KE2 v souvislosti se spuštěním základních registrů. V závěru roku 2012 byly zahájeny úpravy KE2 v souvislosti se zavedením důchodového spoření a také běžné úpravy zvyšující efektivitu a uživatelský komfort při práci s příslušnými aplikacemi.

- Oblast ekonomicko-správních agend

V roce 2012 pokračovaly práce na rozšíření ekonomického informačního subsystému (EKIS) o novou funkcionalitu, a to o správu evidence údajů o výplatách nepojistných dávek v rámci Jednotného výplatního místa, tj. integrace výplat jednotlivých dávek vyplácených resortem MPSV. V rámci toho došlo k rozšíření rozsahu přístupových práv, uživatelských účtů a přidělování rolí o další uživatele z úřadů práce a MPSV.

- Oblast průřezových podsystémů

Jde o oblast aplikací, které se týkají ostatních oblastí automatizovaných procesů. Jejich správa a aktualizace stavu je zabezpečována v rámci smluvního zajištění aplikační podpory. Jedná se o následující okruhy aplikací:

- platforma pro řízení a kontrolu procesů a služeb (PŘKPS) - pomocí této platformy byly i v roce 2012 sledovány zejména procesy agendy nemocenského pojištění, jako pořízení/přijetí dokumentu, předání dávky k výplatě, převzetí doručených datových zpráv z datové schránky pro e-podání a jejich třídění a směřování do aplikací ke zpracování;
- elektronický zaručený archiv ZEA - v roce 2012 byla zpracována systémová studie a bylo konstatováno, že ČSSZ postačuje zabezpečit potřebné podmínky pro dlouhodobé ukládání dat doplněním a rozšířením centrálního datového úložiště. Byl připraven investiční záměr na zabezpečení rozvoje datového úložiště, pro který ale není zajištěno licenční krytí;
- v roce 2012 došlo k zavedení systému elektronické spisové služby (ESS) do rutinního provozu - to znamená především zajištění příjmu, odesílání, evidenci, zpracování a uchování elektronických dokumentů došlých a odesílaných informačním systémem datových schránek, dále pak prostřednictvím e-podatelný (e-mailu) a v neposlední řadě evidenci a zpracování dokumentů došlých do listinné podatelny a odesílaných listinnou výpravnou;
- analýza systému pro projekt „Vytvoření informačního a komunikačního rozhraní ČSSZ za účelem poskytování informací klientům“ – současně byly vytvořeny dokumenty „Detailní technický projekt, Registrace, Identifikace a autorizace uživatelů, Detailní implementační plán, Metodika a standardy pro integraci informačních služeb“. Na základě analýzy byla zpřesněna architektura IIS ČSSZ se začleněním nově navržených oblastí, logická struktura IIS a definovány subsystémy a aplikace. Projekt přešel do implementační fáze;
- centralizace aplikace Kontrolní činnost (KOC) - v roce 2012 byla aplikace v souladu se zákonnými změnami a nezbytnými uživatelskými požadavky upravena a spolehlivě provozována;
- elektronický spis – úpravy zrealizované v průběhu roku 2012 jsou předpokladem pro poskytování informací o době řízení a průběhu vyřizování důchodových agend, které jsou základem pro efektivní řízení procesu vyřizování důchodových agend;
- subsystém volného pohybu osob (VPO) - aplikace byla na základě informací dostupných v době realizace připravována na zapojení mezinárodní elektronické výměny dat mezi institucemi sociálního zabezpečení členských států EU v rámci projektu EESSI;
- insolvenční řízení (INS) - v roce 2012 byla aplikace rozšířena o řešení problematiky mezinárodního prvku;
- INS s mezinárodním prvkem (MKV) - aplikace byla rozšířena tak, aby bylo možné přihlašovat pohledávky do insolvenčních řízení, která probíhají mimo území ČR, případně přihlašovat pohledávky zahraničních subjektů v ČR. Instalace do produkce byla stanovena k 1. 1. 2012. S ohledem na zastřešující úlohu aplikace pro centrální správu pohledávek SPR se v roce 2013 předpokládá realizace rozhraní pro předávání dat mezi systémy MKV a SPR. V navazujících fázích projektu bude dalším krokem integrace s vlastním systémem EESSI prostřednictvím řešení implementovaného v rámci ČSSZ nebo pomocí jiného přístupového bodu v rámci ČR;
- aplikace Správa vymáhaných pohledávek (SPR) - v roce 2012 probíhal vývoj centrální aplikace na podporu správného řízení (SPR), která nahradí lokální aplikaci SPRIZ a zajistí softwarovou podporu při centralizaci pohledávek v rámci ČSSZ;
- aplikace PVO (platební výměry OSVČ) - v roce 2012 byla nasazena do produkčního prostředí. Aplikace zjednodušila práci agendy OSVČ.

- Zajištění elektronické výměny dat mezi státy EU

Nejvýznamnější aktivitou v této oblasti je účast na realizaci podpory pro mezinárodní výměnu dat v projektu financovaného z IOP v gesci MPSV „Dodávka technického řešení Access Point MPSV a Access Point ČSSZ“. V červnu 2012 bylo vyhlášeno nové výběrové řízení na dodavatele hlavní části projektu, v listopadu 2012 byl vyhlášen vítěz. V zákonné lhůtě předal jeden z uchazečů podnět k prošetření na ÚOHS, proto do konce roku 2012 nebylo řízení ukončeno.

- Subsystémy oblasti bezpečnosti a podpůrné subsystémy

ČSSZ má vytvořen systém správy uživatelských účtů, ve kterém bylo k 31. 12. 2012 evidováno 9 154 aktivních účtů a za rok 2012 bylo provedeno 269 108 změnových operací. Dále byly spravovány aplikace pro komunikaci s klienty hlasovou službou (Call centrum), servisní podporu uživatelů (HelpDesk) a monitoring.

5. Centralizace dat a aplikací

Dochází k postupnému nasazování virtualizační technologie v neprodukčních prostředích, což umožní lepší využití dostupného hardware a zjednoduší správu jednotlivých serverů. Pozornost byla věnována i průřezovým systémům, např. DMS, které mají klíčový dopad na provoz celého IIS, přičemž bylo nutné provést výkonové povýšení a sjednocení platformy na centrální datové úložiště.

Během roku 2012 nedošlo k významným změnám v oblasti aplikační podpory, k výraznější centralizaci dat ani k realizaci plánovaného soustředění aplikační podpory územních pracovišť. Stále jsou ještě využívány některé lokální aplikace. Jejich správa a údržba se stává těžko kontrolovatelná, nákladná a do budoucna z provozního a ekonomického hlediska neúnosná. Z tohoto důvodu byl připraven investiční záměr „Centralizace agend“, jehož cílem je ve dvou etapách zabezpečit migraci lokálních databází se segmentací pro jednotlivá pracoviště do ústředí na centrální databázový prostor, a zajistit tak provozně dostupnost dat z kteréhokoliv pracoviště.

Centralizace dat proběhla zejména v oblasti doplnění databází kmenových evidencí a pojistných vztahů (KE2 a VZT), v oblasti výplaty dávek (VYP). Centralizace dosud neproběhla v oblasti agend (DP OSVČ), dobrovolného pojištění (DOPOJ) a další (péče o osobu blízkou, evidence podání ELDP).

6. Zabezpečení provozu

Tento úkol přesahuje v současné době možnosti provozních a dohledových kapacit. Proto se stalo prioritou zásadní zvýšení efektivity provozování všech technologií využívaných v ČSSZ a jako podpůrná opatření je nezbytné realizovat:

- dořešení servisu a administrace zejména z hlediska uplatňování kontrolní funkce ČSSZ,
- zavedení monitoringu celého systému se zaměřením na kvalitu a výkonnost,
- další zdokonalení funkčnosti HelpDesku,
- zabezpečení změny licenční strategie ze strany ČSSZ.

K problematice provozování technologií IKT v rámci IIS ČSSZ je nutno konstatovat, že přestože v současné době je zajištěn vcelku spolehlivý provoz technologií, nepodařilo se z důvodu nedostatku finančních prostředků zajistit jejich potřebnou obnovu tak, aby riziko fatálního výpadku a ohrožení činnosti ČSSZ bylo minimální. S ohledem na předpokládaný nárůst spravovaných dat, provozovaných aplikací a rozvoj oblastí automatizace je nutno situaci neprodleně řešit, protože odkládání může vést k výpadkům až k narušení činnosti ČSSZ. V této souvislosti je nezbytné zdůraznit i potřebu povýšení provozovaných operačních systémů a základních systémových produktů, které jsou podmínkou udržení bezpečnosti provozovaných technologií a jejich odolnosti proti útokům zevnitř, ale zejména zvenčí. Proto je nezbytně nutné:

- pořízení HW stanic a serverů s potřebnou výkonností,
- vytvoření podmínek pro urychlení centralizace aplikací i dat a konsolidaci aplikační i datové oblasti do hlavního a záložního komunikačního, datového a výpočetního centra,
- integrace i mainframové platformy do IIS ČSSZ včetně začlenění vyvíjených aplikací.

- **Efektivnost provozování aplikací v ČSSZ**

Na základě požadavku na snižování provozních nákladů byl proveden audit provozu IKT ČSSZ. V závěrečné zprávě auditu ke zlepšení provozu IKT ČSSZ shrnuté v materiálu „Analýza zajištění stávajících provozů a provozních činností informačních systémů ČSSZ“ bylo doporučeno provést 72 opatření. Základní doporučení reagují na klíčová zjištění, která byla v rámci analýzy učiněna a formulována. Tato zpráva a stanovisko z pohledu provozu ČSSZ shrnuté v materiálu „Zpráva o posouzení doporučení a návrhu řešení“ byly předloženy a projednány poradou vedení ČSSZ. V závěru roku byla provedena konsolidace smluv s prokazatelným efektem dopadu do oblastí nákladů.

- **Využívání HelpDesk služby v provozu IKT**

HelpDesk služba je zavedena centrálně pro obsluhu celé ČSSZ a poskytuje služby jak v oblasti HW, tak i v oblasti SW podpory. Vyřizovala více než 1 000 incidentů měsíčně. Během roku bylo vyřizeno 18 800 incidentů.

- **Změny v oblasti licencování**

Problematika licencování patří k náročným oblastem IKT, neboť nákup licencí a práv k jejich používání a poplatky za licenční podporu (maintenance) představují velký objem finančních prostředků, které ČSSZ ročně vynakládá. ČSSZ uzavřela přístupovou smlouvu na pořizování a podporu licencí firmy Microsoft (tzv. Enterprise Agreement) na další tři roky. Dále byla na tři roky uzavřena smlouva dle licenčního modelu ISLO od firmy IBM, která konsoliduje licenční zajištění IBM produktů a jejich podpory. Probíhala jednání o konsolidaci smluv s firmou Oracle formou rámcové smlouvy na podporu jejich produktů užívaných v ČSSZ. Těmito smlouvami je zabezpečeno licenční pokrytí potřeb ČSSZ přímo poskytovateli těchto licencí. Jednání povede ČSSZ se všemi významnými dodavateli.

Tabulka č. 44: Složení výpočetní techniky v ČSSZ v roce 2012

Typ techniky	Počet
Mainframe na bázi Fujitsu server SQ140	3
Databázové servery AIX (24 jader)	2
Windows Servery s OS Windows 2003, 2008, 2008 R2	889
Unixové servery s operačním systémem Solaris	109
Pracovní stanice a notebooky s OS Windows XP Professional a Windows 7 Enterprise	10 121

Pozn.: Počet obsahuje i technologické stanice a notebooky, aktivních uživatelských stanic je 8 800.

Tabulka č. 45: Struktura a obsazení farem serverů k 31. 12.

Určení serveru		Počet	
		2011	2012
AAA portál + Biztalk 2006		44	41
DMS		36	16
Centrální aplikace (KE, PPV, NEM, POJ, EXK, NPD, ZDD, KL, INS apod.)		179	144
Digitalizace – údajová základna		18	2
Technické zabezpečení		18	5
HR EKIS (personální oblast)		4	0
Rezerva		10	0
Vadné neopravitelné		3	0
Celkem obě farmy (fyzické bez serverů pro virtualizaci)		312	208
Servery pro virtualizaci		0	42
Celkem obě farmy		312	250
z toho	produkční prostředí	201	167+101 virt.
	školicí prostředí	53	13+84 virt.
	integrační prostředí	45	28+65 virt.
	v rezervě	10	0
	vadné neopravitelné	3	0

F. Ostatní činnosti

1. Organizace a systém řízení

V závěru roku 2011 byly splněny hlavní cíle projektu restrukturalizace a optimalizace organizační struktury ČSSZ: zrevidovat procesní model řízení ČSSZ, konkrétně uskutečnit dílčí redesign procesů a dále významným způsobem redukovat počet organizačních útvarů ve všech organizačních jednotkách ČSSZ. V roce 2012 byly dokončeny změny organizační struktury zahájené v roce 2011 v rámci projektu „Restrukturalizace a optimalizace organizačního uspořádání České správy sociálního zabezpečení a jejích územních organizačních jednotek v roce 2011“ vyplývající z aktuální potřeby doladit nový model organizace ČSSZ. Konkrétně se jednalo o změnu vnitřní struktury odboru Kancelář ústředního ředitele ČSSZ, v níž bylo ustaveno oddělení koncepce, analýz a strategického plánování. To bylo následně restrukturalizováno na oddělení koncepce, organizace a strategického plánování, zatímco dosavadní oddělení organizačně-právní, nově označené jako oddělení právní služby, bylo z tohoto odboru vyčleněno. Současně s touto změnou bylo zrušeno vnitřní členění odboru projektové kanceláře a evropských projektů. Dnem 1. 5. 2012 vstoupila v účinnost konečná podoba organizační struktury úseku IKT, a tím byly dovršeny předchozí dílčí změny tohoto úseku provedené v roce 2011. Zvláštní pozornost byla v této souvislosti věnována oblasti zabezpečení prostředků IKT, což bylo prakticky vyjádřeno ustavením zvláštního organizačního útvaru - oddělení bezpečnosti IKT. Vzhledem k tomu, že byla výrazně stabilizována situace ve vyřizování agendy exekucí z dávek důchodového pojištění, bylo možné přistoupit k určitému snížení počtu organizačních útvarů zajišťujících tuto agendu v ústředí ČSSZ, tj. v odboru realizace exekučních srážek z dávek důchodového pojištění. S ohledem na některé připravované projekty proběhla dílčí restrukturalizace úseku ekonomicko-správního, konkrétně odboru hospodářské správy. Schválena byla rovněž zásadní změna organizačního uspořádání úseku lékařské posudkové služby s datem účinnosti od 1. 1. 2013. Po dobu působení vedení ČSSZ v období od 17. 9. 2012 do 6. 12. 2012 byla připravena organizační změna spočívající v ustavení tří hlavních oblastí činností podřízených ústřednímu řediteli ČSSZ a jeho dvěma náměstkům, do nichž byly začleněny všechny stávající úseky a samostatné organizační útvary. Změna vedení ČSSZ od 19. 12. 2012 pak znamenala návrat k předchozímu stavu.

2. Bezpečnostní politika

Vedení ČSSZ potvrdilo přijatý dokument bezpečnostní politiky informací v ČSSZ a deklarovanou podporu bezpečnosti informací. Průběžně byly schváleny nové vnitřní předpisy podporující bezpečnost osobních a citlivých údajů. K přípravě prvků kritické infrastruktury, jejichž provozovatelem je ČSSZ ve smyslu usnesení vlády č. 934 ze dne 14. 12. 2011, byla zpracována dokumentace krizového řízení. Dále byla přijata a uplatněna bezpečnostní opatření a bezpečnostní postupy podporující bezpečnost prvků kritické infrastruktury, jejichž provozovatelem je ČSSZ, k zajištění zákonem stanovených povinností.

Bezpečnostní situace byla hodnocena jako stabilizovaná. V ČSSZ byly plněny a dodrženy požadavky bezpečnosti informací dle směrnic EU a právních předpisů ČR. Bezpečnostní cíle a postupy jejich dosažení jsou na srovnatelné úrovni s nositeli důchodového pojištění v jiných státech EU. Přijímaná a uplatňovaná bezpečnostní opatření reagují na identifikovaná rizika vzniku událostí s negativním dopadem do činnosti ČSSZ.

Byly potvrzeny postupy zajištění náhradního způsobu rozhodování o dávkách sociálního zabezpečení (péče) za krizových stavů státu vyhlášených vládou (předsedou vlády) v době platnosti krizových (mimořádných) opatření nařízených vládou (předsedou vlády), byla upřesněna organizace přechodu ČSSZ na krizové řízení včetně užití prostředků nouzové komunikace dle zákona o krizovém řízení.

V oblasti ochrany osobních údajů a citlivých údajů byly zajištěny povinnosti stanovené Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady č. 95/46/ES a zákonem č. 101/2000 Sb. při zpracování osobních údajů a citlivých údajů při plnění úkolů orgánů sociálního zabezpečení ČSSZ a OSSZ, jejich přenosu, ukládání a archivaci. Byla posuzována rizika vyjmenovaná v § 13 zákona č. 101/2000 Sb. a postupně přijímána opatření k jejich eliminaci či minimalizaci. Poznatky bezpečnostních prověrek prokázaly, že systém ochrany osobních údajů byl v ČSSZ zaveden a stanovené povinnosti správce osobních údajů podle zákona o ochraně osobních údajů jsou v ČSSZ plněny. Uvedl to rovněž Úřad pro ochranu osobních údajů v závěru kontrolního protokolu z kontroly provedené v ČSSZ v roce 2012.

Spolehlivá autentizace všech osob přistupujících k informacím z informačních systémů ČSSZ byla zajištěna pomocí autentizačního certifikátu. Organizační a technická opatření spojená s provozováním infrastruktury veřejného klíče ČSSZ (PKI ČSSZ) byla revidována a aktualizována. Provoz PKI ČSSZ a užívání elektronické identity zaměstnanců byly zajištěny dle platné certifikační politiky ČSSZ.

Pokud jde o spolehlivou autentizaci ČSSZ k informačnímu systému datových schránek, jehož správcem je Ministerstvo vnitra, v oblasti bezpečné elektronické komunikace prostřednictvím datové schránky ČSSZ a další datové schránky ČSSZ byly uplatňovány bezpečnostní zásady podle zvláštního právního předpisu.

G. Prioritní úkoly na rok 2013

V souladu se záměry MPSV, úkoly ministra práce a sociálních věcí a Strategickými cíli ČSSZ na léta 2009 – 2013 má pro rok 2013 ČSSZ stanoveny tyto prioritní úkoly:

Klientský přístup

- Udržet a zlepšit pozici pozitivně vnímaného úřadu státní správy.
- Zajistit podmínky pro další rozvoj komplexní elektronické komunikace.
- Zabezpečit centralizaci agend ČSSZ.
- Vybudovat registr IKP jako technologickou podporu konsolidace individuálních kont pojistěnců.

Kvalita rozhodování

- Zaměřit se na rychlost vydávání rozhodnutí, dodržování správních lhůt ve všech typech řízení.
- Rozvíjet nastavený systém kontroly a řízení výkonu, tj. dodržovat stanovené metriky.
- Vyhodnocovat počet prohraných soudních sporů v agendě důchodového a nemocenského pojištění k počtu vydaných rozhodnutí.

Exekuční agenda

- Udržet stabilizovanou exekuční agendu.
- Zabezpečit přechod na elektronickou výměnu dat s exekutory podle novely exekučního řádu.
- Zaměřit se na rychlost a kvalitu zpracování exekuční agendy.
- Rozvinout systém kontroly a řízení výkonu.

Stabilizace ČSSZ

- Zabezpečit chod organizace ve stávajících ekonomických podmínkách.
- Pokračovat v racionalizaci a efektivním provádění agend.
- Udržet úspěšnost výběru pojistného.
- Změnit vnímání personální práce, tj. řízení výkonu, efektivita práce, roční a pětileté hodnocení vrcholového managementu, cílové odměny.

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Tabulka č. 1: Doby řízení o dávkách důchodového pojištění vyřizovaných podle vnitrostátních předpisů...	15
Tabulka č. 2: Charakteristika zpracovaných případů k 31. 12.	15
Graf č. 1: Vývoj počtu podaných žádostí o důchod k 31. 12.	16
Tabulka č. 3: Počet nových žádostí o důchod s přihlednutím k mezinárodnímu prvku k 31. 12.	17
Tabulka č. 4: Statistické údaje výplat důchodů k 31. 12.	17
Graf č. 2: Vývoj počtu vyplacených důchodů ^{*)} k 31. 12.	18
Graf č. 3: Vývoj počtu důchodců ^{*)} k 31. 12.	18
Graf č. 4: Vývoj počtu výplat důchodů na osobní účty k 31. 12.	19
Tabulka č. 5: Statistické údaje zpracování důchodových agend k 31. 12.	19
Graf č. 5: Vývoj počtu výplat do ciziny k 31. 12.	20
Tabulka č. 6: Výplata důchodů s mezinárodním prvkem k 31. 12.	21
Tabulka č. 7: Údaje o stavu provádění exekučních srážek z důchodů.....	23
Graf č. 6: Vývoj počtu případů v provádění exekučních srážek z důchodů.....	24
Graf č. 7: Vývoj počtu podnětů v provádění exekučních srážek z důchodů.....	24
Graf č. 8: Vývoj výplat důchodů s exekuční srážkou k 31. 12.	25
Tabulka č. 8: Počet podaných a vyřízených námitek	26
Graf č. 9: Vývoj počtu podaných námitek v roce 2012	26
Graf č. 10: Vývoj počtu vyřízených námitek v roce 2012	27
Graf č. 11: Vývoj průměrné délky námitkového řízení v roce 2012.....	27
Graf č. 12: Struktura podstaty podaných námitek v roce 2012.....	28
Graf č. 13: Struktura rozhodování ve všech případech v roce 2012.....	28
Graf č. 14: Struktura rozhodování v případech s posuzováním zdravotního stavu na LPS v roce 2012 ...	28
Tabulka č. 9: Doba řízení – dávky nemocenského pojištění celkem (nemocenské, ošetrovné, peněžitá pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství)	31
Tabulka č. 10: Počty dávek zpracovaných	32
Tabulka č. 11: Počty exekučních srážek z dávek nemocenského pojištění.....	33
Tabulka č. 12: Přehled o rozhodovací činnosti k 31. 12.	34
Tabulka č. 13: Porovnání počtu případů ukončených DPN, počtu prostonaných dnů a průměrného trvání 1 případu DPN k 31. 12.....	35
Graf č. 15: Vývoj počtu ukončených případů dočasné pracovní neschopnosti.....	35
Tabulka č. 14: Počet komunikujících zaměstnavatelů a pojištěnců k 31. 12.	37
Tabulka č. 15: Počet OSVČ dle druhu SVČ a účasti na pojištění k 31. 12. 2012	38
Graf č. 16: Vývoj počtu OSVČ k 31. 12.....	38
Tabulka č. 16: Vývoj celkové úspěšnosti výběru pojistného a příslušenství - v mil. Kč.....	40
Tabulka č. 17: Struktura pohledávek k 31. 12. 2012 - v mil. Kč.....	40
Tabulka č. 18: Vývoj pohledávek - v tis. Kč.....	41
Tabulka č. 19: Vývojový trend správní exekuce, soudního výkonu rozhodnutí a v insolvenčním řízení ...	41
Tabulka č. 20: Vývojový trend počtu správních exekucí z pohledu jednotlivých pracovišť ČSSZ.....	42
Tabulka č. 21: Vývojový trend počtu soudního výkonu rozhodnutí z pohledu jednotlivých pracovišť ČSSZ ...	42
Tabulka č. 22: Přijaté žádosti o vymáhání pohledávek s mezinárodním prvkem v roce 2012.....	43
Tabulka č. 23: Žádosti ČSSZ o spolupráci při vymáhání v zahraničí v roce 2012	43
Tabulka č. 24: Kontroly plnění povinností zaměstnavatelů v oblasti sociálního zabezpečení v roce 2012 ...	46
Tabulka č. 25: Kontrola dodržování režimu dočasně práceneschopných pojištěnců.....	47
Tabulka č. 26: Počet provedených kontrol posuzování dočasné pracovní neschopnosti a počet posudků k vydání rozhodnutí OSSZ o ukončení dočasné pracovní neschopnosti	47
Tabulka č. 27: Počet vyřízených stížností.....	48
Tabulka č. 28: Posudky provedené LPS podle jejich typu v roce 2012.....	53
Tabulka č. 29: Statistika konsolidace údajové základny k 31. 12.	56
Tabulka č. 30: Statistika poskytování informací z registrů ^{*)}	57
Tabulka č. 31: Rozpočet a skutečnost příjmů a výdajů ČSSZ k 31. 12. - v mil. Kč.....	59
Graf č. 17: Vývoj příjmů a výdajů - v mil. Kč.....	59
Graf č. 18: Vývoj provozní nákladovosti k výběru pojistného.....	60
Graf č. 19: Vývoj provozní nákladovosti k celkovým výdajům.....	60
Tabulka č. 32: Výdaje na dávky a podpory v sociálním zabezpečení k 31. 12. – v tis. Kč.....	61
Graf č. 20: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění - v mld. Kč.....	62

Graf č. 21: Vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění - v mld. Kč.....	62
Graf č. 22: Vývoj realizace investic	63
Tabulka č. 33: Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví k 31. 12.	66
Tabulka č. 34: Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví k 31. 12.	66
Tabulka č. 35: Systemizovaná místa a fluktuace k 31. 12.	67
Tabulka č. 36: Počty proškolených zaměstnanců k 31. 12.	68
Tabulka č. 37: Vzdělávací akce ve výukových střediscích ČSSZ k 31. 12.	68
Tabulka č. 38: Počty absolventů elektronických kurzů k 31. 12.	69
Tabulka č. 39: Závodní preventivní péče k 31. 12.	69
Tabulka č. 40: Údaje o činnosti call centra pro důchodové pojištění k 31. 12.	71
Tabulka č. 41: Údaje o činnosti call centra pro nemocenské pojištění k 31. 12.	71
Graf č. 23: Struktura dotazů podle oblastí v roce 2012.....	73
Tabulka č. 42: Statistika průměrné měsíční návštěvnosti webových stránek k 31. 12.	73
Tabulka č. 43: Počet přijatých podání podle druhů rozhraní v roce 2012	82
Tabulka č. 44: Složení výpočetní techniky v ČSSZ v roce 2012.....	88
Tabulka č. 45: Struktura a obsazení farem serverů k 31. 12.	88

SEZNAM ZKRATEK

AAA	Autentizace, autorizace a auditing
AIX	Advanced Interactive eXecutive
APV	Aplikační programové vybavení
AT	Rakousko
ATR	Automatická tvorba rozhodnutí
ATV	Archiv tiskových výstupů
B2B	Business to Business
BE	Belgie
BS2000	Druh mainframe serveru
CDÚ	Centrální datové úložiště
CRO	Centrální registr obyvatel
CTRS	Centrální tiskové a reprografické středisko
CVS	Centrální výpočetní systémy
ČLS JEP	Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně
ČR	Česká republika
ČSD	České státní dráhy
ČSFR	Československá federativní republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DB INP	Databáze informativních nárokových podkladů
DE	Spolková republika Německo
DIS	Server pro příjem elektronických podání
DIS-IN	Systém pro příjem elektronických podání
DMS	Dokument management systém
DNZS	Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav
DOPOJ	Dobrovolné důchodové pojištění
DP	Důchodové pojištění
DP OSVČ	Důchodové pojištění osob samostatně výdělečně činných
DPN	Dočasná pracovní neschopnost
DRV	Deutsche Rentenversicherung
DSS	Digital Signature Standard
e - Podání	Elektronické podání
ECDL	Evropský počítačový řidičský průkaz
EESSI	Electronic Exchange of Social Security Information
e-formulář	Elektronický formulář
EFTA	Evropské sdružení volného obchodu
EKIS	Ekonomický informační systém
e-kurz	Elektronický kurz
ELDP	Evidenční list důchodového pojištění
e-library	Databáze elektronických zdrojů
EP	Evropský parlament
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
ESS	Elektronická spisová služba
EU	Evropská unie
EVC	Aplikace pro automatizovaný výpočet zpětných výplat zahraničních důchodů
EVD0B	Evidence péče o dítě a osob bezmocných
EVZAD	Evidence žádostí o důchod
EXK	Exekuce a konkurzy
EXK-HRP	Hromadný přepoččet exekučních srážek z dávek důchodového pojištění
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
FR	Francie
GFŘ	Generální finanční ředitelství

GŘ	Generální ředitelství
HR EKIS	Elektronický informační subsystém pro personální oblast
HW	Hardware
IBM	International Business Machines
ICT	Informační a komunikační technologie
IIS	Integrovaný informační systém
IKP	Individuální konta pojištěnců
IKT	Informační a komunikační technologie
INFORMIX	Databázový produkt systému IBM
INS	Insolvenční řízení
INV	Aplikace zpracování invalidních důchodů
IOP	Integrovaný operační program
IPDS	IBM Personal Dictation System
IPMA	Mezinárodní asociace projektového řízení
IPVZ	Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví
IS	Informační systém
ISDS	Informační systém datových schránek
ISLO	Licenční model od firmy IBM
ISZR	Informační systém základních registrů
KE	Kmenové evidence
KL	Kontrolní linka
KLP	Kontrolní lékařská prohlídka
KOC	Kontrolní činnost
KP	Kontrolní pracoviště
KPI 's	Klíčové ukazatele výkonu organizace
KZR	Komunikační komponenta s vlastní databází a rozhraním
LAN	Local Area Network
LPK	Lékařská posudková kontrola
LPS	Lékařská posudková služba
LT	Litva
LT05	Model vysokokapacitní páskové jednotky
MF	Ministerstvo financí
MKV	Mezinárodní konkurzy a vyrovnání
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSSZ	Městská správa sociálního zabezpečení Brno
MTZ	Materiálně-technická základna
MV	Motorové vozidlo
MV ČR	Ministerstvo vnitra
NEM	Centrální aplikace pro zpracování dávek nemocenského pojištění
NP	Nemocenské pojištění
NPD	Správa nárokových podkladů
OCR	Optical character recognition
ONZ	Oznámení o nástupu do zaměstnání
OON	Ostatní osobní náklady
OP LZZ	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost
OS	Operační systém
OSS	Organizační složky státu
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení (v Praze Pražská a v Brně Městská)
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
OZP	Osoba se zdravotním postižením
P5000	Funkcionalita APV pro zajištění elektronické výměny dat
PCL	Printer Control Language
PDF	Package Definition File
PF UK	Právnická fakulta Univerzity Karlovy

PF UP	Právnická fakulta Univerzity Palackého
PKI	Public Key Infrastructure – Infrastruktura veřejného klíče (nebo veřejný klíč)
PL	Polsko
PN	Pracovní neschopnost
POJ	Pojistné
PPV	Pojistné vztahy
PŘKPS	Platforma pro řízení a kontrolu procesů a služeb
PSSZ	Pražská správa sociálního zabezpečení
PVA	Povyměřovací agenda
PVO	Platební výměry OSVČ
PVS	Portál veřejné správy
QR kód	Quick response code
RISC	Reduced Instruction Set Computer
RO	Rumunsko
ROB	Registr obyvatel
SAN	Storage Area Network
Sb.	Sbírka zákona
Sb. m. s.	Sbírka mezinárodních smluv
SE	Švédsko
SED	Strukturované elektronické dokumenty
SI	Slovinsko
SK	Slovenská republika
SOA	Service Oriented Architecture
SPR	Správa vymáhaných pohledávek
SQ100	Model centrálního business serveru
SQ140	Mainframe na bázi Fujitsu server SQ140
SR	Slovenská republika
SRD	Aplikace pro výpočet starobního důchodu
SRN	Spolková republika Německo
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
SŠ	Střední škola
SW	Software
SW602FF	Software 602 Form Filler
TB	Terabyte
TP	Těžké postižení
TSM	Název aplikace archivačního systému Aplikace pro realizace podpory mezinárodního prvku v důchodové agendě
UI3001	ČSSZ
UK	Velká Británie
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
VDD	Aplikace pro výpočet doplatků starobního důchodu
VOŠ	Vyšší odborná škola
VPO	Volný pohyb osob
VREP	Veřejné rozhraní ČSSZ pro elektronická podání
VŠ	Vysoká škola
VŠE	Vysoká škola ekonomická
VYP	Výplata dávek
VZT	Pojistné vztahy
WAN	Wide Area Network
WORM	Write Once Read Many
XML	eXtensible Markup Language
ZDD	Žádost o důchodovou dávku
ZDV	Databáze zdrojových vět
ZEA	Zaručený elektronický archiv
ZP	Zdravotní postižení

ZTP	Zvlášť těžké postižení
ZTP/P	Zvlášť těžké postižení/průvodce
ZVY	Funkce v aplikaci SRD pro výpočet zvýšení starobního důchodu